

Πανελλήνιο Πνευματικό Κέντρο
«Ο ΦΙΛΩΝ»

ΤΕΧΝΗ

&

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Φεβρουάριος 2026

www.filonas.gr

Σημείωμα του Εκδότη

Υπήρξε μια στιγμή, όχι πολύ μακρινή, που βρεθήκαμε να συζητάμε με σοβαρότητα, σχέδιο και επαγγελματισμό πώς θα προσελκύσουμε κοινό σε μια εξαιρετική συναυλία. Η συζήτηση δεν αφορούσε τη μουσική, ούτε την εμπειρία, ούτε το καλλιτεχνικό της βάθος. Αφορούσε τη διάρκεια και το είδος της διαφήμισης που θα κάναμε. Πόσα δευτερόλεπτα αντέχει ο πιθανός θεατής να δει μια διαφήμιση. Πόσες λέξεις μπορεί να διαβάσει χωρίς να αποσπαστεί. Πόσο λίγο πρέπει να σκεφτεί για να μην κουραστεί και να «σκρολάρει» στο επόμενο προωθητικό βιντεάκι.

Λίγες λέξεις. Μια εικόνα. Ένα βίντεο προώθησης με τα «δυνατά σημεία». Όχι εισαγωγή, όχι πλαίσιο, όχι υπόσχεση βάθους, μόνο εντύπωση. Κάτι που να λειτουργεί ακαριαία, σχεδόν αντανakλαστικά, πριν το βλέμμα γλιστρήσει στο επόμενο περιεχόμενο.

Κι όμως, μιλούσαμε για μια συναυλία που σε άλλες εποχές θα γέμιζε την αίθουσα σχεδόν από στόμα σε στόμα. Με τη δύναμη της τέχνης. Με την εμπιστοσύνη του κοινού στον πολιτισμό ως γεγονός. Με τη διάθεση του ανθρώπου να βγει από το σπίτι του για

να συναντήσει κάτι που δεν χωρά σε μια οθόνη. Κάπου εκεί γεννήθηκε ένας βαθύτερος προβληματισμός, όχι για τη συγκεκριμένη εκδήλωση, αλλά για τη συνθήκη μέσα στην οποία καλείται σήμερα να υπάρξει η τέχνη.

Ζούμε σε έναν πολιτισμό ταχύτητας. Όχι απλώς γρήγορο, αλλά ανυπόμονο. Έναν πολιτισμό που δεν περιμένει, δεν εμβαθύνει, δεν μένει. Η προσοχή έχει γίνει το πιο σπάνιο νόμισμα και η επιφανειακότητα ο πιο ασφαλής τρόπος επιβίωσης. Ό,τι δεν καταναλώνεται γρήγορα, απορρίπτεται ως «δύσκολο». Ό,τι ζητά χρόνο, χαρακτηρίζεται κουραστικό. Ό,τι δεν αποδίδει άμεσα, θεωρείται αποτυχημένο. Μέσα σε αυτό το τοπίο, η τέχνη καλείται να μεταμφιεστεί. Να γίνει σύντομη, εύπεπτη, ακίνδυνη. Να συρρικνωθεί για να χωρέσει. Να αποσπαστεί από τη διάρκεια που τη θεμελιώνει. Να λειτουργήσει σαν περιεχόμενο, όχι σαν εμπειρία.

Και εδώ εμφανίζεται ένα δεύτερο, πιο άβολο σημείο. Όταν τελικά η συναυλία πραγματοποιήθηκε, εκείνοι που πλήρωσαν για να την παρακολουθήσουν ήταν λιγότεροι από όσους θα περίμενε κανείς. Αντίθετα,

πολλοί έσπευσαν όταν άκουσαν τη λέξη «πρόσκληση». Όχι από κακή πρόθεση αλλά μάλλον από μια βαθιά ριζωμένη παρανόηση, ότι ο πολιτισμός συμβαίνει από μόνος του. Ότι η τέχνη είναι κάπως... αυτονόητη. Ότι δεν κοστίζει.

Σπάνια αναρωτιόμαστε ποιος πληρώνει τον μουσικό, ποιος πληρώνει την αίθουσα, ποιος καλύπτει τις πρόβες, τον ήχο, τον φωτισμό, τον χρόνο, την εργασία, τη φθορά. Σπάνια σκεφτόμαστε ότι πίσω από μια «βραδιά τέχνης» υπάρχει μια αλυσίδα ανθρώπων που εργάστηκαν, σχεδίασαν, ρίσκαραν. Ότι τίποτα από αυτά δεν έγινε τζάμπα και δεν θα έπρεπε να θεωρείται αυτονόητα δωρεάν. Ίσως γιατί έχουμε αρχίσει να αντιμετωπίζουμε την τέχνη όχι ως αξία, αλλά ως παροχή. Όχι ως σχέση, αλλά ως υπηρεσία. Κάτι που οφείλει να προσφέρεται απλόχερα, χωρίς απαιτήσεις, χωρίς αντίτιμο, χωρίς να μας δεσμεύει. Θέλουμε την εμπειρία, αλλά όχι την ευθύνη. Τη συγκίνηση, αλλά όχι τη συμμετοχή.

Κι όμως, η τέχνη ποτέ δεν ήταν δωρεάν με την ουσιαστική έννοια. Πάντα κόστιζε χρόνο, αφοσίωση, χρήμα, κόπο και από τον δημιουργό και από τον θεατή. Ακόμη και όταν δεν υπήρχε εισιτήριο, υπήρχε άλλου είδους

επένδυση όπως σωματική παρουσία, πνευματική προσοχή, εσωτερική διαθεσιμότητα. Σήμερα μοιάζει να θέλουμε το αποτέλεσμα χωρίς τη διαδρομή.

Το πρόβλημα δεν είναι τα νέα μέσα, ούτε οι νέοι τρόποι επικοινωνίας. Κάθε εποχή αναζητούσε τις δικές της γέφυρες. Το πρόβλημα είναι ότι αρχίζουμε να μετράμε την αξία της τέχνης με όρους αλγορίθμου όπως πόσα δευτερόλεπτα, πόσα views, πόσο engagement. Και, τελικά, πόσο «αντέχεται». Αλλά η τέχνη δεν είναι φτιαγμένη για να αντέχεται. Είναι φτιαγμένη για να μας μετακινεί. Να μας βγάζει από τον ρυθμό μας. Να μας ζητά κάτι. Να μας καθυστερεί. Να μας θυμίζει ότι δεν είμαστε μόνο καταναλωτές στιγμών, αλλά όντα ικανά για βάθος.

Ίσως το πραγματικό στοίχημα σήμερα να μην είναι πώς θα κάνουμε την τέχνη πιο εύκολη, αλλά αν θα τολμήσουμε να ζητήσουμε από το κοινό κάτι περισσότερο. Όχι με ελιτισμό, αλλά με εμπιστοσύνη. Να εμπιστευτούμε ότι ο άνθρωπος εξακολουθεί να διψά για νόημα, ακόμη κι αν έχει ξεμάθει να περιμένει. Να πιστέψουμε ότι η τέχνη δεν οφείλει πάντα να προσαρμόζεται, μερικές φορές οφείλει να αντιστέκεται.

Γιατί ίσως η πιο ριζοσπαστική πολιτισμική πράξη σήμερα δεν είναι ένα ακόμη γρήγορο βίντεο, αλλά μια απλή, έντιμη πρόσκληση παρακινώντας τον άλλον και λέγοντας «έλα, αλλά έλα ολόκληρος. Με τον χρόνο σου. Με την προσοχή σου. Με την επίγνωση ότι αυτό που θα συμβεί μπροστά σου έχει

κόστος, έχει αξία και έχει λόγο ύπαρξης.»

Αν η τέχνη έχει ακόμη ρόλο στην εποχή της ταχύτητας, είναι να μας θυμίζει ακριβώς αυτό, ότι δεν είμαστε φτιαγμένοι μόνο για να περνάμε. Είμαστε φτιαγμένοι και για να μένουμε..!

Τα Νέα του Φίλωνα

σελ 05 - 08

Καλλιτεχνικά Νέα

σελ 09 - 33

Ο Φίλωνας Προτείνει – Χορός, Θέατρο, Εικαστικά

Μουσικά Δρώμενα

σελ 34 - 50

Ο Φίλωνας Προτείνει – Μουσικές Εκδηλώσεις

Η Τέχνη μέσα από την Κριτική

σελ 51 - 53

Μουσικό Ημερολόγιο Φεβρουαρίου

σελ 54 - 63

Πολιτιστικές Δραστηριότητες και
Επικαιρότητα

σελ 64 - 74

Καλλιτεχνικά Αφιερώματα & Συνεντεύξεις
Ψυχής

σελ 75 - 85

Η Γωνιά του Βιβλίου με τις Εκδόσεις
Παπαγρηγορίου -Νάκας

σελ 86 - 87

Πανόραμα Τέχνης, Πολιτισμού και
Αισθητικής

σελ 88 - 100

Τα Νέα του Φίλωνα

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ο ΦΙΛΩΝ

47^{ος} ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

2026

Πιάνο - Λυρικό Τραγούδι - Κιθάρα - Έγχωρδα

Κιθάρα 26 Απριλίου 2026
Εθνικό Ωδείο Αθήνας (Μαγερ 18)

Πιάνο 10 Μαΐου 2026
Λυρικό Τραγούδι 17 Μαΐου 2026
Αθήναιον
(οδός Κορινθίας 6, Αμπόκλειπτο)

Έγχωρδα 24 Μαΐου 2026
Εθνικό Ωδείο Περιστερίου (tbc)
(οδός Ερριαντισίων 28, Περιστερί)

Χορηγός Διαγωνισμού

ΡΥΘΜΟΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΤΑΡΗΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

www.filonas.gr
e-mail: info@filonas.gr

Το Πνευματικό Κέντρο Πειραιώς Ο ΦΙΛΩΝ, είναι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσει την διοργάνωση του 47ου Πανελλήνιου Μουσικού Διαγωνισμού «Ταλέντα - Βραβεία Φίλωνα» στην Κιθάρα, το Πιάνο, το Λυρικό Τραγούδι και τα Έγχωρδα. Ο Διαγωνισμός στην Κιθάρα θα διεξαχθεί την Κυριακή 26 Απριλίου στο Εθνικό Ωδείο της Αθήνας ενώ ο Διαγωνισμός του Πιάνου την Κυριακή 10 Μαΐου 2026 στο Ωδείο Athenaeum (Κορινθίας 6, Αθήνα). Στο Ωδείο Athenaeum θα διοργανωθεί επίσης και ο διαγωνισμός Λυρικού Τραγουδιού ο οποίος θα διεξαχθεί

Κοινοποιήθηκε ο 47^{ος}

Διαγωνισμός «Ταλέντα Βραβεία Φίλωνα»:
Ο Παλαιότερος Διαγωνισμός Μουσικής στην Ελλάδα

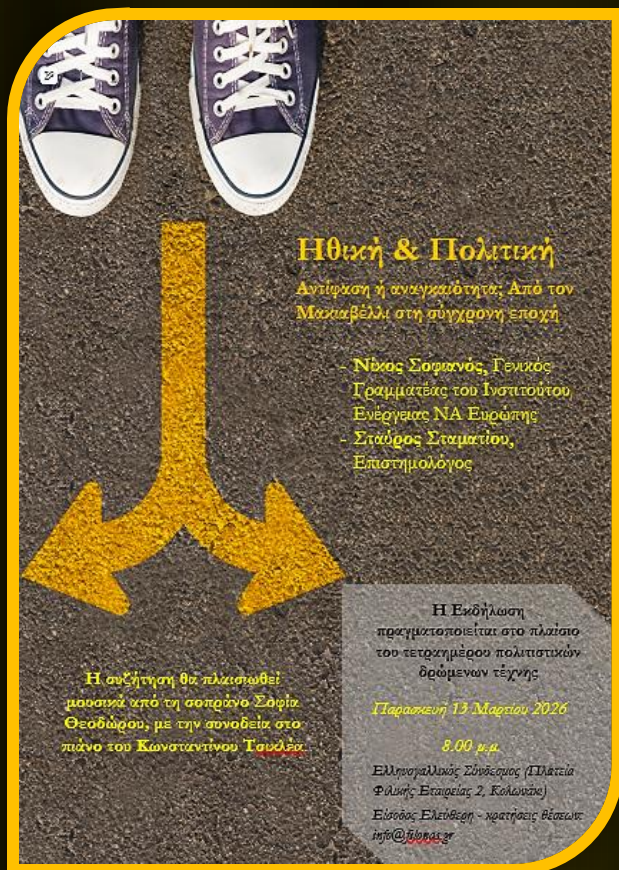
την Κυριακή 17 Μαΐου. Ο Διαγωνισμός των εγχόρδων θα πραγματοποιηθεί στις 24 Μαΐου στο Εθνικό Ωδείο Περιστερίου (tbc).

Θυμίζουμε ότι οι ιστορικοί μουσικοί διαγωνισμοί του Φίλωνα είναι οι πρώτοι στο είδος τους στην Ελλάδα από το 1977. Ο 47ος Μουσικός Διαγωνισμός θα προσφέρει πλούσιες δωρο-επιταγές στους βραβευθέντες ενώ θα υπάρξει και χρηματικό έπαθλο 300 ευρώ για το Βραβείο Εξαιρετικής Επίδοσης «Μαίρης Κεράνη Σοφιανού» και στους 4 Διαγωνισμούς αν αυτό αποφασίσει η κριτική επιτροπή.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον διαγωνισμό Πιάνου, Λυρικού Τραγουδιού, και Κιθάρας, τις κατηγορίες και το

πρόγραμμα θα βρείτε στην ειδική υποενότητα της ιστοσελίδας του Φίλωνα για τους Μουσικούς Διαγωνισμούς. Εγγραφές στον διαγωνισμό γίνονται μέσα από την ειδική φόρμα συμμετοχής που υπάρχει στο site (www.filonas.gr). Επίσης για

πιο άμεση πληροφόρησή σας για την εξέλιξη του διαγωνισμού, τα ειδικά πακέτα εκπνώσεων που παρέχει ο Φίλωνας αλλά και για τις υπόλοιπες δραστηριότητές του ακολουθήστε μας στη σελίδα του FB

Την Παρασκευή 13 Μαρτίου 2026, στις 8.00 μ.μ., ο Ελληνογαλλικός Σύνδεσμος φιλοξενεί μια εκδήλωση φιλοσοφικού και πολιτικού προβληματισμού με τίτλο «**Ηθική & Πολιτική. Αντίφαση ή αναγκαιότητα; Από τον Μακιαβέλλι στη σύγχρονη εποχή**». Η εκδήλωση πραγματοποιείται στο πλαίσιο του τετραήμερου πολιτιστικών καλλιτεχνικών δρώμενων που διοργανώνει

Εκδήλωση Φίλωνα:

Φιλοσοφική συζήτηση για την ηθική και την πολιτική στον Ελληνογαλλικό Σύνδεσμο

κάθε χρόνο με μεγάλη επιτυχία η εικαστικός, εκπαιδευτικός και ζωγράφος κα Αργυρούλα Ραρρας Τσιώτα.

Στο επίκεντρο της συζήτησης βρίσκεται η διαχρονική και πάντοτε επίκαιρη σχέση μεταξύ ηθικής και πολιτικής εξουσίας, από τη σκέψη του Μακιαβέλλι έως τις σύγχρονες εκφάνσεις της πολιτικής πράξης. Μέσα από έναν ανοιχτό φιλοσοφικό διάλογο επιχειρείται η ανάδειξη των εντάσεων, των διλημμάτων και των αντιφάσεων που συνοδεύουν τη δημόσια ζωή, αλλά και η αναζήτηση νοημάτων που εξακολουθούν να επηρεάζουν τον σύγχρονο πολιτικό στοχασμό.

Στη συζήτηση συμμετέχουν ο Νίκος Σοφιανός, Γενικός Γραμματέας του

Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IENE), και ο επιστημολόγος Σταύρος Σταματίου, καταθέτοντας διαφορετικές αλλά συμπληρωματικές οπτικές από τον χώρο της επιστήμης, της πολιτικής ανάλυσης και της φιλοσοφικής σκέψης.

Την εκδήλωση θα πλαισιώσουν μουσικά διαλείμματα με έργα του λυρικού ρεπερτορίου, ερμηνευμένα από τη σοπράνο

Σοφία Θεοδώρου, με τη συνοδεία στο πιάνο του Κωνσταντίνου Τσικλέα, προσδίδοντας μια καλλιτεχνική διάσταση που γεφυρώνει τον λόγο με τη μουσική έκφραση.

Η είσοδος είναι ελεύθερη. Απαραίτητη η κράτηση θέσεων στο info@filonas.gr. Η εκδήλωση απευθύνεται σε όλους όσοι ενδιαφέρονται για τον πολιτικό στοχασμό, τη φιλοσοφία και τον σύγχρονο δημόσιο διάλογο...

Τα μέλη του Φίλωνα αποτελούν τη βάση και τους κύριους αποδέκτες του έργου του και των δράσεων του. Μέλη του Φίλωνα μπορεί να είναι:

- φυσικά πρόσωπα
- εκπρόσωποι φορέα οργανισμού
- τιμής ένεκεν

Σας Προσκαλούμε να Γίνετε Μέλη του Φίλωνα

Ως μέλη του Φίλωνα:

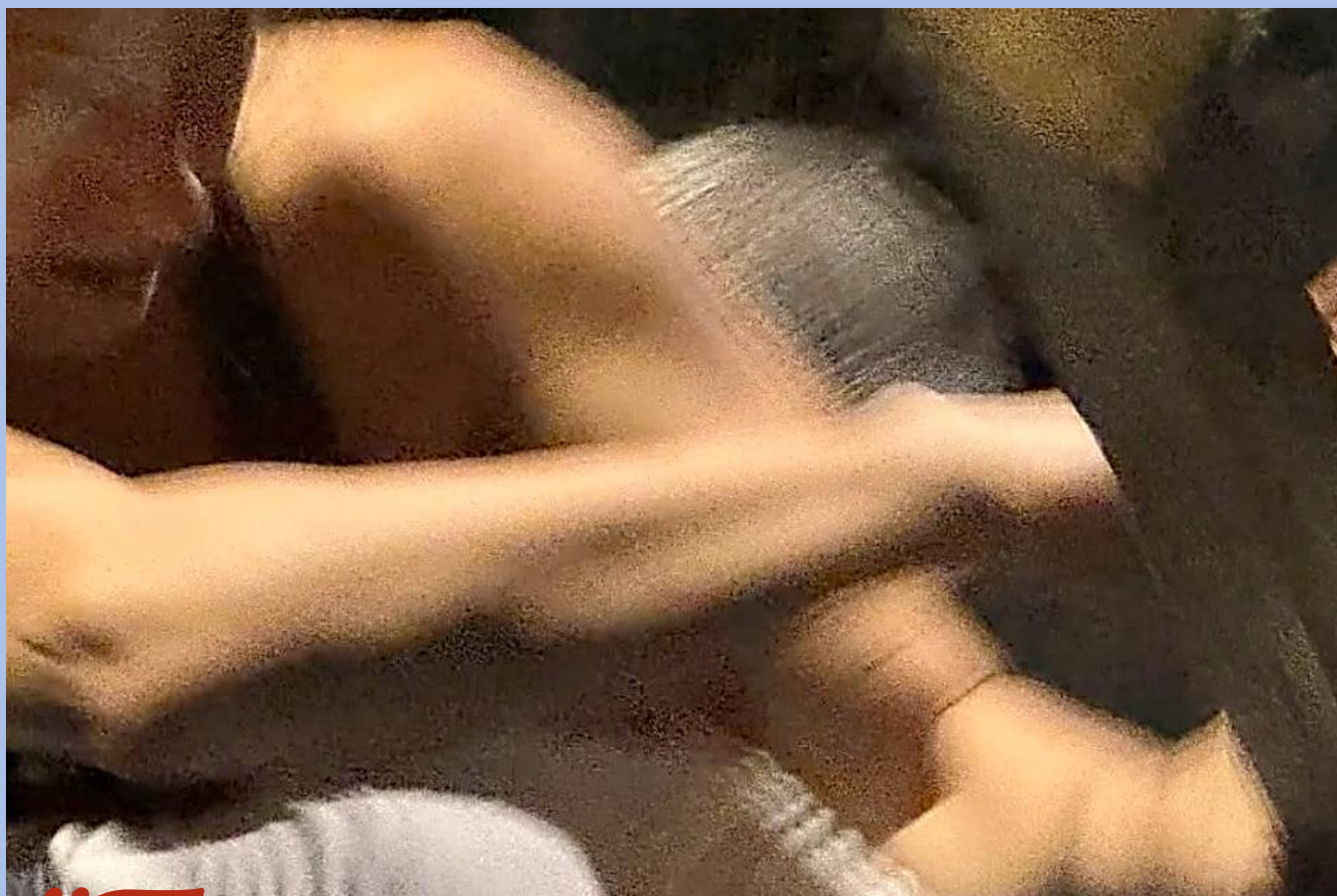
- ενημερώνεστε για τις εργασίες, τα προγράμματα, τις εκδηλώσεις και εκδόσεις του σωματείου σε τακτική βάση
- συμμετέχετε στις επιστημονικές και άλλες επιτροπές ανάλογα με την ειδικότητα και τα ενδιαφέροντα σας
- συμμετέχετε σε όλες τις εκδηλώσεις μας

Προνόμια και οφέλη για τα μέλη του Φίλωνα:

- Τακτική και έγκαιρη ενημέρωση για όλες τις εκδηλώσεις και τους διαγωνισμούς του Φίλωνα
- Συμμετοχή με μειωμένο κόστος σε όλες από τις εκδηλώσεις (σεμινάρια, διαγωνισμούς) υπάρχει κόστος εγγραφής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η συμμετοχή των μελών είναι εντελώς δωρεάν.
- Μειωμένη τιμή αγοράς των εκδόσεων του Φίλωνα (30 με 50%).

- Δωρο-κουπόνια εκπτώσεων για αγορά μουσικών οργάνων από συνεργαζόμενα καταστήματα
- Μειωμένη τιμή σε εκδηλώσεις συνεργαζόμενων φορέων με τον Φίλωνα
- Αποστολή μία φορά το δίμηνο του ηλεκτρονικού μαγκαζίνο (Newsletter) του Φίλωνα
- Τα μέλη έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε σειρά συμβουλευτικών επιτροπών και ομάδων εργασίας που συστήνει ο Φίλωνας
- Προνομακή μεταχείριση σε περίπτωση προβολής και διαφήμισης

Αίτηση για μέλος του σωματείου μας μπορείτε να υποβάλλετε μέσω της ιστοσελίδας του Φίλωνα [εδώ](#). Για την έγκριση της αίτησης σας θα ενημερωθείτε μέσω mail σε σύντομο χρονικό διάστημα. Παροτρύνουμε επίσης τα μέλη και υποψήφια μέλη να στηρίξουν την προσπάθεια του σωματείου και στα social media ακολουθώντας [εδώ](#) τη σελίδα μας στο facebook.

Κεκίνα από την Αρχή και συνέχισε μέχρι Να φτάσεις στο
Τέλος. Μετά σταμάτα" στο Θέατρο Ροές ξανά

05 - 08 Φεβρουαρίου

Το έργο βασίζεται στο βιβλίο του Λιούις Κάρολ, όπου η Αλίκη περιπλανιέται σε έναν φανταστικό κόσμο γεμάτο παράλογα και συμβολισμούς. Η αφήγηση εξερευνά το παράλογο, τη λογική και τα όρια της πραγματικότητας, με αναφορές στη θεωρία του θαύματος του Τζων Λίτλγουντ.

Σκηνοθεσία, Χορογραφία, Σκηνικά: κι όμως κινείται - Μουσική: Αντωνίου Κλέων (ηλεκτρική κιθάρα) - Φωτισμοί, Video Trailer: Αθανασοπούλου Μαρία
Κοστούμια: Μουζάκη Φανή, Ηχοληψία: Federico Bustamante, Επικοινωνία: Ασπρούλης Άρης, Φωτογραφίες: Γεωργιάδου Χριστίνα

Ερμηνεία: Καραχανίδης Αναστάσης,
Λινάρδου Αντιγόνη, Παρασκευοπούλου

Ιωάννα, Σουγιουλτζή Χριστίνα,
Χαμηλοθώρη Λία, Γαρόζης Νίκος.

Quilombo "Samba στο Μέγαρο"

13 Φεβρουαρίου - Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Η ομάδα Quilombo παρουσιάζει μια βραδιά βραζιλιάνικης σάμπα χωρίς καθίσματα, με περισσότερους από 50 μουσικούς και χορευτές.

Η εκδήλωση περιλαμβάνει samba batucada, samba reggae και bossa nova, με τη συμμετοχή της Κατερίνας Πολέμη και του

σχήματός της, της ομάδας Dançauê, του MC Yinka και dj set από το Serpente.

Εντυπωσιακές ενδυμασίες και κατασκευές δημιουργούν ένα περιβάλλον πλήρους εμπύθισης. Η Quilombo δραστηριοποιείται πάνω από 20 χρόνια ως καλλιτεχνική και

εκπαιδευτική ομάδα με έμφαση στη συλλογικότητα και τη διαπολιτισμικότητα.

Συμμετέχουν:

Ομάδα αфроβραζιλιάνικων κρουστών
Quilombo

Κατερίνα Πολέμη και το σχήμα της
Ομάδα αфроβραζιλιάνικου χορού Dançauê
MC Yinka

Κουκλοθέατρο Αγιούσαγια

Dj Serpente

Σχεδιασμός Φωτισμού: Δημήτρης Κουτάς.

**"Superstar" στο ΠΛΥΦΑ - Ένα ηλεκτρισμένο έργο για τη
δίψα της αναγνώρισης**

20 - 28 Φεβρουαρίου - ΠΛΥΦΑ

Η Ιωάννα Πορτόλου και η ομάδα χορού Griffón παρουσιάζουν τη νέα τους παράσταση "Superstar"

στο ΠΛΥΦΑ (Κτήριο 7Α) από τις 20 Φεβρουαρίου και για έξι μοναδικές παραστάσεις έως και την 1η Μαρτίου 2026.

Το “Superstar” είναι ένα ηλεκτρισμένο έργο για τη δίψα της αναγνώρισης και τα όρια της αντοχής. Σε μια σκηνή-αρένα, με το κοινό σε απόσταση αναπνοής, οι Ιωάννα Αποστόλου, Κωνσταντίνα Μπάρκουλη και Θεανώ Ξυδιά κινούνται ακατάπαυστα ανάμεσα στη φιλοδοξία και την εξάντληση, μέσα στους υποβλητικούς ηλεκτρονικούς ήχους του Αντώνη Παλάσκα.

Ο δρόμος προς την κορυφή μπορεί να είναι συνώνυμος με την αυτοκαταστροφή ή μπορεί να είναι μια πράξη ολοκλήρωσης και ελευθερίας. Το “Superstar” της Ιωάννας Πορτόλου και της ομάδας χορού Griffón εξερευνά το εύρος της ταυτότητας, των προσωπικών ορίων και της αναζήτησης της

συνεχούς αναγνώρισης σε ένα αδηφάγο σύστημα.

Σε ένα σκηνικό χώρο που θυμίζει ρινγκ, οι τρεις χορεύτριες δημιουργούν μια απόκοσμη και άγρια συναυλία, δοκιμάζουν τα όριά τους και μεταμορφώνουν τη σκηνή σε μια αχόρταγη αρένα, όπου το θέαμα έχει πάντα τον πρώτο λόγο..

Μέσα από ένα αρχείο εικόνων, κινητικών υλικών και αφηγήσεων, το “Superstar” αποπειράται να συνομιλήσει με τις εσωτερικές αντιφάσεις που κρύβονται πίσω από τη δημόσια λάμψη και γίνεται υπαρξιακό ερώτημα για το μέχρι πού αντέχουμε ή τολμάμε να φτάσουμε..

Σε έναν κόσμο που διαλύεται, μέχρι η νεκρή ύλη να ξαναγίνει τροφή ο χρόνος μοιάζει να είναι το μόνο που διαρκεί. Ο τίτλος του έργου **FÁE** είναι μια

F **ÁΕ**, του Ευθύμιου

**Μοσχόπουλου στο ODD – Onassis
Dance Days 2026**

**05 – 08 Φεβρουαρίου, Στέγη Ιδρύματος
Ωνάση**

παραπλάνηση, ένας υπαινιγμός κρυμμένος καλά. Η προστακτική «φάε» φτάνει στ’ αυτιά μας ως επιταγή και την ίδια στιγμή ως μια πράξη φροντίδας.

Ο Ευθύμιος Μοσχόπουλος ξεδιπλώνει επί σκηνής αναμνήσεις, σκέψεις και αναφορές από έναν τόπο που μοιάζει να είναι οικείος. Συνθέτει ένα σύστημα που ξεκλειδώνει τον τρόπο με τον οποίο σχετίζεται με τη φύση, την καταγωγή, τη συγγένεια. Το έργο αναδύεται με τη μορφή κατακερματισμένων πράξεων-τελετουργιών. Η μία πράξη μετά την άλλη παρατίθενται σαν μια στομαχική παλινδρόμηση από το τώρα στο τότε, από την ατομική εμπειρία στη συλλογική, από το σύγχρονο σώμα στο πρωτόγονο, για να συνθέσουν έτσι ένα νέο σώμα..

Το "(REST IN) BLUE" είναι ένα rollercoaster αναμνήσεων από το τέλος μιας εποχής, όπου η ταυτότητα της ηρωίδας μετασχηματίζεται και

Με εργαλεία το παράλογο και την ωμότητα, το έργο επιχειρεί να αρθρώσει μια αφήγηση για τα ενστικτώδη παραπατήματα της ενηλικίωσης. Μια χορογραφία για τους εκστατικούς παραλογισμούς της εφηβείας. Συνθέτει, τελικά, ένα τοπίο ανοίκειο, ένα ASMR τρυφερότητας, μια αισθητηριακή αγκαλιά για τα κοπάδια της παιδικής μας ηλικίας. Το "FÁE" ξετυλίγεται ως ένα queer εγχειρίδιο επιβίωσης για έναν κόσμο που αναμασάει τον ίδιο του τον εαυτό..

(R)EST IN) BLUE, της

Κατερίνας Φώτη στο ODD -
Onassis Dance Days 2026

05 - 08 Φεβρουαρίου, Στέγη
Ιδρύματος Ωνάση

επαναπροσδιορίζεται. Ένα έργο που εμπνέεται από τα ίχνη των ανθρώπων που δεν είναι πια εδώ αλλά ζουν μέσα από εμάς και κατοικούν τη σωματική κληρονομιά μας. Μια χορογραφία που πυροδοτείται από τους μπλε μουσαμάδες που καλύπτουν όλα τα υπό κατασκευή κτίρια της Αθήνας.

Κάτω τους θάβεται ένα κομμάτι συλλογικής και προσωπικής ιστορίας, ένα κομμάτι αναμνήσεων αλλά και οι παρελθούσες ζωές των ανθρώπων που συντέλεσαν στην ανοικοδόμηση της Αθήνας και μεγάλωσαν στις πολυκατοικίες τη γενιά μας – αυτή των millennials που χτυπιέται αλύπητα από την κρίση, τη διάψευση, το gentrification, τη νοσταλγία και τις μεγάλες κοινωνικές αλλαγές.

Συνδέοντας το μπλε του μουσαμά με τη φράση “I’m blue”, η χορογράφος Κατερίνα Φώτη αναζητά το αποτύπωμα της ζωής που κατοικεί στους τοίχους που σήμερα γκρεμίζονται για να αλλάξουν χρήση. Πόση διαγενεακή μνήμη χωράει σε μια πολυκατοικία που θα γίνει Airbnb και πόσες ιστορίες ξεριζώνονται μέσα από τα

διαλυμένα μωσαϊκά; Πώς κουβαλάς τις ρίζες και τα θεμέλιά σου όταν πρέπει να τα τοποθετήσεις σε νέα μέρη;

Κατά τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας, η Κατερίνα Φώτη έχασε απρόσμενα τον πατέρα της και έγινε μαμά. Έτσι, το “(REST IN) BLUE” εξελίχθηκε σε μια χορογραφική αυτοεθνογραφία – η ίδια χρησιμοποιεί προσωπικά υλικά που σχετίζονται με την προσωπική της μνήμη και τη μεταβλητότητα της ταυτότητάς της, μεσούντος του πένθους και της πρώτης μητρότητας, σε διάλογο με την Αθήνα που η ταυτότητά της σταδιακά ξεφτίζει.α..

''ΈΧΕΙΣ ΠΕΝΤΕ ΛΕΠΤΑ» ΣΤΟ

**ΕΘΝΙΚΟ Θέατρο: Η εφηβική
παράσταση της Κατερίνας
Λούβαρη Φασόη σε σκηνοθεσία
Παντελή Δεντάκη**

29 Ιανουαρίου - 05 Απριλίου

γίνουμε κυρίαρχοι του εαυτού μας, να ξεκινήσουμε από την αρχή. Για εκείνη τη — μοναδική για τον καθένα — στιγμή της απόλυτης και ουσιαστικής ελευθερίας.

Μια αθλητική ομάδα εφήβων προσπαθεί να βρει τη δική της φωνή, την ταυτότητά της, να αγκαλιάσει τους φόβους και τις αδυναμίες της. Άνθρωποι που ονειρεύονται, άλλοτε βουβά, άλλοτε ηχηρά, αφήνοντας τους πάντες άναυδους, άνθρωποι που αναγκάζονται να ωριμάσουν πρόωρα, για να υπερασπιστούν την ύπαρξή τους. Ένα ολόκληρο σύστημα ελέγχου τους περιορίζει και τους ετεροκαθορίζει. Τι θα συνέβαινε, όμως, αν το σύστημα αυτό δεχόταν την κριτική τους; Θα κατέρρεε ή θα επαναπροσδιοριζόταν, θεμελιώνοντας νέες

Το Εθνικό Θέατρο παρουσιάζει, από τις 29 Ιανουαρίου, στην Πλαγία Σκηνή του Κτηρίου Τσίλλερ, την εφηβική παράσταση «έχεις πέντε λεπτά», της Κατερίνας Λούβαρη Φασόη, σε σκηνοθεσία Παντελή Δεντάκη. Ένα έργο για το όνειρο εντός μας, τα όνειρα που άλλοι κάνουν για μας και που συχνά, άθελά μας, υιοθετούμε, για τους φόβους, ακόμη και τους εφιάλτες μας. Για εκείνη τη στιγμή της μέρας ή της νύχτας, όπου τολμάμε να

νόρμες και στόχους; Πώς θα τους έβρισκε όλους η επόμενη μέρα;

Ο ερχομός ενός νέου μέλους γεννά νέες εύθραυστες ισορροπίες, ανατρέποντας τις ήδη υπάρχουσες, και φέρνει στην επιφάνεια τις ρωγμές των ηρώων και των σχέσεών τους. Με τη σειρά του, ο Coach, προσπαθεί να οδηγήσει την ομάδα στην κορυφή, συχνά με κάθε κόστος. Θα τα καταφέρει; Θα τα καταφέρουν όλοι μαζί, ως σύνολο;

Οι ήρωες – εκτός από τον Coach – δεν είναι,

Μετά από έναν κύκλο με sold out παραστάσεις την περασμένη σεζόν, η Αφηγήτρια ταινιών έρχεται στο Θέατρο του Νέου Κόσμου. Ο σκηνοθέτης Νικόλας Λαμπάκης μετατρέπει τον Κάτω Χώρο στο σαλόνι και τον

ωστόσο, μόνο αθλητές είναι και έφηβοι: ανήσυχοι, αεικίνητοι, σε διαρκή αναζήτηση. Αμφισβητούν τα πάντα, ακόμα και όσα συμβαίνουν μπροστά στα μάτια τους, γι' αυτούς τίποτα δεν είναι δεδομένο, όλα μπορούν να ανατραπούν ανά πάσα στιγμή. Η μεταίχμιακή αυτή στιγμή στη ζωή των ηρώων του έργου, η εφηβεία τους — παρά τις περιπέτειες που μπορεί να κρύβει— είναι ταυτόχρονα κι ένα σπουδαίο δώρο, μια δεύτερη ευκαιρία, πριν την ενηλικίωση· μια δυνατότητα για κάθε άνθρωπο να αρπάξει από τα μαλλιά τη ζωή και να εξερευνήσει κάθε είδους όριο απ' άκρη σ' άκρη!

''Αφηγήτρια Ταινιών»

του Ερνάν Ριβέρα Λετελιέρ στο
Θέατρο του Νέου Κόσμου

06 Φεβρουαρίου - 01 Μαρτίου

κινηματογραφικό κόσμο της νεαρής αφηγήτριας, την οποία ενσαρκώνει η Νοεμή Βασιλειάδου.

«Κάθε δειλινό είναι σαν το τελευταίο πανοραμικό πλάνο κάποιας παλιάς ταινίας, μιας ταινίας τεχνικολόγ και σινεμασκόπ, με υπόκρουση τον θόρυβο του ανέμου πάνω στις λαμαρίνες. Μιας ταινίας που

επαναλαμβάνεται μέρα με τη μέρα. Άλλοτε θλιβερή, άλλοτε λιγότερο θλιβερή. Που έχει όμως πάντα το ίδιο τέλος» – Ερνάν Ριβέρα Λετελιέρ

Στο άνυδρο τοπίο της ερήμου Ατακάμα, στη Χιλή, η ζωή κυλά δύσκολα. Οι περισσότεροι κάτοικοι είναι πάμφτωχοι εργάτες στα ορυχεία νίτρου, χωρίς τη δυνατότητα να πάνε στον κινηματογράφο, τη μοναδική επιλογή διασκέδασης της περιοχής. Υπάρχει όμως ένα χαρισματικό κορίτσι, που

αναλαμβάνει να παρακολουθεί τις ταινίες κι έπειτα να τις αφηγείται στους συγχωριανούς του. Το σπίτι του μετατρέπεται σε μια ιδιότυπη σκηνή, όπου με αξιοθαύμαστη αφηγηματική ικανότητα το μικρό κορίτσι ζωντανεύει τις ταινίες. Μέσω της ιδιόμορφης καλλιτεχνικής της ιδιότητας, η μικρή αφηγήτρια ονειρεύεται μια άλλη ζωή, πέρα από την ασφυκτική πραγματικότητα. Τουλάχιστον μέχρι την εμφάνιση της τηλεόρασης, που έρχεται να αλλάξει τα πάντα...

«**Δ**ΑΚΡΥ ΣΤΟ ΦΙΔΙ» στο Βίος: Πέντε διηγήματα του Δημοσθένη Βουτυρά ζωντανεύουν επί σκηνής έως τις 15 Φεβρουαρίου

Η Ομάδα HIPPO σας προσκαλεί στον ονειρικό κόσμο του Δημοσθένη Βουτυρά παρουσιάζοντας επί σκηνής 5 διηγήματα «Δάκρυ στο Φίδι, Γιατί λυπάσαι, Ο Μπαλάφας στον παράδεισο, Ο

Θεός και η μοίρα και Οι διηγήσεις του Ατσίγγανου» σε μία παράσταση που συνδυάζει την performance με την ζωντανή μουσική, το video art και το δυσδιάστατο animation.

Τα διηγήματα του Δημοσθένη Βουτυρά ζωντανεύουν σε μια σύγχρονη θεατρική παράσταση με τους θεατές να παρακολουθούν επί σκηνής ένα graphic novel που φωτίζει τη σύγκρουση ανάμεσα στους ισχυρούς και τους αδύναμους, στους αποδεκτούς και τους περιθωριακούς. Με ήρωες που κινούνται στην άκρη της κοινωνίας και κουβαλούν σιωπηλές εντάσεις, η παράσταση εξερευνά τις ψυχολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις αυτών των άνισων σχέσεων.

Η ζωή και η ψυχολογία των φτωχών και εξαθλιωμένων ανθρώπων που αδυνατούν να δράσουν για να αλλάξουν τη ζωή τους και αρνούνται να ενταχθούν στην

οργανωμένη κοινωνία είναι ένα ζήτημα που αφορά σήμερα την σύγχρονη κοινωνία της Ελλάδας, αλλά και όλου του δυτικού κόσμου. Ο προβληματισμός και η αλληλεγγύη σε ανθρώπους φτωχούς, άστεγους και ανένταχτους στην κοινωνία είναι ένα από τα σημαντικά κοινωνικοπολιτικά ζητήματα που οφείλουν να αντιμετωπίσουν όλες οι σύγχρονες μεγαλουπόλεις σήμερα. Το «Δάκρυ στο Φίδι» θέτει ερωτήματα γύρω από τέτοια ζητήματα αποτελώντας ένα θεατρικό ταξίδι που αναδεικνύει το βάθος, το τραύμα και την αθέατη ευαισθησία του κόσμου του Βουτυρά, μιλώντας ιδιαίτερα στο νεανικό κοινό με δυναμισμό και σύγχρονη ματιά..

Μια κωμωδία με δαιμόνια πλοκή, καταιγιστικές ανατροπές και την αδιαμφισβήτητη σκηνοθετική σφραγίδα του Γιάννη Κακλέα ζωντανεύει από τις 5 Φεβρουαρίου στη σκηνή του ιστορικού Θεάτρου Τέχνης στην Πλάκα. Η “Locandiera” του Κάρλο

Η “Locandiera” του Κάρλο

Γκολντόνι στο Θέατρο Τέχνης

05 Φεβρουαρίου - 01 Μαρτίου

Γκολντόνι παρουσιάζεται σε μια φρέσκια, σύγχρονη εκδοχή, με πρωτότυπη μουσική του Δημήτρη Παπαδημητρίου και πρωταγωνιστικό δίδυμο: τη Βερόνικα Δαβάκη και τον Ιβάν Σβιτάιλο.

Ο Γιάννης Κακλέας αναμετρείται με ένα από τα κορυφαία έργα της ευρωπαϊκής κωμωδίας, φωτίζοντας την ακαταμάχητη

Μιραντολίνα ως μια ηρωίδα που ξεπερνά τα όρια της εποχής της. Μια γυναίκα που αμφισβητεί, αντιστέκεται και ανατρέπει τους κανόνες, σε μια παράσταση όπου το χιούμορ συναντά τη διεισδυτική ματιά πάνω στις ανθρώπινες σχέσεις και τις κοινωνικές συμβάσεις.

Η σκηνή του Θεάτρου Τέχνης μεταμορφώνεται σ' ένα ζωηρό ερωτικό παιχνίδι, μια κωμωδία σχέσεων με αιχμηρό λόγο, ένταση και σύγχρονη ματιά. Επί σκηνής μια τριμελής ορχήστρα θα ερμηνεύει τα κομμάτια του Δημήτρη Παπαδημητρίου γραμμένα για την παράσταση.

«Ουρανός απ' άλλους

τόπους – ρόδα στο μαντίλι» του Σωτήρη Δημητρίου στο Θέατρο Φούρνος

19 Φεβρουαρίου – 27 Μαρτίου

Η εταιρεία Θεάτρου Άσκηση, που συμπληρώνει φέτος 20 χρόνια στον θεατρικό χώρο παρουσιάζει από τις 19 Φεβρουαρίου το έργο του Σωτήρη Δημητρίου «Ουρανός απ' άλλους τόπους – ρόδα στο μαντίλι» σε σκηνοθεσία του Περικλή Μουστάκη στο Θέατρο Φούρνος.

Το πορτρέτο μιας γυναίκας που αφηγείται τον βίο της ως πράξη μνήμης και εξομολόγησης. Η αφήγηση ξεδιπλώνεται σε έναν χώρο όπου το παρελθόν γίνεται σκηνικό για τον εσωτερικό της κόσμο. Η παράσταση «Ουρανός απ' άλλους τόπους – ρόδα στο μαντίλι» βασίζεται στο ομώνυμο

μυθιστόρημα του Σωτήρη Δημητρίου, (Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος 2022) ένα ζωντανό μνημείο γλώσσας με ρωγμές, επιγραφές και αφανή βάθρα. Η κεντρική αφηγήτρια, η Αλέξω, αρχετυπική φιγούρα, μάνα, θεά, μνήμη, εμφορείται από την ακατανίκητη ανάγκη να μοιραστεί. Ο λόγος ανεβαίνει από μέσα της όπως ένα ορμητικό ρεύμα που πρέπει οπωσδήποτε να βρει διέξοδο. Θέλει να ποτίσει, να συμπαρασύρει, να πνίξει. Οι λέξεις γίνονται σώμα, γίνονται κίνηση, γίνονται πληγή. Η απώλεια συναντά την πίστη, η ενοχή τον λυτρωμό και η ζωή την αναπόδραστη σκιά του θανάτου. Μια τελετουργία ζωής, που γίνεται ομολογία ενοχής, νοσταλγίας και αναγεννητικής

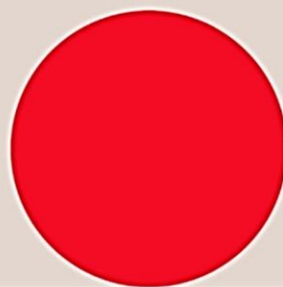
καταστροφής, υπό το φως ενός χορεύοντος ήλιου. Οι λέξεις της Αλέξως βγαλμένες από τα έγκατα της Ηπείρου, θραυσματικές και μαλακές, αστείες ή παράτολμες, αισχρές,

γενναιόδωρες, αλλόκοτες, μεγαλοπρεπείς, υφαίνουν μια ταπισερί με κρυφά στημόνια: το άγνωστο σχέδιο του Θεού.

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ

ΒΙΤΣΕΝΤΖΟΣ ΚΟΡΝΑΡΟΣ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ-ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΑΣΠΑ ΚΥΡΙΜΗ

«Ερωτόκριτος» του Βιτσέντζου Κορνάρου ξαναζωντανεύει
σε σκηνοθεσία-ερμηνεία Άσπας Κυρίμη στο ΦΑΟΣ - Χώρος Τέχνης

06 - 09 Φεβρουαρίου

«Ερωτόκριτος» του Βιτσέντζου Κορνάρου έρχεται από τις 6 Φεβρουαρίου στο ΦΑΟΣ - Χώρος Τέχνης σε σκηνοθεσία-ερμηνεία Άσπας Κυρίμη. Πρόκειται για τη δραματοποιημένη αφήγηση της ερωτικής ιστορίας του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας με κεντρικό άξονα το πρόσωπο της νένας, της παραμάνας της ηρωίδας, που γνωρίζοντας τα βάσανα και το φαρμάκι του έρωτα,

ΒΙΤΣΕΝΤΖΟΣ ΚΟΡΝΑΡΟΣ
προσπαθεί απελπισμένα - πλην ματαιώς - να συγκρατήσει τα πάθη.

Μια ιστορία έρωτα σαν παραμύθι για ερωτευμένους που μιλάνε για τον έρωτα τους και ονειρεύονται μέσα από τα κάγκελα ενός μικρού παραθυριού, για τον κακό βασιλιά, την προστάτιδα νένα, τα τέσσερα μήλα, το χωρισμό, τη φυλακή, την εξορία, τη μάγισσα, τα πάθη και τις αγωνίες της νεανικής αγάπης, ώσπου να ' ρθει ο

Ερωτόκριτος «να ελευθερώσει από τη φυλακή την Αρετούσα και να λάμψει ο κόσμος ως τις αγκάλες του ουρανού».

Η σύνθεση του κειμένου διατηρεί στο ακέραιο τον δεκαπεντασύλλαβο του Κορνάρου, το στίχο που, όπως λέει ο Σεφέρης, «πλησίασε πιο κοντά από κάθε άλλο ρυθμό το βαθύτερο κυμάτισμα της λαλιάς μας». Η αφήγηση της νέας ξαναζωντανεύει στη φιλόξενη σκηνή του Φάος δέκα χρόνια μετά την πρώτη της παρουσίαση σε ερμηνεία και σκηνοθεσία της Άσπας Κυρίμη.

Η Φλαντρώ, ένα από τα σπουδαιότερα έργα της νεοελληνικής δραματουργίας, επιστρέφει στη σκηνή μέσα από μια νέα,

Τι νόημα έχει η επανάληψη; Μια παράσταση δεν ολοκληρώνεται ποτέ. Απλώς κάποια στιγμή θεωρούμε πως είναι έτοιμη να συναντήσει το κοινό της. Κάθε φορά που επιστρέφουμε σ' αυτήν διαπιστώνουμε πως η παράσταση μεγαλώνει μαζί μας, εμπλουτίζεται από τις εμπειρίες μας και απ' την επαφή της με τους θεατές της. Ωριμάζει μαζί μας. Απαντάει σε προηγούμενες απορίες μας αλλά δεν μας καθησυχάζει γιατί μας δημιουργεί αμέσως άλλες. Τα μεγάλα κείμενα έχουν έναν τρόπο να διαφεύγουν πάντα.

Η «Φλαντρώ» του Παντελή

**Χορν ανεβαίνει στο Θέατρο
Αλάμπρα**

έως τις 07 Μαρτίου

καθηλωτική παράσταση σε σκηνοθεσία Σωτήρη Χατζάκη. Από 23 Ιανουαρίου στο Θέατρο Αλάμπρα. Η Φλαντρώ του Παντελή Χορν, έργο τολμηρό και πρωτοποριακό για την εποχή του, εξερευνά τη φύση του πόθου, της ζήλιας και της ενοχής και παραμένει συγκλονιστικά επίκαιρο. Μέσα

από τη δύναμη του λόγου και τη σιωπή των συναισθημάτων, ο συγγραφέας αποκαλύπτει τα αδιέξοδα μιας κοινωνίας που φυλακίζει τη γυναίκα ανάμεσα στην επιθυμία και στο καθήκον.

Η παράσταση του Σωτήρη Χατζάκη ζωντανεύει έναν κόσμο παθιασμένο και σκοτεινό. Έναν κόσμο όπου ο άνεμος, τα κύματα και οι κραυγές γίνονται οι μάρτυρες ενός έρωτα που διεκδικεί τη λύτρωση μέσα από τον πόνο. Αυτή η «τραγωδία του πόθου» αποκτά θεατρική υπόσταση μέσα

σ' ένα παλιό αρχοντικό που κρύβει τα μυστικά του — εκεί όπου η ανάσα της ενοχής βαραίνει κάθε σκηνή και κάθε βλέμμα..

Τη Φλαντρώ ερμηνεύει η Μαρία Τζομπανάκη. Μαζί της, οι: Χριστίνα Μαξούρη, Ευγενία Ξυγκόρου, Κρίστη Παπαδοπούλου και Αγησίλαος Μικελάτος, σε ένα σύνολο ερμηνειών που συνθέτουν την τραγική ένταση και την ποιητική σιωπή του έργου.

«Το Πορτρέτο του Ντόριαν Γκρέι» του Όσκαρ Ουάιλντ στο Θέατρο Πορεία

09 Φεβρουαρίου - 31 Μαρτίου

«Το Πορτρέτο του Ντόριαν Γκρέι» του Όσκαρ Ουάιλντ, στην πολυβραβευμένη εκδοχή του Kir Williams, μετά τη θριαμβευτική του πορεία στο West End και το Broadway, ανεβαίνει στην Ελλάδα, στο Θέατρο Πορεία, σε σκηνοθεσία Δημήτρη Αγιοπετρίτη Μπογδάνου με τη Νάντια Κοντογεώργη να ερμηνεύει όλα τα πρόσωπα του έργου. Πρεμιέρα Δευτέρα 9 Φεβρουαρίου.

Μια γυναίκα. Είκοσι έξι καθρέφτες. Είκοσι έξι φωνές που συγκρούονται μέσα στο ίδιο σώμα.

Η Νάντια Κοντογεώργη γίνεται σμήνος· χαμαιλέοντας που μεταμορφώνεται σε αθώους, σε δαίμονες, σε πρόσωπα που λάμπουν και που καταρρέουν.

Ο Ντόριαν εύχεται να μείνει για πάντα νέος, αφήνοντας το πορτρέτο του να φέρει τα σημάδια του χρόνου και των πράξεών του. Καθώς παραδίδεται στην ηδονή και την ανηθικότητα, το σώμα του μένει άφθαρτο, ενώ το πορτρέτο αποκαλύπτει τη διαφθορά της ψυχής του, οδηγώντας

τελικά στην αυτοκαταστροφή του.. «Το Πορτρέτο του Ντόριαν Γκρέι» ανασαίνει ξανά· όχι σαν αφήγηση, αλλά σαν έκρηξη. Αντανακλά τα μέσα της σύγχρονης εποχής, της εικόνας, της οθόνης, της τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης. Ο Ντόριαν αναγεννά τη διαβρωμένα αγγελική μορφή του και προσκαλεί τον θεατή να συναντηθεί με τις πολλαπλές πτυχές του εαυτού του, από το διαδικτυακό του άβαταρ μέχρι τη μύχια αλήθεια του..

«Σ

το εσωτερικό του Maurice Maeterlinck» στο Bios

05 Φεβρουαρίου 01 Μαρτίου

Η παράσταση «Στο εσωτερικό του Maurice Maeterlinck» θα παρουσιάζεται από τις 5 Φεβρουαρίου στο Bios, σε σύλληψη και σκηνοθεσία Ελένης Παργινού.. Ένας

θάνατος μετατρέπει μια οικογενειακή γιορτή σε πένθιμη τελετουργία. Μια ομάδα ηθοποιών δοκιμάζει να ανακαλέσει τις μνήμες του εσωτερικού ενός σπιτιού δημιουργώντας το «παράθυρο» από το

οποίο ο συγγραφέας μας καλεί να στοχαστούμε πάνω στην ευθραστότητα της στιγμής.

Ο βραβευμένος με Νόμπελ συμβολιστής Μωρίς Μαίτερλινκ με το Εσωτερικό καταθέτει έναν φιλοσοφικό στοχασμό πάνω στον οντολογικό προβληματισμό της

ανθρώπινης ύπαρξης, αναδεικνύοντας έννοιες και δίπολα όπως εσωτερικό – εξωτερικό, οικείο – ανοίκειο, παρελθόν-παρόν, δημόσιο – ιδιωτικό, προσωπικό – οικουμενικό, τοποθετώντας το ζήτημα του θανάτου σε αναμέτρηση με εκείνο της ζωής..

Καλλιτεχνικά Νέα - Εικαστικά

Η αίθουσα τέχνης Τεχνοχώρος παρουσιάζει την ομαδική έκθεση νέων καλλιτεχνών με τίτλο "Post Tenebras Lux".

Οι συμμετέχοντες εικαστικοί, κυρίως στην αρχή της καλλιτεχνικής τους πορείας, παρουσιάζουν έργα που ενσωματώνουν

Ομαδική έκθεση "Post

**tenebras lux" στον Τεχνοχώρο
Art Gallery**

04 - 28 Φεβρουαρίου,

ζωγραφική, γλυπτική, φωτογραφία και μεικτές τεχνικές. Η έκθεση διερευνά το σκοτεινό στοιχείο ως κοινό τόπο αναφοράς και εργαλείο έκφρασης, συνομιλώντας με παραδόσεις του Ρομαντισμού και του Συμβολισμού και ενσωματώνοντας στοιχεία εξπρεσιονισμού και υπερρεαλισμού. Το σκοτάδι παρουσιάζεται ως αλληγορία της σύγχρονης εμπειρίας και κρίσης της νέας γενιάς.

Επιμέλεια: Καλυψώ Γιαννακοπούλου

Καλλιτέχνες: Denisa Koci, Γιώργος Κουρσουμπάς, Αλέξης Μαγιάρ-Αγγελόπουλος, Δημήτρης Παπαδάτος, Χ. Παπαδημητρίου, Krizia Rodriguez, Στέφανος Τσιαμούλης.

"Πάμε σαν άλλοτε..." έκθεση στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης "Αγγελική Χατζημιχάλη"

01 Φεβρουαρίου - 19 Απριλίου, Κέντρο Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης Α. Χατζημιχάλη

Η έκθεση "Πάμε σαν άλλοτε..." παρουσιάζεται στον ανακαινισμένο ημιυπόγειο χώρο του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης "Αγγελική Χατζημιχάλη", με έργα των ναϊφ ζωγράφων Έρης-Αλεξίας

Χατζημιχάλη και Γιώργου Σαββάκη από τη συλλογή Χρήστου και Πόλλυς Κολλιαλή. Η έκθεση εστιάζει στη νοσταλγία της παλιάς Αθήνας, με τα έργα να λειτουργούν ως θραύσματα συλλογικής μνήμης της Πλάκας και να αναδεικνύουν την καθημερινότητα και τα τοπία της πόλης μέσα από τη

ματιά των δύο καλλιτεχνών. Η ανακαίνιση του χώρου πραγματοποιήθηκε με δωρεά της Αικ. Παπαδάκη στη μνήμη της κόρης της.

Επιμέλεια έκθεσης: Σταυρούλα λαογράφος, υπεύθυνη Μουσείου Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης "Αγγελική Χατζημιχάλη" Δήμου Αθηναίων Συλλέκτες: Χρήστος και Πόλλυ Κολλιαλή).

«Ανάμεσα / In-Between» του Εμίλιο Παπαευαγγελίου

έως 15 Φεβρουαρίου European Centre Athens

Ανάμεσα στον πάγκο του φαρμακείου και την επιφάνεια του καμβά. Ανάμεσα στη λογική και το ένστικτο. Ανάμεσα στις υποχρεώσεις της καθημερινότητας και τη βαθιά ανάγκη καλλιτεχνικής έκφρασης ο Εμίλιο Παπαευαγγελίου ζωγραφίζει όπως αναπνέει. Για πρώτη φορά επιλέγει να βγει

από τα όρια του φαρμακείου του, που είναι ταυτόχρονα το ατελιέ του, και από τη Λοκρίδα της Φθιώτιδας όπου ζει, προκειμένου να παρουσιάσει τη δουλειά του στην Αθήνα μέσα από την ατομική του έκθεση «Ανάμεσα / In-Between», στο European Centre Athens. Την επιμέλεια έχει αναλάβει η ιστορικός τέχνης Ελισάβετ Πλέσσα.

Περισσότερα από 60 έργα, ζωγραφισμένα σχεδόν αποκλειστικά με στυλό διαρκείας, άλλοτε σε φύλλα μηνιαίων επιτραπέζιων ημερολογίων κι άλλοτε στον καμβά, ετοιμάζονται να αναμετρηθούν με το βλέμμα των φιλότεχνων. Να το αφήσουν να περιπλανηθεί ανάμεσα στα δίπολα που κυριαρχούν στη ζωή και τη δουλειά του Εμίλιο Παπαευαγγελίου: Ιταλία-Ελλάδα, καλλιτέχνης-φαρμακοποιός, αφαίρεση-παραστατικότητα, μικρή-μεγάλη κλίμακα.

Να του αφηγηθούν όχι μόνο την ιστορία του ζωγράφου που ισορροπεί ανάμεσα σε δύο κόσμους, αλλά και να του επιτρέψουν να παρακολουθήσει την αυτόνομη εικαστική διαδρομή του. «Θέλω η ζωγραφική μου να αντικατοπτρίζει την ύπαρξη και την πίστη του ανθρώπου, με ορθολογισμό αλλά και με δυναμική», δίνει το στίγμα της δουλειάς του ο Εμίλιο Παπαευαγγελίου..

Ευθύμης Μαλαφούρης: Η έκθεση

«Σχήματα – Αντικείμενα» στην
Αίθουσα Περιτεχνών Καρτέρης

06 – 28 Φεβρουαρίου

Καλαϊτζάκη – Ζούνη, σημειώνει στον κατάλογο της έκθεσης:

Η Αίθουσα Τέχνης ΠΕΡΙΤΕΧΝΩΝ Καρτέρης παρουσιάζει την όγδοη ατομική έκθεση ζωγραφικής του Ευθύμη Μαλαφούρη με τίτλο: «Σχήματα – Αντικείμενα». Θα παρουσιαστούν έργα ζωγραφικής μεσαίων και μεγάλων διαστάσεων ζωγραφισμένα με λάδι και ακρυλικά σε καμβά. Η έκθεση θα διαρκέσει έως το Σάββατο 28 Φεβρουαρίου 2026. Η Ιστορικός Τέχνης και Επιμελήτρια, Νικολένα

...Αέναςος λάτρης και εκφραστής της σχηματοποίησης και της ευλαβικής φορμαλιστικής απόδοσης των γεωμετρικών δυναμικών που λαμβάνουν αναμφίβολα τον πρωταγωνιστικό ρόλο, καθώς ανάγονται στους κεντρικούς ρυθμιστές των ζωγραφικών του συνθέσεων, ο Ευθύμης Μαλαφούρης, μέσω της τέχνης του, δεν πετυχαίνει απλώς να αποδώσει -εντέχνως- στους πίνακες του: μια αυστηρή, ορθολογιστική γεωμετρική ακρίβεια που στερείται συναισθήματος, αλλά πετυχαίνει, μέσω αυτής, να εμψυχήσει

“ζωή” , με τις απεικονιστικές παραστάσεις των έργων του να γίνονται φορείς και

σπινθήρες ιδεών, σκέψεων και συναισθημάτων..

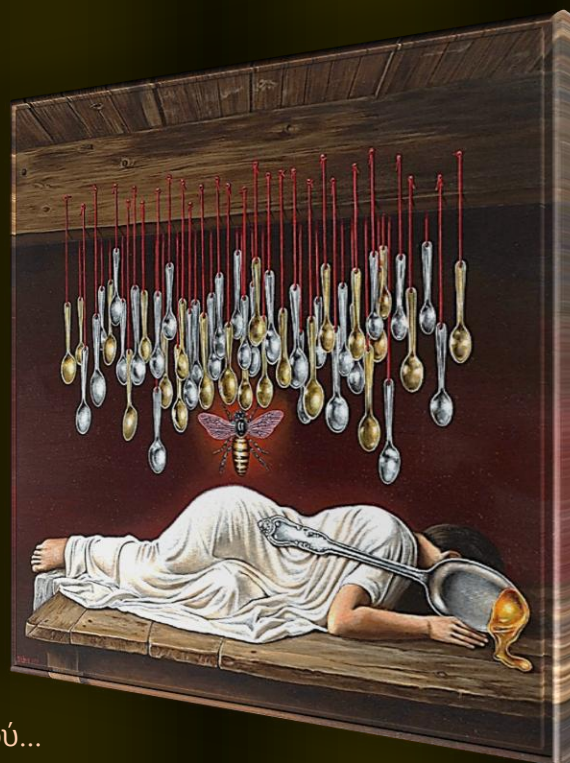
Νίκος Σίσκος - DESSERT:

Έκθεση στη Sianti Gallery

06 - 28 Φεβρουαρίου

Η νέα ενότητα ζωγραφικών έργων του Νίκου Σίσκου εστιάζει στην έννοια της επιθυμίας και στη σχέση της με το κάλλος και το ανοίκειο. Από τους πιο διεισδυτικούς πορτρετίστες της γενιάς του, ο ζωγράφος προσεγγίζει το επιδόρπιο όχι ως γαστρονομική απόλαυση, αλλά ως έννοια. Έχει χαρακτήρα πρόκλησης, παιχνιδιού, σχεδόν ελαφράς ιεροσυλίας: μια γλυκιά αμαρτία που αναζητείται με πλήρη επίγνωση της διάρκειάς της, μια στιγμή που αποσπάται από τη σοβαρότητα του κανόνα..

Όπως σημειώνει ο επιμελητής της έκθεσης, Γιώργος Μυλωνάς, «στο Επιδόρπιο, ο δημιουργός αγγίζει εικόνες που η εποχή γεννά πιο γρήγορα απ’ όσο προφταίνει το βλέμμα να χωνέψει: τα “πρόσωπα” των κοινωνικών δικτύων, εκεί όπου η όψη προηγείται του βιώματος και η λάμψη του προφίλ στήνεται για την αποδοχή του

κοινού...

Μέσα απ’ αυτήν την ειρωνική συνομιλία με τον ψηφιακό καιρό μας, ο Σίσκος πλάθει μια ζωγραφική, όπου η ρορ γυαλάδα δεν αναπαύει το βλέμμα, παρά το τραβά βαθύτερα στον γρίφο της επιθυμίας.» Στα έργα του, ανθρώπινες μορφές εμφανίζονται να κρατούν γλυκίσματα, ενώ γύρω τους κινούνται έντομα, ζώα και παράδοξα στοιχεία που διαταράσσουν την οπτική ισορροπία. Το γλυκό συνυπάρχει με το απειλητικό, το ελκυστικό με το ανοίκειο. Η απόλαυση δεν παρουσιάζεται αθώα, εμπεριέχει ένταση και εσωτερική ταραχή.

Frida Kahlo: Η διεθνής έκθεση "Beyond the Icon" έρχεται στον Ελληνικό Κόσμο

06 Φεβρουαρίου - 31 Μαΐου - Ελληνικός Κόσμος, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού

Ο κόσμος της Frida Kahlo ζωντανεύει με τρόπο βιωματικό και βαθιά συγκινητικό. Μία εμπειρία που δεν αφηγείται απλώς την ιστορία της, σε προσκαλεί να τη ζήσεις!

Μέσα από πολυδιάστατη αφήγηση και ψηφιακή τεχνολογία αιχμής, ξεδιπλώνονται οι πιο καθοριστικές στιγμές της ζωής, της τέχνης και της επαναστατικής σκέψης της Φρίντα Κάλο. Μία εμπειρία έμπνευσης,

δύναμης και δημιουργικότητας που μαγεύει όλες τις ηλικίες.

Όπως υποδηλώνει και ο τίτλος Beyond the Icon, η έκθεση προσεγγίζει τη Μεξικανή δημιουργό πέρα από τον καθιερωμένο μύθο και την εικόνα/σύμβολο που τη συνοδεύει. Δεν περιορίζεται στο έργο της ως εικαστική παρακαταθήκη, αλλά εμβαθύνει στη ζωή της, μία ζωή γεμάτη σωματικές δοκιμασίες, συναισθηματικές συγκρούσεις και διαρκείς περιπέτειες. Μέσα

από αυτή την πολυεπίπεδη αφήγηση, η έκθεση φωτίζει τη βαθιά σύνδεση ανάμεσα στη βιωματική εμπειρία και την καλλιτεχνική της έκφραση, αποκαλύπτοντας την Φρίντα όχι μόνο ως

εμβληματική καλλιτέχνιδα, αλλά ως άνθρωπο που μετέτρεψε τον πόνο, την αντίσταση και την προσωπική της ιστορία σε καθολική τέχνη.

Crossed Orbits: Ομαδική έκθεση στο International Art Center Athens

24 Ιανουαρίου - 24 Μαρτίου

ανάμεσα στο International Art Center Athens και την Artshot Gallery – Sophia Gaitani, εγκαινιάζοντας έναν διάλογο Ελλάδας–Κίνας στον χώρο των εικαστικών τεχνών. Σε μια ιστορική συγκυρία όπου τα γεωπολιτισμικά ρεύματα μετασχηματίζονται ραγδαία, η σύμπραξη αυτή δεν λειτουργεί απλώς ως ανταλλαγή μεταξύ δύο χωρικών εστιών δημιουργίας, αναπτύσσεται ως μια σύνθετη τροχιά νοημάτων όπου διαφορετικά κοσμοαντιληπτικά συστήματα διασταυρώνονται και επαναανοηματοδοτούνται. Ο τίτλος της έκθεσης, *Crossed Orbits*, προέρχεται από την αστροφυσική, όπου οι τροχιές σωμάτων που συναντώνται χωρίς να ταυτίζονται δημιουργούν νέα πεδία έλξης, πιθανότητες σύγκλισης αλλά και στιγμές απόκλισης. Αντίστοιχα, οι καλλιτέχνες της έκθεσης κινούνται σε παραλληλίες και αποκλίσεις, συνθέτοντας ένα κοινό χώρο

Η έκθεση *Crossed Orbits* σηματοδοτεί μια κρίσιμη πολιτισμική τομή: την πρώτη επίσημη συνεργασία

μέσω της ζωγραφικής – ενός μέσου που, παρά την παγκόσμια διάχυση των ψηφιακών μορφών, εξακολουθεί να διατηρεί την ισχύ του ως καταλύτης χειρονομαϊκής αλήθειας. Η ζωγραφική, δεν αποτελεί κλειστό σύστημα εκφραστικότητας, αλλά μια ανοιχτή διαδικασία οικειοποίησης, αναστοχασμού και διαπραγμάτευσης, όπου η ύλη γίνεται φορέας πολιτισμικής μνήμης και ταυτόχρονα πεδίο υπέρβασης..

Σε αυτό το πλαίσιο, η έκθεση συγκροτείται ως πολυφωνικό corpus: τα έργα δεν λειτουργούν ως μεμονωμένες αισθητικές προτάσεις αλλά ως θραύσματα ενός

ευρύτερου μορφολογικού συνόλου. Ο θεατής εισάγεται σε μια ρευστή περιοχή, όπου τα διακειμενικά αντανακλάσματα της σύγχρονης ελληνικής εικαστικής γραφής μετασχηματίζονται σε νέες γλωσσικές δομές. Το ελληνικό φως, ιστορικά συνδεδεμένο με τη σαφήνεια του περιγράμματος και την αρχιτεκτονική της σκιάς, συναντά τον ρέοντα χώρο, τη μετατόπιση της κενότητας και την ποιητική του χρώματος ως αναπνοή της ύλης. Αυτή η συνάντηση Ελλήνων καλλιτεχνών δεν είναι μια απλή αισθητική σύγκλιση. Είναι η παραγωγή ενός νέου πλαισίου κατανόησης της εικόνας ως διασύνδεσης, ως ρυθμού, ως πολιτισμικής ενέργειας.

Μαρία Κτιστοπούλου –

**Μνήμες του Βλέμματος:
Αναδρομική έκθεση στην
Πινακοθήκη Δήμου Αθηναίων**

έως 22 Φεβρουαρίου

Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Δήμου Αθηναίων και αποτελεί πανόραμα της τέχνης της καταξιωμένης ζωγράφου, καθώς περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά έργα από όλη την πορεία της Μαρίας Κτιστοπούλου στη ζωγραφική.

Όπως σημειώνει η Ιστορικός Τέχνης & Θεωρίας του Πολιτισμού (ΕΚΠΑ) και

Η έκθεση «Μνήμες του Βλέμματος» πραγματοποιείται με την υποστήριξη του Οργανισμού

επιμελήτρια της έκθεσης Αθηνά Σχινά: «Η Μαρία Κτιστοπούλου, μετά το πέρας των σπουδών και την αποφοίτησή της με άριστα, ξεκίνησε την εικαστική της διαδρομή από τα μέσα της δεκαετίας του ' 90, με επιλεγμένες και συγκροτημένες εκθέσεις που συχνά πραγματοποιούσε με επιτυχία, συνεχίζοντας ανελλιπώς να ζωγραφίζει μέχρι και σήμερα.

Έχει εδώ και χρόνια ευρύτερα αναγνωριστεί η εντυπωσιακή επιδεξιότητά της στο σχέδιο και στο χρώμα, χωρίς ποτέ να έχει γίνει αυτοσκοπός της. Επιλέγοντας μάλιστα ως εκφραστική της βάση το ιδίωμα του ρεαλισμού, ποτέ δεν αναλώθηκε η ζωγράφος στην εντυπωσιοθηρία και στην αυταρέσκεια. Στόχος της πάντα ήταν και συνεχίζει να είναι η αναγνωρισιμότητα των εκάστοτε θεμάτων της, διατυπωμένων ωστόσο με τέτοιον τρόπο, ώστε να μην επαφίενται αυτά στην ψευδαίσθηση του ορατού ή στην υποτιθέμενη νοσταλγία, αλλά να κινητοποιούν την διάθεση περίσκεψης και τον συνειρμό του θεατή,

όπως επίσης τον βαθύτερο στοχασμό και την δημιουργική του φαντασία. Ο «ρεαλισμός» της Μ. Κτιστοπούλου άλλωστε ήταν και συνεχίζει να είναι πάντα αποκαθληλωτικός, καθώς συνδυάζεται τεχνοτροπικά και υφολογικά στα έργα της, με τα περισσότερα ιδιώματα της σύγχρονης τέχνης, όπως με ποικίλες διατυπώσεις του μετεμπρεσσιονισμού, του εξπρεσσιονισμού, του κυβισμού, της γεωμετρικής αφαίρεσης κ.ά..

Η ζωγράφος ποτέ δεν έπαψε υφολογικά να προβληματίζεται και δημιουργικά να πειραματίζεται, αφενός ως προς τον χώρο και το φως, μέσα από την σχεδιαστική γραφή της, (με θαυμαστή συνθετική ικανότητα), αφετέρου ως προς τα χρώματα που χρησιμοποιεί και τα υλικά της, διευρύνοντας την αίσθηση της αμεσότητας και της απτότητας, της εγγύτητας και παράλληλα εκείνης των αποστάσεων, της έννοιας επίσης του εφήμερου και της παραδοξότητας, της φθοράς και της αναγέννησης.

Ο Κρίστιαν Λίντμπεργκ για πρώτη φορά στην Κρατική Ορχήστρα Αθηνών

06 Φεβρουαρίου - Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Το 2016, ο έγκριτος βρετανικός ραδιοφωνικός σταθμός κλασικής μουσικής CLASSIC-FM, κατόπιν ψηφοφορίας του κοινού, αναγόρευσε τον Σουηδό τρομπονίστα Κρίστιαν Λίντμπεργκ ως τον μεγαλύτερο εκτελεστή χάλκινου πνευστού όλων των εποχών! Πράγματι, δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι ο Λίντμπεργκ είναι για το τρομπόνι ό,τι ήταν ο Παγκανίνι για το βιολί ή ο Λιστ για το πιάνο: ο απόλυτος, αδιαμφισβήτητος «αυτοκράτορας» του οργάνου του, ο άνθρωπος που κατέδειξε έμπρακτα καινοφανείς δυνατότητες του τρομπονιού και που ενέπνευσε πλήθος νέων έργων σε

σημαντικούς συνθέτες της εποχής μας! Η πρώτη του εμφάνιση με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών – και μάλιστα σε δικό του κοντσέρτο! – αποτελεί ένα από τα highlights της φετινής καλλιτεχνικής περιόδου, που δεν πρέπει να χάσετε!

Πρόγραμμα Εκδήλωσης

ΑΝΤΙΟΧΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ (1903 – 1981),
Βυζαντινή Μελωδία

ΦΕΡΝΤΙΝΑΝΤ ΔΑΒΙΝΤ (1810 – 1873),
Trombone Concertino, έργο 4

ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΛΙΝΤΜΠΕΡΓΚ (γεν. 1958), Golden Eagle, Κοντσέρτο για τρομπόνι και ορχήστρα

ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΦΩΡΕ (1845 – 1924), Πελλέας και Μελισσάνθη, Σουίτα έργο 80

ΖΥΛ ΜΑΣΝΕ (1842 – 1912), Le cid, Σουίτα μπαλέτου από την όπερα 1899)

Η Κ.Ο.Θ. συμμετέχει στη σπουδαία παραγωγή του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης με την εξαίσια Ασμίκ Γκριγκοριάν, τη Λιθουανή σοπράνο που κατά γενική ομολογία κυριαρχεί στην παγκόσμια οπερατική σκηνή την τελευταία δεκαετία, έχοντας μόλις προσθέσει στην πλούσια συλλογή της τον τίτλο της Λυρικής Τραγουδίστριας της Χρονιάς για το 2025 από τα Διεθνή Βραβεία Όπερας.

«Καθηλωτικό δραματικό ταλέντο» (The New York Times), «εκθαμβωτική ευελιξία» (The Times), φωνή «άγρια, πλούσια και σκοτεινή» (Le Monde): οι κριτικές είναι διθυραμβικές, και δικαίως.

Asmik Grigorian &

Dmytro Popov

07 Φεβρουαρίου - Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης

Με το ανεξάντλητο ερμηνευτικό της εύρος έχει κατακτήσει όλους τους μεγάλους ρόλους του ρεπερτορίου την τελευταία δεκαετία, σαγηνεύοντας το κοινό και κάνοντας τα σπουδαιότερα λυρικά θέατρα στον κόσμο να υποκλιθούν στο ταλέντο της.

Στο Μέγαρο θα την απολαύσουμε για μια μοναδική βραδιά με τον εξαιρετικό Ουκρανό τενόρο Ντμίτρο Ποπόφ σε αγαπημένες άριες και ντουέτα του Πουτσίνι και του Ντβόρζακ. Την Κ.Ο.Θ. διευθύνει ο Λιθουανός μαέστρος Μοντέστας Πιτρένας, διευθυντής της Εθνικής Όπερας της Λετονίας.

Musing on the Roaring Ocean - Εκδηλώσεις του Συλλόγου οι Φίλοι της Μουσικής

07 Φεβρουαρίου - Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Τρεις συνθέσεις του Μπετόβεν για πιάνο τρίο και φωνή, προερχόμενες από διαφορετικές περιόδους του συνθέτη, που μετουσιώνουν λόγια αλλά και λαϊκά στοιχεία της εποχής του, συνθέτουν το πρόγραμμα της συναυλίας αυτής. Με τα Τρίο του, έργο 1, που εκδόθηκαν το 1795, ο νεαρός Μπετόβεν έκανε την «επίσημη» είσοδό του στον κόσμο της σύνθεσης με τρόπο θαυματικό, ενώ το 1809, στη μέση της συνθετικής του περιόδου, εκδόθηκαν τα περίφημα Τρίο, έργο 70. Στις αρχές του 19ου αιώνα ο συνθέτης έγραψε κάποια λαϊκά τραγούδια για φωνή και πιάνο τρίο,

βασισμένα σε λαϊκά τραγούδια από την Ουαλία, τη Σκωτία, την Ιρλανδία και την Αγγλία (σε στίχους μεγάλων βρετανών ποιητών του 18ου αιώνα), αλλά και σε δημοτικά και λαϊκά τραγούδια της εποχής.

Ο τίτλος της συναυλίας Musing on the Roaring Ocean προέρχεται από το ομώνυμο τραγούδι του Μπετόβεν (το οποίο βασίζεται στο ποίημα-τραγούδι του Robert Burns) και αναφέρεται στο συναίσθημα της απόλυτης αρμονίας του ατόμου με το όλον.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: LUDWIG VAN BEETHOVEN,

- Τρίο με πιάνο, έργο 1, αρ. 3, σε ντο ελάσσονα

Το Κέντρο Παλαιάς Μουσικής του Ωδείου Αθηνών παρουσιάζει μια επετειακή συναυλία για τα 10 χρόνια λειτουργίας του με έργα Α. Banchieri, J.S.Bach, J.Haydn, J.J.Quantz, A.Corelli κ.ά. Συμμετέχουν: Σπουδαστές μπαρόκ βιολιού, ιστορικών

“Le piano parisien”

Ντόρα Μανιτάκη - Έλσα Φήταμ

09 Φεβρουαρίου - Ωδείο Φίλιππος Νάκας

Οι πιανίστριες Ντόρα Μανιτάκη και Έλσα Φήταμ μας προσκαλούν σε ένα πιανιστικό ταξίδι στο Παρίσι, από τη λαμπερή Belle Époque έως τα μέσα

- 10 Λαϊκά τραγούδια (για φωνή και τρίο με πιάνο)
- Τρίο με πιάνο, έργο 70, αρ. 1, σε ρε μείζονα, «Φάντασμα»

Musica poetica |

Επετειακή Συναυλία για τα 10 χρόνια του Κέντρου Παλαιάς Μουσικής

07 Φεβρουαρίου - Ωδείο Αθηνών

φλάουτων και μπάσο κοντίνουο. Το Σύνολο Μεσαιωνικής Μουσικής και το Σύνολο Μπαρόκ Μουσικής του Κέντρου Παλαιάς Μουσικής. Το σύνολο παλαιάς μουσικής Ex Silentio, Ensemble in residence στο Ωδείο Αθηνών.

του 20ού αιώνα, μια εποχή καλλιτεχνικής ακμής, ανατροπών και δημιουργικού παλμού. Τα έργα των Ravel, Rouleus, Tailleferre και άλλων σπουδαίων συνθετών

ζωντανεύουν τον ήχο μιας πόλης που υπήρξε σταυροδρόμι πολιτισμών, ιδεών και αισθητικών ρευμάτων. Η συναυλία για δύο πιάνο που θα δοθεί τη Δευτέρα 9 Φεβρουαρίου στην Αίθουσα Συναυλιών Φίλιππος Νάκας ξεδιπλώνει τις πολυπολιτισμικές επιρροές που διαμόρφωσαν το παριζιάνικο ύφος, φωτίζοντας το χρώμα, τη φαντασία και την εκλεπτυσμένη ευαισθησία αυτής της μοναδικής μουσικής περιόδου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

Francis Poulenc: Capriccio (1953),
Cécile Chaminade: Valse Carnavalesque (1894)
Claude Debussy: Lindaraja (1901)
Maurice Ravel: Rapsodie Espagnole (1907) / I. Prélude à la Nuit - II. Malagueña - III. Habanera - IV. Faria
Camille Saint-Saëns: Caprice Arabe (1894)
Germaine Tailleferre: Jeux de Plein Air (1917)
Reynaldo Hahn: Caprice Mélancolique (1897)
Darius Milhaud: Scaramouche (1937) / I. Vif - II. Modéré - III. Brasileira
Lieder

Κ

ΟΥΙΝΤΈΤΟ με ΠΙΑΝΟ

10 Φεβρουαρίου - Μουσείο Μαρίας Κάλλας, Δήμου Αθηνών.

Τα δύο κουιντέτα με πιάνο της συναυλίας, το πρώτο γραμμένο το 1887 και το δεύτερο το 1914, μοιράζονται πολλά και ουσιαστικά κοινά στοιχεία. Αμφότερα είναι γραμμένα

σε ρομαντικό ιδίωμα και αντλούν ένα μεγάλο κομμάτι των θεμάτων τους από την ιδιαίτερη μουσική παράδοση των χωρών των συνθετών τους, ήτοι από την Τσεχία και την Ουγγαρία αντίστοιχα. Επίσης και στα δύο, πιάνο και έγχορδα αλληλεπιδρούν

με δυναμισμό και ένταση, κάτι που τα καθιστά από τα πλέον γοητευτικά έργα του είδους του κουιντέτου με πιάνο.

Πρόγραμμα Εκδήλωσης:

ANTONIN NTBOPZAK (1841 – 1904), Κουιντέτο με πιάνο αρ.2 σε λα μείζονα, έργο 81

EPNE NTOXNANI (1877 – 1960), Κουιντέτο με πιάνο αρ.2 σε μι ύφεση ελάσσονα, έργο 26)

Αλεξάνδρα Παπαστεφάνου:

Ραχμάνινοφ III – Με κέντρο τον Ραχμάνινοφ

11 Φεβρουαρίου – Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

μπορούσε να βρει ιδανικότερη «ερμηνεύτρια», με την πλέον ουσιαστική έννοια της λέξης:

Ο Ραχμάνινοφ συνθέτει τις Σπουδές-Εικόνες του στη δύσκολη, ταραγμένη δεκαετία του 1910· λίγους μήνες άλλωστε μετά την ολοκλήρωση του δεύτερου κύκλου, θα αφήσει για πάντα πίσω του την επαναστατημένη Ρωσία, για να ζήσει αυτοεξόριστος τα 30 τελευταία χρόνια της ζωής του στη Δύση. Μουσική συχνά σκοτεινή –σε αντίθεση με τον συνηθισμένο εξωστρεφή λυρισμό που χαρακτηρίζει τον συνθέτη–, δραματική, κάποτε αινιγματική και άλλοτε, θαρρείς, προφητικά νοσταλγική, με γραφή πυκνή και ερμητική, δεν θα

η Παπαστεφάνου ξέρει να θέτει την πιανιστική δεξιότητα της στην υπηρεσία μιας βαθιάς, στέρεης μουσικής σκέψης, ξεκλειδώνοντας τα στεγανά και αποκαλύπτοντας τις μύχιες, σχεδόν ασυνείδητες επιθυμίες του δημιουργού. Η μουσική «αντιπαράθεση» του Σεργκέι Βασίλιεβιτς με τον Ρόμπερτ Σούμαν δεν αποτελεί έκπληξη: η Παπαστεφάνου έχει μια μακρά, βιωματική σχέση με τον Γερμανό Ρομαντικό και μας έχει χαρίσει αλησμόνητες ερμηνείες έργων του, στην ίδια αυτήν αίθουσα. Τούτη τη φορά επιλέγει

τις Συμφωνικές σπουδές, ένα opus magnum του συνθέτη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

Συναυλία με το τρίο

CORNU ET CORDA | Μ.
Φωτιά πιάνο -
Δ.Τριανταφύλλου βιολί - Κ.
Σίσκος κόρνο

11 Φεβρουαρίου - Ωδείο Φίλιππος Νάκας

Το τρίο Cornu et Corda ιδρύθηκε το 2025 και έκανε την πρώτη του εμφάνιση τον Μάιο της ίδιας χρονιάς, στο πλαίσιο των συναυλιών μουσικής δωματίου της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, παρουσιάζοντας έργα των Johannes Brahms και Χρήστου Χατζή.

Το σύνολο εξερευνά το πλούσιο φάσμα της μουσικής δωματίου, συνδυάζοντας την πλούσια φωνητική παλέτα του κόρνου, τη ζωντάνια του βιολιού και την εκφραστική δύναμη του πιάνου, ενώ αναδεικνύει τόσο κλασικά όσο και σύγχρονα έργα.

Στα πλαίσια του καλλιτεχνικού προγραμματισμού της νέας χρονιάς, η

ROBERT SCHUMANN, Blumenstück, έργο 19,
Συμφωνικές σπουδές, έργο 13
SERGEI RACHMANINOV, Επιλογή από τις
Études-Tableaux, έργα 33 και 39!.

Αίθουσα Συναυλιών Φίλιππος Νάκας υποδέχεται τρεις καταξιωμένους μουσικούς με μακρά πορεία στον χώρο της μουσικής δωματίου, σε μια συναυλία με έργα Ελλήνων και ξένων συνθετών του 19ου και 20ού αιώνα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

J. Brahms – Trio για βιολί, πιάνο και κόρνο
Γ. Κωνσταντινίδης – Δωδεκανησιακή Σουίτα για βιολί και πιάνο
C. Saint-Saëns – Ρομάντζα για κόρνο και πιάνο
R. Glière – Intermezzo από τη συλλογή "11 έργα για πιάνο και κόρνο"

ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

ΕΛΠΙΔΑ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ

ELPIDA
ASSOCIATION OF FRIENDS
OF CHILDREN WITH CANCER

ΜΟΥΣΙΚΟ ΓΑΛΑ

ΕΛΠΙΔΑ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ

Μουσικό Γκαλά Ελπίδας και Αγάπης

13 Φεβρουαρίου - Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Το Σωματείο «ΕΛΠΙΔΑ-Σύλλογος Φίλων Παιδιών με καρκίνο», σε συνεργασία με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, διοργανώνουν ένα μοναδικό Μουσικό Γκαλά «Ελπίδας και Αγάπης» με τον διεθνούς φήμης μαέστρο Alvis Caselatti, την Παρασκευή 13 Φεβρουαρίου 2026, στις 20.30, στην Αίθουσα Χρήστος Λαμπράκης του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών.

Ο κορυφαίος μαέστρος και Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Teatro Massimo του

Παλέρμο, Alvis Caselatti, που εμφανίζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ενώνει τις δυνάμεις του με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών δημιουργώντας ένα εμπνευσμένο, υψηλού επιπέδου πρόγραμμα, ύμνο στην αγάπη, με διάσημες άριες από αγαπημένες όπερες των Βέρντι, Πουτσίνι, Γκουνό, Βάγκνερ και Ροσσίνι.

Η διεθνώς καταξιωμένη Ελληνίδα υψίφωνος Χριστίνα Πουλίτση και ο διακεκριμένος Ιταλός τενόρος Giorgio Berrugi θα συνοδεύσουν με τις φωνές τους αυτό το μοναδικό μουσικό ταξίδι στην

κλασική μουσική.

Μια βραδιά όπου η δύναμη της μουσικής συναντά την προσφορά και μετατρέπεται σε πράξη αγάπης και στήριξης για τα παιδιά

Τρία αριστουργήματα που γράφτηκαν το 1945, καθώς πλησίαζε το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, περιλαμβάνει το πρόγραμμα αυτής της συναυλίας. Ο Ρίχαρντ Στράους συνέθεσε τις 'Μεταμορφώσεις' του συγκλονισμένος από την καταστροφή της Όπερας της Βιέννης από βομβαρδισμούς στις 12 Μαρτίου, που του έδωσε το έναυσμα να γράψει ένα έργο στο οποίο θα ενσωμάτωνε κάθε εκφραστικό μέσο που έχει ποτέ περιγράψει τον ανθρώπινο πόνο. Τα ομώνυμα ποιήματα του Γκάιτε αποτέλεσαν τη βάση πάνω στην οποία

που δίνουν το δικό τους αγώνα ζωής, καθώς όλα τα έσοδα της παράστασης θα διατεθούν για τη στήριξη των σκοπών του Σωματείου «ΕΛΠΙΔΑ-Σύλλογος Φίλων Παιδιών με καρκίνο»..

1945

13 Φεβρουαρίου - Αίθουσα Τελετών
Α.Π.Θ.

χτίστηκε η μουσική του Στράους θέλοντας να αποτυπώσει τα υψηλά νοήματα τους, αλλά και να θρηνηήσει ταυτόχρονα την καταστροφή του γερμανικού πολιτισμού.

Ο Μπέλα Μπάρτοκ είχε μεταναστεύσει στις Η.Π.Α. στο ξεκίνημα του πολέμου, όπου ζούσε με τεράστιες οικονομικές δυσκολίες και ιδιαιτέρως σοβαρά προβλήματα υγείας. Τον Ιούλιο του 1945 έλαβε μία παραγγελία από τον βιρτουόζο της βιόλας Γουίλιαμ Πρίμροουζ για ένα άκρως απαιτητικό κοντσέρτο που να μην το περιορίζουν οι τεχνικοί περιορισμοί του οργάνου. Ο Σκωτσέζος σολίστ γνώριζε καλά πως ο ιδιοφυής Μπάρτοκ είχε την ικανότητα να συνθέσει κάτι τόσο πολύπλοκο και μοναδικό, δεν υπολόγιζε όμως στην προχωρημένη λευχαιμία του που δεν του επέτρεψε να ολοκληρώσει το έργο, κάτι που έπραξε ο φίλος του Τίμπορ Σερλί, σε ένα από τα πιο όμορφα κοντσέρτα για βιόλα.

Ερμηνεύει ο συμπατριώτης του συνθέτη και κορυφαίος βιολίστας της Φιλαρμονικής του Βερολίνου Μάτε Σουτς.

Ο Ίγκορ Στραβίνσκι έγραψε τη μουσική του μυθικού μπαλέτου 'Το Πουλί της Φωτιάς' μεταξύ 1909-10 και έκτοτε κατέκτησε τους πάντες, μαζί με τον ιμπρεσάριο Σεργκέι Ντιαγκίλεφ, τοποθετώντας τα ρωσικά μπαλέτα στην κορυφή του δυτικού κόσμου. Το 1945, ο συνθέτης προχώρησε σε μία αναθεώρηση του έργου, η οποία είναι πιο λιτή και πιο καθαρή από την αρχική, δεδομένης της τότε νεοκλασικής του στροφής.

RENAUD CAPUÇON & **GUILLAUME BELLON**

**14 Φεβρουαρίου - Μέγαρο Μουσικής
Θεσσαλονίκης**

Στο απόγειο της τέχνης του, ο κορυφαίος Γάλλος βιολονίστας και μαέστρος Ρενό Καπουσόν, φημισμένος διεθνώς για τη δεξιοτεχνία, την ισορροπία και το βάθος των ερμηνειών του, έρχεται στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Θα συμπράξει με τον εξαιρετικό πιανίστα Γκιγιόμ Μπελόμ σε ένα υψηλών αξιώσεων ρεσιτάλ με τις σονάτες για βιολί του Μπραμς, από τα δημοφιλέστερα έργα του ρεπερτορίου της

Βιόλα: Μάτε Szücs, Διεύθυνση Ορχήστρας:
Leo McFall

Πρόγραμμα:

Ρίχαρντ Στράους (1864-1949):
Μεταμορφώσεις, TrV 290

Μπέλα Μπάρτοκ (1881-1945): Κοντσέρτο
για βιόλα, Sz.120, BB 128

Ιγκόρ Στραβίνσκι (1882-1971): Σουίτα
μπαλέτου 'Το πουλί της φωτιάς' (εκδοχή
1945)

μουσικής δωματίου. Καλλιτέχνες υψηλότατου επιπέδου, οι δύο Γάλλοι μοιράζονται την ίδια αφοσίωση στις λεπταίσθητες αποχρώσεις και στη μεγάλης κλίμακας αρχιτεκτονική της μουσικής

δωματίου, που τους έχει χαρίσει μεγάλη αναγνώριση παγκοσμίως.

Η ερμηνεία τους στις τρεις σονάτες για βιολί του Μπραμς, γραμμένες μεταξύ 1878 και 1888, είναι απόλυτα εναρμονισμένη με το συναισθηματικό βάθος του μεγάλου ρομαντικού δασκάλου στην πιο παραγωγική του περίοδο.

Πρόκειται για έργα που όχι μόνο αντανakλούν μια αποφασιστική αναθεώρηση της σονάτας για βιολί και πιάνο μετά τον Μπετόβεν, αλλά και περιλαμβάνουν λεπτές μουσικές αναφορές

και προσωπικές νύξεις. Ιδίως η Σονάτα αρ. 1 σε σολ μείζονα ενσωματώνει αποσπάσματα από τα τραγούδια του Μπραμς «Regenlied» («Το τραγούδι της βροχής») και «Nachklang» («Απόηχος»), τα οποία θεωρείται ότι γράφτηκαν στη μνήμη του γιου της Κλάρας Σούμαν, στενής φίλης του συνθέτη. Και στις τρεις σονάτες ερχόμαστε αντιμέτωποι με ένα ευρύ συναισθηματικό φάσμα –από τον ενδόμυχο λυρισμό και την τρυφερότητα έως τη δραματική ένταση και την πνευματική αυστηρότητα–, που αποκαλύπτει τον Μπραμς στην πιο βαθιά προσωπική και εκφραστική του στιγμή.

Cross-Over

16 Φεβρουαρίου - Δημοτικό Θέατρο Πειραιά

Επ' αφορμή της συμπλήρωσης 90 ετών από τη γέννηση του Elvis Presley, το Metallon με τη σύμπραξη του τραγουδιστή Νικόλα Μαραζιώτη και υπό τη διεύθυνση του Νίκου Χαλιάσα προτείνει ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει

ορισμένα από τα πλέον αγαπημένα και εμβληματικά τραγούδια του επονομαζόμενου «Βασιλιά του Ροκ εν Ρολ» ή απλώς «Βασιλιά», που θεωρείται ως ένας από τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες στην ιστορία του θεάματος. Ο Elvis Presley

ερμήνευσε όλα τα είδη μουσικής που άνθισαν στην Αμερική τα οποία μάλιστα και εξέλιξε. Rockabilly, Hillbilly, Rock' n' Roll, Rhythm' n' Blues, Country, Gospel, Spirituals, Soul, Pop, Blues, Rock, Ballads

Το Meizon Ensemble, σε συνεργασία με το Αθηναϊκό Σεστέτο Νυκτών Οργάνων «Δημήτρης Δούνης», παρουσιάζει μια βραδιά αφιερωμένη στην Επτανησιακή Σχολή και την αστική μουσική παράδοση της Παλιάς Αθήνας: καντάδες, βαρκαρόλες, νυχτωδίες, σολιστικά τραγούδια και ντουέτα, όπου ο καημός της αγάπης, ο θαυμασμός για τη φύση και ο λεπτός ρομαντισμός μιας άλλης εποχής εκφράζονται μέσα από τον χαρακτηριστικό ήχο του μαντελάου και της κιθάρας.

Θα ακουστούν μελωδίες όπως: Ουράνιο πλάσμα, Λάμπει απόψε το φεγγάρι, Η εξομολό

μέχρι Bossa Nova. Ένας τελειομανής καλλιτέχνης που δεν ήταν απλώς ένας τραγουδιστής, έπαιρνε τραγούδια ξεχασμένα ή που δεν είχαν την απήχηση που άξιζαν και τα αναδείκνυε με έναν εντελώς δικό του τρόπο.

Meizon Ensemble

16 Φεβρουαρίου - Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

γηση, αλλά και ποιητικές σελίδες σε στίχους Πολέμη, Βαλαωρίτη και Σολωμού, χιουμοριστικά τραγούδια, όπως οι Βάτραχοι, και τραγούδια του γλεντιού, όπως το Βακχικό.

Οι ανδρικές φωνές του Meizon Ensemble θα αποδώσουν τα χωρωδιακά έργα των επτανησίων συνθετών και εκπροσώπων της πρώτης Αθηναϊκής Σχολής, ενώ τα σολιστικά και τα ντουέτα ερμηνεύουν οι Δημήτρης Πατανιάς, Διονύσης Σούρμπης και Γιάννης Χριστόπουλος.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Έργα Κουνάδη, Μάντζαρου, Ξύνδα, Σαμάρα, Καρρέρ, Λαυράγκα, Κωστή, Δελλαπόρτα, Αλέπορου, Ροδίου, Κόκκινου, Σπινέλλη, Ξανθόπουλου, Ξηρέλλη, Λαμπελέτ.

Περικλής Κούκος, Αναδρομές

19 Φεβρουαρίου – Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Ο Περικλής Κούκος (Αθήνα, 1960) ανήκει σε εκείνους τους χαρισματικούς συνθέτες που κινούνται με άνεση ανάμεσα σε διαφορετικούς μουσικούς κόσμους. Στο πλούσιο και πολύπλευρο έργο του συνυπάρχει η διευρυμένη τονικότητα των σύγχρονων ευρωπαϊκών ρευμάτων με μια τονική, τροπική γραφή που συναντά κανείς στις όπερές του και στη μουσική για το θέατρο. Ο ρυθμός και η φωνητική γραμμή έχουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο: οι λέξεις καθορίζουν τη μουσική φράση και η

μελωδία συχνά αναπτύσσεται μέσα από την ίδια την προσωδία του ποιητικού κειμένου.

Η Sinfonietta (A Byzantine Tale) προσεγγίζει δημιουργικά τη βυζαντινή παράδοση ως σημείο αναφοράς για το χαρακτήρα και την κίνηση της μελωδίας, χωρίς καμία διάθεση μίμησης. Τα Τέσσερα τραγούδια επτανήσιων ποιητών (σε ποίηση Άγγελου Σικελιανού και Τηλέμαχου Χυτήρη) και ο κύκλος Σχέδια για ένα καλοκαίρι (σε στίχους Γιώργου Σεφέρη) αναδεικνύουν τη στενή σχέση του συνθέτη με την ελληνική ποίηση:

η φωνή παραμένει καθαρή και εκφραστική, ενώ το πιάνο δρα ως ισότιμος φορέας νοήματος. Η Σουίτα αρ. 4 από τη σκηνική καντάτα Ημερολόγιο για περαστικούς στα τέλη του αιώνα φέρνει στο προσκήνιο τη θεατρική διάσταση της γραφής του Κούκου: σύντομες ενότητες, έντονη εικόνα, καθαρή δραματική κατεύθυνση. Στο πρόσωπο της μεσοφώνου Μαίρης Έλεν Νέζη και του πιανίστα Δημήτρη Κούκου τα έργα βρίσκουν δύο ιδανικούς ερμηνευτές τους.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΚΟΥΚΟΣ,

- Sinfonietta (A Byzantine Tale)
- Τέσσερα τραγούδια επτανήσιων ποιητών (σε ποίηση Άγγελου Σικελιανού και Τηλέμαχου Χυτήρη)
- Σχέδια για ένα καλοκαίρι (κύκλος τραγουδιών σε ποίηση Γιώργου Σεφέρη)
- Σουίτα αρ. 4 (από τη σκηνική καντάτα Ημερολόγιο για περαστικούς στα τέλη του αιώνα)!

Βασίλης **Μπίλλας:**
κλαρινέτο | **Μαρίνα**
Σταλίμερου: βιόλα | **Διονύσης**
Μαλλούχος: πιάνο

17 Φεβρουαρίου - Ωδείο Φίλιππος Νάκας

Ενα δοξάρι, ένα επιστόμιο και πολλά πλήκτρα, σε μία συναυλία με έργα του ύστερου ρομαντισμού και νεοκλασικισμού (1894 – 1941 – 2025) για κλαρινέτο, βιόλα και πιάνο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

J. Brahms: Σονάτα έργο 120 αρ.1 σε φα ελάσσονα για κλαρινέτο και πιάνο

J. Brahms: Σονάτα έργο 120 αρ.2 σε μι ύφεση μείζονα για βιόλα και πιάνο

R. Clarke: Prelude, Allegro and Pastorale για κλαρινέτο και βιόλα

Γιώργου Σταλίμερου: Trio για κλαρινέτο, βιόλα και πιάνο

Ο Μπραμς έγραψε προς το τέλος της ζωής του τις 2 Σονάτες για κλαρινέτο και πιάνο,

έργα 120 αρ. 1 και 2 (παίζονται και από βιόλα), μετά τη γνωριμία του με τον δεξιότεχνη του κλαρινέτου Richard Muhlfeld, σαγηνευμένος από τον όμορφο ήχο και τη μουσικότητά του. Η φιλική τους σχέση μας χάρισε και άλλα έργα με κλαρινέτο όπως το τρίο με πιάνο, κλαρινέτο και βιολοντσέλο ή το κουιντέτο με κλαρινέτο και έγχορδα. Η Βρετανίδα συνθέτιδα Ρεβέκα Κλαρκ, σπουδαία σολίστ βιόλας η ίδια, έγραψε για τον αδελφό της και τη νύφη της, το τριμερές ντούο για κλαρινέτο και βιόλα το 1941, στην

τελευταία πραγματικά παραγωγική συνθετικά περίοδο της ζωής της.

Ο Γιώργος Σταλίμερος γράφει ειδικά για τη συγκεκριμένη συναυλία και τους 3 ερμηνευτές, τον Νοέμβριο του 2025, ένα σπονδυλωτό Τρίο πάνω στις 10 φυσικές κλίμακες που ξεκινούν από τη νότα Ντο.

Κλαρινέτο, βιόλα και πιάνο, σε όλους τους δυνατούς συνδυασμούς, εξερευνούν ένα ρεπερτόριο πολύχρωμο, απαιτητικό, σε διαφορετικά στυλ και πρόσωπα...;

Αλεξία Μουζά –

Ραχμάνινοφ IV

26 Φεβρουαρίου – Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Το σπάνιο και εκρηκτικό ταλέντο της ελληνο-βενεζουελανής πιανίστριας έχει αναγνωριστεί διεθνώς, όπως αποδεικνύει ο καταιγισμός των βραβείων της σε μεγάλους διεθνείς διαγωνισμούς σε Ιταλία, Ισπανία, Γερμανία, Ηνωμένες Πολιτείες, Ιαπωνία και Ισραήλ, αλλά και η πληθώρα επιτυχημένων εμφανίσεών της σε μεγάλες αίθουσες συναυλιών ανά τον κόσμο. Η ρωσική μουσική, σε όλες της τις

αποχρώσεις ή τις στιλιστικές κατευθύνσεις, ταιριάζει ιδανικά στη φλογερή πιανιστική της ιδιοσυγκρασία, και αυτό θα διαπιστώσουν όσοι θα έχουν την τύχη να την ακούσουν στο υψηλών απαιτήσεων ρεσιτάλ της στο Μέγαρο με τρεις Σονάτες

για πιάνο, ισάριθμων επιφανών ρώσων συνθετών. Ιδιαίτερη μνεία αξίζει βεβαίως στην εκτέλεση της Πρώτης Σονάτας του Σεργκέι Ραχμάνινοφ, ενός πραγματικά τιτάνιου έργου, με το οποίο λίγοι αποτολμούν να αναμετρηθούν ζωντανά, πόσω μάλλον όταν αυτή ακολουθείται από τη διασημότερη Σονάτα του Προκόφιεφ, την Έβδομη, μια από τις υψηλότερες κορυφές του πιανιστικού ρεπερτορίου του 20ού αιώνα.

Παγκόσμια αυθεντία στις σονάτες για πιάνο του Μπετόβεν, ο θρυλικός πιανίστας Ρούντολφ Μπούχμπιντερ επιστρέφει στη Θεσσαλονίκη και στη σκηνή του Μεγάρου Μουσικής. Με το κύρος πάνω από 60 χρόνων σταδιοδρομίας, ο Αυστριακός καλλιτέχνης δεν παύει να εντυπωσιάζει με τον αυθορμητισμό και αμεσότητα των

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

SERGEI RACHMANINOV, Σονάτα για πιάνο αρ. 1, σε ρε ελάσσονα, έργο 28

ALEKSANDR SCRIABIN, Σονάτα για πιάνο αρ. 2, σε σολ δίεση ελάσσονα, έργο 19

SERGEI PROKOFIEV, Σονάτα για πιάνο αρ. 7, σε σι ύφεση μείζονα, έργο 83

P

ΕΣΙΤΑΛ

ΠΙΑΝΟΥ:

RUDOLF BUCHBINDER

**28 Φεβρουαρίου - Μέγαρο Μουσικής
Θεσσαλονίκης**

ερμηνειών του. Οι αναγνώσεις του σε συνθέσεις του μεγάλου πιανιστικού ρεπερτορίου συνδυάζουν την παράδοση με την καινοτομία, την πιστότητα με την ελευθερία, την αυθεντικότητα με την ευρύτητα πνεύματος. Και όλα αυτά περιβάλλονται από ένα ασίγηστο πάθος: Ο πιανίστας που έχει ερμηνεύσει ολόκληρο τον κύκλο με τις 32 σονάτες του Μπετόβεν πάνω από 60 φορές –συχνά επί επτά συνεχόμενες ημέρες–, δηλώνει: «Δεν έχω

τελειώσει μ' αυτά τα έργα. Κάθε φορά μαθαίνω. Κάθε φορά είναι πρόκληση».

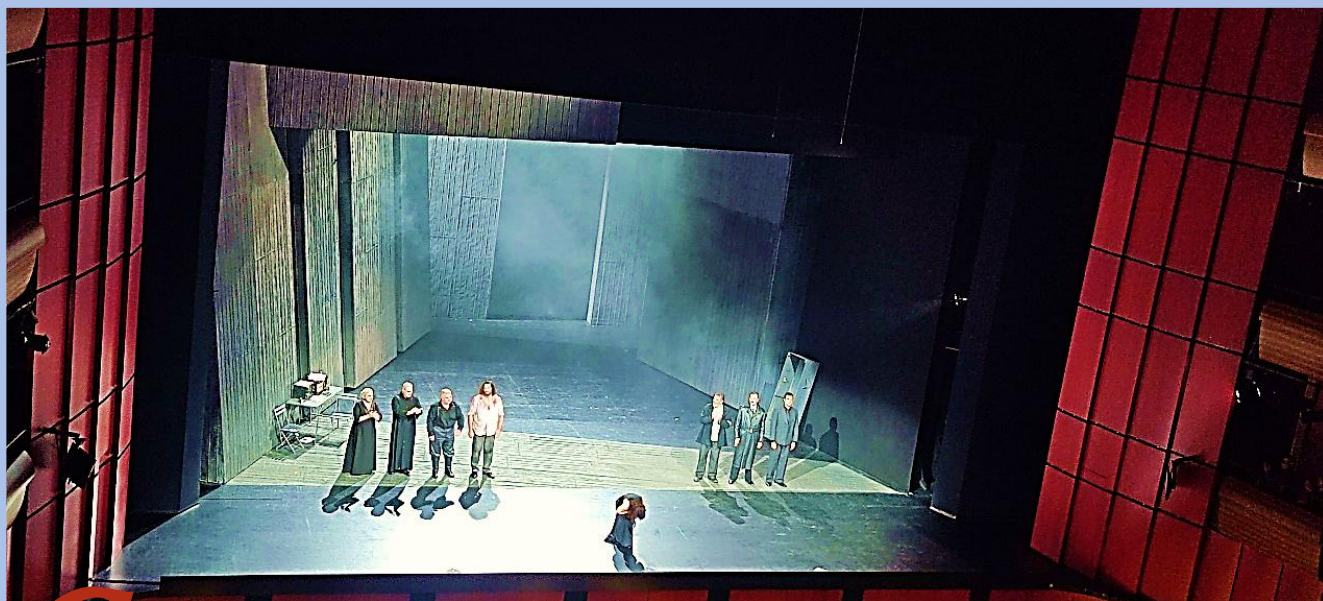
Στο Μέγαρο θα έχουμε την ευκαιρία να τον απολαύσουμε σε ένα μοναδικό ρεσιτάλ, όπου θα ξεδιπλώσει το ασύγκριτο ερμηνευτικό του ταλέντο μέσα από τις σελίδες κάποιων εκ των δημοφιλέστερων έργων του τιτάνιου συνθέτη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

L.v. Beethoven:

- Piano Sonata in c minor op. 13 „Pathetique “
- Piano Sonata in c-sharp minor op. 27/2 „Moonlight “
- Piano Sonata in G major op. 10/2
- Piano Sonata in f minor op. 57 „Appassionata

Η Τέχνη μέσα από την Κριτική

Giacomo Puccini: Tosca, 27/11/ και 07/12/ 2025 (το

άρθρο - κριτική είναι της Δρος Ιστορικής Μουσικολογίας - Πιανίστα και μέλους της Γ.Σ. του Φίλωνα Δήμητρας Χόνδρου)

Στις 27/11 παρακολουθήσαμε την πρεμιέρα της όπερας Tosca, του αριστουργήματος του Giacomo Puccini στο ΚΠΣΝ, αλλά και την παράσταση της 7ης Δεκεμβρίου με τον super star Roberto Alagna, υπό τη διεύθυνση του μαέστρου Paolo Carignani και τη σκηνοθετική υπογραφή του Νίκου Πετρόπουλου.

Ο σκηνοθέτης επέλεξε να μεταφέρει τη δράση κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου (1944), διατηρώντας την πόλη (Ρώμη) όπου διαδραματίζεται η πλοκή στο πρωτότυπο κατά τη διάρκεια

της Ναπολεόντειας εισβολής στην Ιταλία τον Ιούνιο 1800. Μέσα σε μία υποβλητική dark ατμόσφαιρα που προσέδωσε έναν αέρα μυστηρίου αλλά και έθεσε τον θεατή αντιμέτωπο με τη σκοτεινή πλευρά των υπαρξιακών προβληματισμών που βιώνει η ανθρωπότητα αλλά και ο καθένας μας ξεχωριστά, η σκηνή μετατράπηκε από τα πρώτα κιόλας δευτερόλεπτα σε κινηματογραφικό écran. Με τη βοήθεια της εικαστικής προσέγγισης του φωτισμού από τον Χρήστο Τζιόγκα, δόθηκε η αίσθηση της μαυρόασπρης προβολής με τις φωτοσκιάσεις και το ομιχλώδες τοπίο να

εντείνουν την πολυπλοκότητα της δραματουργίας.

Δύο από τα σκηνοθετικά ευρήματα εντυπωσίασαν, δημιουργώντας και τα ανάλογα συναισθήματα. Το πρώτο στην αρχή της τρίτης πράξης, όπου ακούστηκε σε ραδιοφωνική μετάδοση με παράσιτα το «Io de' sospiri,...» του βοσκού (Πέννυ

Ρίζου), δίνοντας έμφαση στις σκηνικές οδηγίες του συνθέτη που ήθελε τη φωνή να ακούγεται από πολύ μακριά (...ma molto lontano). Το δεύτερο ήταν στο finale του έργου, με τις πόρτες στο βάθος της σκηνής να ανοίγουν και η πρωταγωνίστρια αντί να πέφτει στο κενό ως είθισται, λούζεται με το άπλετο φως της εξιλέωσης κι έτσι επέρχεται η κάθαρση του δράματος.

Σε αμφότερες τις παραστάσεις, ο Paolo Carignani με τα tempi που προσπάθησε να «επιβάλλει» και κατά μεγάλο μέρος τα κατάφερε, δεν άφησε περιθώριο στους τραγουδιστές να φραζάρουν και να αναπνεύσουν όπως εκείνοι θα ήθελαν. Στην παράσταση όμως της 7ης Δεκεμβρίου, ο

Roberto Alagna με την τεράστια σκηνική εμπειρία που διαθέτει, ανέλαβε τα ηνία και διηύθυνε εκείνος τα μέρη που τραγουδούσε. Μη μπορώντας να κάνει αλλιώς, ο Carignani τον ακολούθησε.

Σταθερή αξία για την ΕΛΣ αποτελούν ο Αγαθάγγελος Γεωργακάτος και η Κατερίνα

Πιτσιάκου, διευθυντές της χορωδίας ενηλίκων και της παιδικής αντίστοιχα, οι παρουσίες των οποίων ήταν εξαιρετικές. Εντυπωσιακές ήταν οι εμφανίσεις του

Πέτρου Μαγουλά (Τσέζαρε Αντζελόττι) και του Γιάννη Γιαννίση (Νεωκόρος). Αμφότεροι μέσα στο πνεύμα των ρόλων που κλήθηκαν να ερμηνεύσουν – αν και δευτερεύοντες, φάνηκε ξεκάθαρα πως μελετήθηκαν με ιδιαίτερη φροντίδα και αγάπη, ενώ τραγουδήθηκαν με εξαιρετική υποκριτική προσέγγιση. Το ίδιο ισχύει και για τον Γιάννη Καλύβα, που υποδύθηκε το δεξί χέρι του Scarpia, Spolella και τον Γιώργο Παπαδημητρίου στον ρόλο του Sciarone. Αναφορικά με τον σαδιστή, τσιγκούνη και δόλιο Scarpia που ερμήνευσε ο Έλληνας βαρύτονος Δημήτρης Πλατανιάς, η ερμηνεία του ήταν αξιοπρεπέστατη-αν και φάνηκε κουρασμένος φωνητικά, λόγω του

ιδιαιτέρως φορτωμένου προγράμματός του.

Η ερμηνεία του ομώνυμου ρόλου από την Aleksandra Kurzak ήταν τουλάχιστον υπέροχη. Η φωνητική της ομοιογένεια σε όλα τα ρετζίστρα είναι άξια θαυμασμού, τόσο που θα μπορούσε κανείς να τη χαρακτηρίσει από αυτή την οπτική ως τη Renata Tebaldi του 21ου αιώνα. Από τις σπουδαιότερες τραγουδίστριες παγκοσμίως, καθήλωσε το κοινό όχι μόνο με την άρτια φωνητική της τεχνική και την εκφραστικότητά της, αλλά και με την υποκριτική της δεινότητα. Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, σε κάθε πράξη, ο θεατής βίωνε το στοιχείο έκπληξης. Η Kurzak τραγούδησε τον ρόλο με τέτοια φυσικότητα, που έδινε την εντύπωση πως τα γεγονότα διαδραματίζονταν για πρώτη φορά. Στη σκηνή ζηλοτυπίας της πρώτης πράξης, στη σκληρή σκηνή του ωμού εκβιασμού-του ψυχολογικού θρίλερ που εκτυλίσσεται στη δεύτερη πράξη, αλλά και στο αγωνιώδες finale, κατέπληξε, συγκίνησε και γοήτευσε με την ερμηνευτική της προσέγγιση.

Ο πάντα φλογερός Roberto Alagna, ερμήνευσε έξοχα τον ρόλο του ζωγράφου Mario Cavaradossi συνεπαίρνοντας το κοινό. Είναι εκπληκτικό το γεγονός, πως τραγουδά ακόμα σαν να μην τον έχει αγγίξει το πέρασμα του χρόνου, ενώ απέδωσε συγκλονιστικά το «*Dammi i colori... Recondita armonia...*» της πρώτης πράξης, το «*Gloria Vittoria...*» της δεύτερης, με φωνητικό αποκορύφωμα τη διάσημη και πολύ αγαπητή άρια της τρίτης πράξης «*E lucevan le stelle...*». Η ερμηνεία του τόσο σε φωνητικό όσο και σε υποκριτικό επίπεδο, προκάλεσε δέος και θαυμασμό. Η εμφάνιση του Marcello Puente ήταν επίσης εξαιρετική, συγκριτικά όμως, επισκιάστηκε από τον αξεπέραστο Roberto, η προσέγγιση του οποίου συνιστά ερμηνευτικό μοντέλο.

Θα ήταν άδικο να μην επισημανθεί, πως πλέον έχουμε τη δυνατότητα να παρακολουθούμε παραστάσεις στη χώρα μας με τραγουδιστές διεθνούς βεληνεκούς, όπως η Pirozzi, η Kurzak, ο Alagna, κ. ά. Ένα θερμό μπράβο στη διοίκηση της Εθνικής Λυρικής Σκηνής.

Μουσικό Ημερολόγιο Φεβρουαρίου

Καλωσορίστε στο «Μουσικό Ημερολόγιο», τη στήλη που επιμελείται η καθηγήτρια μουσικής, παιδαγωγός και συγγραφέας **κα Μαρία Παπαδάτου** και μέλος της Γ.Σ. του Π.Κ.Π. «Ο ΦΙΛΩΝ» που ξυπνά κάθε μήνα την μαγεία της μουσικής μέσα στο αέναο ρολόι του χρόνου. Κάθε μέρα του μήνα γίνεται ένα μικρό μουσικό κεφάλαιο, ένα ξεχωριστό κομμάτι της ιστορίας που αγγίζει την ψυχή και αναζωογονεί τις αναμνήσεις μας. Μέσα από αυτές τις σελίδες, θα ανακαλύπτετε στιγμές γεννημένες από μελωδίες και ρυθμούς, γεγονότα που, σαν σιωπηλοί θησαυροί, αφηγούνται την εξέλιξη και το πάθος του μουσικού κόσμου. Ελάτε να ταξιδέψουμε μαζί στα μονοπάτια της μουσικής, όπου κάθε ημερομηνία κρύβει τη δική της μοναδική ιστορία και κάθε νότα μας θυμίζει το ανεξίτηλο αποτύπωμα της τέχνης στον χρόνο.

1η Φεβρουαρίου

- Το 1904 ο Ενρίκο Καρούζο πραγματοποιεί την πρώτη του ηχογράφιση για την Victor Records. Ηχογραφήθηκαν δέκα τραγούδια, για τα οποία αμείφθηκε με 4.000 δολάρια.
- Το 1947 ο Ρώσος συνθέτης Ντμίτρι Σοστακόβιτς διορίζεται καθηγητής στο Ωδείο της Αγίας Πετρούπολης.
- Το 2007 φεύγει από τη ζωή ο Ιταλοαμερικανός συνθέτης, λιμπρετίστας, θεατρικός συγγραφέας και σκηνοθέτης όπερας, Τζαν Κάρλο Μενότι (γεν.Καδελιάνο, 07.07.1911).
- Το 2020 φεύγει από τη ζωή στη Νέα Υόρκη όπου είχε γεννηθεί στις 24 Ιουλίου 1947, ο βραβευμένος με Grammy Αμερικανός πιανίστας Πίτερ Σέρκιν.

2 Φεβρουαρίου

- Το 1594 φεύγει από τη ζωή στη Ρώμη ο Ιταλός αναγεννησιακός συνθέτης κατά κύριο λόγο χριστιανικής μουσικής, Τζοβάννι Πιερλουίτζι ντα Παλεστρίνα (γεν. Παλεστρίνα, 17.12.1525).
- Το 1785 γεννιέται η Ισπανίδα σοπράνο και συνθέτρια Ιζαμπέλλα Κολμπράν, γνωστή και ως η πρώτη σύζυγος και μούσα του συνθέτη Τζοακίνο Ροσσίνι (απεβ. 07.10.1845)
- Το 1875 γεννιέται ο Αυστριακός, μετέπειτα Αμερικανός πολίτης, βιολιστής και συνθέτης, Φριτς Κράισλερ. Υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους βιολιστές της εποχής του και όχι μόνο (απεβ. Νέα Υόρκη, 29.01.1962)

- Το 1901 γεννιέται ένας από τους σπουδαιότερους βιολιστές όλων των εποχών, ο Ρωσοαμερικανός Γιάσα Χάιφετζ. Γεννημένος στο Βίλνιους, σύντομα αναγνωρίστηκε ως παιδί-θαύμα και εκπαιδεύτηκε στη ρωσική σχολή βιολιού στην Αγία Πετρούπολη (απεβ. Λος Άντζελες, 10.12.1987)

3 Φεβρουαρίου

- Το 1809 γεννιέται ο Γερμανός πιανίστας και συνθέτης Φέλιξ Μέντελσον Μπαρθόλντι στο Αμβούργο. Έγραψε συμφωνίες και από το Όνειρο Θερινής Νυκτός το δημοφιλές Γαμήλιο Εμβατήριο (απεβ. Λειψία, 04.11.1847).
- Το 1951 κάνει πρεμιέρα στο αμερικανικό κανάλι NBC-TV η σειρά του πιανίστα και κωμικού Βίκτορ Μπόργκε "The Victor Borge show"
- Το 2025 έκανε παγκόσμια πρεμιέρα 138 χρόνια μετά τη σύνθεση της, η όπερα του 1ου έγχρωμου Αμερικανού συνθέτη Έντμοντ Ντίντι, "Morgiane", στο Θέατρο Λίνκολν στη Ουάσινγκτον.

4 Φεβρουαρίου

- Το 1715 ο Γερμανός μουσικόφιλος Γιόχαν φον Ούφενμπαχ ακούει τον Βιβάλντι να παίζει βιολί στη Βενετία και του παραγγέλνει κοντσέρτα γκρόσι.

- Το 1924 ο Χιλανός πιανίστας Κλαούντιο Αράου κάνει το ντεμπούτο του στην Αμερική, 2 ημέρες πριν τα 21α του γενέθλια.
- Το 1987 φεύγει από τη ζωή ο Αμερικανός πιανίστας, τραγουδιστής και ηθοποιός, Βαλεντίνο Λιμπεράτσε. Γεννήθηκε στις 16 Μαΐου 1919 στο Ουισκόνσιν από γονείς ιταλικής και πολωνικής καταγωγής και απόλαυσε μια καριέρα τεσσάρων δεκαετιών, γεμάτων συναυλίες, ηχογραφήσεις, και τηλεοπτικές και κινηματογραφικές εμφανίσεις.
- Το 2001 φεύγει από τη ζωή στο Παρίσι ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες συνθέτες, ο Ιάnnης Ξενάκης (γεν. Βράϊλα Ρουμανίας, 29.05.1922).

5 Φεβρουαρίου

- Το 1748 γεννιέται στο Κέμνιτς ο Γερμανός συνθέτης και μαέστρος όπερας Κρίστιαν Γκότλομπ Νέεφε, γνωστός ως ένας από τους πρώτους δασκάλους του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν (απεβ. Ντεσάου, 26.01.1798)
- Το 1887 κάνει πρεμιέρα στη Σκάλα του Μιλάνου ο Οθέλλος του Βέρντι, η πρώτη του νέα όπερα μετά από 15 ολόκληρα χρόνια.
- Το 1909 γεννιέται στη Λοτζ η Πολωνίδα συνθέτρια και βιολονίστα Γκραζίνα Μπάτσεβιτς. Είναι η δεύτερη γυναίκα συνθέτρια από την

Πολωνία που πέτυχε εγχώρια και παγκόσμια καταξίωση, μετά τη Μαρία Σιμάνοφσκα, τον 19ο αιώνα (απεβ. Βαρσοβία, 17.01.1969)

- Τα 66α γενέθλια του γιορτάζει φέτος ο καταξιωμένος Έλληνας κόντρα τενόρος Άρης Χριστοφέλλης! Γεννήθηκε στην Αθήνα στις 5 Φεβρουαρίου 1960!

6 Φεβρουαρίου

- Το 1898 κάνει το συνθετικό του ντεμπούτο στο Παρίσι ο Ρουμάνος συνθέτης, βιολονίστας, πιανίστας, και μετέπειτα μαέστρος και καθηγητής, Τζόρτζε Ενέσκου στην ηλικία των 16 ετών, με το έργο του "Poema Română".
- Το 1945 γεννιέται στο Νάιν Μάιλ ο Τζαμαϊκανός τραγουδιστής, συνθέτης, κιθαρίστας και ακτιβιστής, Μπομπ Μάρλεϊ, ένας από τους σημαντικότερους καλλιτέχνες της ρέγκε μουσικής (απεβ. Μαϊάμι, 11.05.1981)
- Το 2005 φεύγει από τη ζωή στο Μίσιγκαν ο Γερμανοαμερικανός μουσικολόγος, πιανίστας και παρουσιαστής Καρλ Χάας. Γνωστός για την ηχηρή φωνή του, την ανθρωπιστική του προσέγγιση στην εκτίμηση της μουσικής, συνέβαλε στη διάδοση της κλασικής μουσικής με ένα από τα μακροβιότερα καθημερινά προγράμματα στην ιστορία των ραδιοτηλεοπτικών

εκπομπών, το Adventures in Good Music (γεν. Σπάγιερ, 06.12.1913)

- Το 2022 φεύγει από τη ζωή στη Media της Πενσυλβάνια ο Αμερικανός συνθέτης της avant-garde σύγχρονης κλασικής μουσικής, Τζορτζ Κραμπ (γεν. Τσάρλεστον, 24.10.1929)

7 Φεβρουαρίου

- Το 1878 γεννιέται στην Αγία Πετρούπολη ο Ρωσοαμερικανός πιανίστας, μαέστρος και συνθέτης, Οσίπ Γκαμπρίλοβιτς (απεβ. Ντιτρόιτ, 14.09.1936)
- Το 1894 φεύγει από τη ζωή στο Παρίσι ο Βέλγος φλαουτίστας και κλαρινετίστας Αντόλφ Σαξ, γνωστότερος ως ο δημιουργός του σαξοφώνου (γεν. Ντινάν, 06.11.1814).
- Το 1956 φεύγει από τη ζωή η Ρωσοαμερικανίδα πιανίστρια και καθηγήτρια πιάνου Ισαμπέλλε Βενγκέροβα (γεν. Μινσκ Λευκορωσίας, 01.03.1877)
- Το 1994 φεύγει από τη ζωή ο Πολωνός συνθέτης και μαέστρος Βίτολντ Λουτοσλάβσκι στη Βαρσοβία, όπου είχε γεννηθεί στις 25 Ιανουαρίου 1913.

8 Φεβρουαρίου

- Το 1586 γεννιέται στο Αμβούργο όπου και απεβίωσε στις 22 Οκτωβρίου 1651, ο Γερμανός

μπαρόκ συνθέτης και οργανίστας
Ιάκωβος Πραιτώριος ο Νεότερος

- Το 1912 γεννιέται στην Αγία Πετρούπολη ο γεωργιανής καταγωγής Ελβετός πιανίστας Νικίτα Μαγκάλοφ, διάσημος για τις χαρισματικές ερμηνείες του. Ήταν ο πρώτος πιανίστας που ηχογράφησε το σύνολο των έργων για πιάνο του Σοπέν, και υπήρξε μαθητής του Ισιντόρ Φιλίπ και καθηγητής της Μάρτα Άργκεριτς (απεβ. Βεβέ, 26.12.1992)
- Τα 94α γενέθλια του γιορτάζει φέτος ο πολυβραβευμένος Αμερικανός συνθέτης μουσικής για τον κινηματογράφο, μαέστρος και πιανίστας, Τζον Γουίλιαμς! Γεννήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 1932 στη Νέα Υόρκη!

9 Φεβρουαρίου

- Το 1770 γεννιέται στη Νάπολη ο Ιταλός συνθέτης κλασικής κιθάρας και συγγραφέας της Μεθόδου Κιθάρας op.27, που χρησιμοποιείται ακόμα και σήμερα από τους μαθητές, Φερντινάντο Καρούλι (απεβ. Παρίσι, 17.02.1841)
- Το 1857 φεύγει από τη ζωή στην Κέρκυρα ο Εθνικός μας ποιητής, Διονύσιος Σολομός (γεν. Ζάκυνθος, 08.04.1798).
- Το 1885 γεννιέται στη Βιέννη όπου και απεβίωσε στις 24 Δεκεμβρίου 1935 ο Αυστριακός συνθέτης Άλμπαν

Μπεργκ. Τα έργα του συνδυάζουν το υστερο-ρομαντικό ύφος του Γκούσταβ Μάλερ, προσαρμοσμένο στην δωδεκαφθογγική τεχνική του Άρνολντ Σένμπεργκ.

- Το 1994 φεύγει από τη ζωή ο Αμερικανός βιολονίστας Λούις Κάουφμαν. Έκανε πάνω από 100 ηχογραφήσεις και έπαιξε στα soundtrack έως και 500 ταινιών (γεν. Πόρτλαντ, 10.05.1905).
- Το 2020 φεύγει από τη ζωή στην Αγία Πετρούπολη, όπου είχε γεννηθεί στις 12 Αυγούστου 1932, ο Ρώσος συνθέτης, πιανίστας και μουσικολόγος, Σεργκέι Σλονίμσκι.

10 Φεβρουαρίου

- Το 1935 γεννιέται στην Αθήνα, όπου απεβίωσε στις 26 Δεκεμβρίου 2018, ένας από τους σημαντικότερους και πολυγραφότατους Έλληνες συνθέτες της εποχής μας, ο Θεόδωρος Αντωνίου.
- Το 2025 φεύγει από τη ζωή στη Φλωρεντία η σπουδαία Ιταλίδα πιανίστρια, με διεθνή σταδιοδρομία μετά τη νίκη της στον Διεθνή Μουσικό Διαγωνισμό της Γενεύης το 1949, Μαρία Τίπο (γεν. Νάπολη, 23.12.1931)
- Τα 39α γενέθλια της γιορτάζει φέτος μία από τις διασημότερες ερμηνεύτριες πιάνου της σύγχρονης εποχής η Κινέζα Γιούτζα Γουάνγκ!

Γεννήθηκε στο Πεκίνο στις 10 Φεβρουαρίου 1987!

11 Φεβρουαρίου

- Το 1785 παρουσιάζεται για 1η φορά το Κοντσέρτου για πιάνο αρ. 20 του Βόλφγκανγκ Αμανέους Μότσαρτ στη Βιέννη, με σολίστ τον ίδιο.
- Το 1907 κάνει πρεμιέρα στις ΗΠΑ, στην MET Opera της Νέας Υόρκης, η όπερα *Madama Butterfly* του Τζάκομο Πουτσίνι, υπό τη διεύθυνση του Αρτούρο Τοσκανίνι, με τον ίδιο τον συνθέτη στο κοινό!
- Το 2012 φεύγει από τη ζωή η πιο πολυβραβευμένη γυναίκα τραγουδίστρια όλων των εποχών, σύμφωνα με το Βιβλίο Γκίνες (2009), η Αμερικανίδα τραγουδίστρια Γουίτνεϊ Χιούστον (γεν. Νιού Τζέρσεϊ, 09.08.1963)
- Τα 94α γενέθλια του γιορτάζει φέτος ο Αμερικανός πιανίστας και καθηγητής της Μουσικής Ακαδημίας της Ιερουσαλήμ και της Σχολής Τζούλιαρντ της Νέας Υόρκης, Τζερόμ Λόουενθαλ. Γεννήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 1932 στη Φιλαδέλφεια!

12 Φεβρουαρίου

- Το 1812 ο Καρλ Τσέρνι, ως ο καλύτερος μαθητής του Μπετόβεν, παρουσιάζει ως σολίστ στο πιάνο για πρώτη φορά το 5ο Κοντσέρτο του δασκάλου του, στο κοινό της Βιέννης.

- Το 1881 γεννιέται στην Αγία Πετρούπολη η Ρωσίδα πρίμα μπαλαρίνα Άννα Πάβλοβα, προς τιμήν της οποίας δημιουργήθηκε το ομώνυμο γλύκισμα (απεβ. Χάγη, 23.01.1931)
- Το 1894 φεύγει από τη ζωή στο Κάιρο της Αιγύπτου ο Γερμανός μαέστρος, πιανίστας και συνθέτης της ρομαντικής εποχής, Χανς φον Μπούλοφ. Υπήρξε ο πρώτος σύζυγος της Κόζιμα Λιστ, μετέπειτα συζύγου του Ρίχαρντ Βάγκνερ (γεν. Δρέσδη, 08.01.1830)
- Το 1924 κάνει πρεμιέρα στην Aeolian Hall της Νέας Υόρκης η *Rhapsody in Blue* του Τζορτζ Γκέρσουϊν (blue υπό την έννοια της τζαζ, και όχι του χρώματος), με σολίστ στο πιάνο τον ίδιο τον συνθέτη.

13 Φεβρουαρίου

- Το 1727 ο Γκέοργκ Φρίντριχ Χαίντελ υποβάλλει αίτηση για τη βρετανική υπηκοότητα.
- Το 1870 γεννιέται στο Βίλνιους της Λιθουανίας ο σπουδαίος Πολωνός πιανίστας, συνθέτης και καθηγητής πιάνου, Λέοπολντ Γκοντόφσκι (απεβ. Νέα Υόρκη, 21.11.1938).
- Το 1883 φεύγει από τη ζωή στη Βενετία ο Γερμανός συνθέτης Ρίχαρντ Βάγκνερ (γεν. Λειψία, 22.05.1813)
- Το 2005 φεύγει από τη ζωή στη Νέα Υόρκη ο Σουηδός μαέστρος και

πιανίστας Σίξτεν Έρλινγκ. Στη μακρά καριέρα του, μεταξύ άλλων, υπηρέτησε ως μουσικός διευθυντής της Βασιλικής Σουηδικής Όπερας και ο κύριος μάέστρος της Συμφωνικής Ορχήστρας του Ντιτρόιτ (γεν. Μάλμε, 03.04.1918)

14 Φεβρουαρίου

- Το 1778 γεννιέται στη Βαρκελώνη ο Ισπανός κλασικός κιθαρίστας και συνθέτης, Φερνάντο Σορ (απεβ. Παρίσι, 10.07.1839).
- Το 1924 γεννιέται στην Κωνσταντινούπολη ο Έλληνας συνθέτης Αργύρης Κουνάδης (απεβ. Φράιμπουργκ, 21.11.2011).
- Το 1987 φεύγει από τη ζωή στη Μόσχα ο Ρώσος πιανίστας και πολυγραφότατος συνθέτης, ηγετική φιγούρα της Ένωσης Σοβιετικών Συνθετών, ο Ντιμίτρι Καμπαλέφσκι (γεν. Αγία Πετρούπολη, 30.12.1904).
- Τα 67α γενέθλια της γιορτάζει φέτος η Αμερικανίδα υψίφωνος Ρενέ Φλέμινγκ. Έχει βραβευτεί με το Εθνικό Μετάλλιο Τεχνών των ΗΠΑ και έχει προταθεί για περισσότερα από 15 βραβεία Grammy, κερδίζοντας 4 εξ αυτών. Γεννήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 1959 στην Ιντιάνα!

15 Φεβρουαρίου

- Το 1621 φεύγει από τη ζωή στο Βόλφενμπιτέλ, την ημέρα των

γενεθλίων του (1571), ο Γερμανός συνθέτης, θεωρητικός και οργανίστας, Μίχαελ Πρετόριους. Υπήρξε από τους πιο παραγωγικούς συνθέτες της γενιάς του, κυριώς όσον αφορά σε προτεσταντικούς ύμνους.

- Το 1857 φεύγει από τη ζωή στο Βερολίνο ο Ρώσος συνθέτης, ιδρυτής της περίφημης Ρωσικής Σχολής, Μιχαήλ Γκλίνκα (γεν. Νοβοσπακόι, 01.06.1804)
- Το 1867 παρουσιάζεται για πρώτη φορά το δημοφιλές Βαλς "Ο ωραίος, γαλάζιος Δούναβης", του Γιόχαν Στράους του νεότερου, στο κοινό της Βιέννης.
- Το 1941 η Μαρία Κάλλας κάνει το ντεμπούτο της ως Βεατρίκη στον Βοκκάκιο του Φραντς βον Σουπέ, στο θέατρο Ολύμπια της Αθήνας.

16 Φεβρουαρίου

- Το 1848 ο Φρεντερίκ Σοπέν δίνει το τελευταίο του ρεσιτάλ στη Salle Pleyel στο Παρίσι.
- Το 1866 γεννιέται στη Βιέννη ο Αυστριακός συνθέτης Γιόχαν Στράους Γ' (απεβ. Βερολίνο, 09.01.1939)
- Το 1957 φεύγει από τη ζωή στο Λος Άντζελες ο πολωνοαμερικανός πιανίστας, συνθέτης, μουσικοπαιδαγωγός και εφευρέτης Γιόζεφ Χόφμαν (γεν. Κρακοβία, 20.01.1876).

- Τα 88α γενέθλια του γιορτάζει φέτος ο πολυβραβευμένος Αμερικανός συνθέτης σύγχρονης κλασικής μουσικής Τζον Κοριλιάνο (βραβείο Πούλιτζερ, πέντε Grammy, βραβείο Grawemeyer και ένα Όσκαρ). Γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη στις 16 Φεβρουαρίου 1938.

17 Φεβρουαρίου

- Το 1855 γίνεται η πρεμιέρα του 1ου Κοντσέρτου για πιάνο του Φραντς Λιστ στη Βαϊμάρη με σολίστ τον ίδιο τον συνθέτη και μαέστρο τον Έκτορ Μπερλιόζ.
- Το 1904 κάνει πρεμιέρα η όπερα του Τζάκομο Πουτσίνι "Μαντάμα Μπατερφλάι" στη Σκάλα του Μιλάνου.
- Το 1962 φεύγει από τη ζωή στο Μπέμπερλι Χιλς ο Γερμανός αρχιμουσικός, πιανίστας και συνθέτης, και ένας εκ των κορυφαίων μαέστρων του 20ού αιώνα, Μπρούνο Βάλτερ. Είχε γεννηθεί στο Βερολίνο, στις 15 Σεπτεμβρίου 1876.
- Το 1982 φεύγει από τη ζωή στο Νιού Τζέρσεϊ ο Αμερικανός πιανίστας και συνθέτης της τζαζ Τελόνιους Μονκ (γεν. Ρόκι Μάουντ, 10.10.1917)

18 Φεβρουαρίου

- Το 1655 γεννιέται στην Κρεμόνα ο Ιταλός τεχνίτης έγχορδων οργάνων Πιέτρο Τζοβάνι Γκουαρνέρι, που

υπήρξε επίσης και επαγγελματίας μουσικός (απεβ. Μάντοβα, 26.03.1720).

- Το 1807 δημοσιεύεται η Σονάτα για πιάνο Νο.23, Op.57 του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν, γνωστή ως Απασιονάτα.
- Το 1935 γεννιέται στο Βρετανικό Χονγκ Κονγκ ο Κινεζοαμερικανός χορευτής μπαλέτου Τζορτζ Λι, που έγινε ο πρώτος Ασιάτης χορευτής των μπαλέτων της Νέας Υόρκης (απεβ. Λας Βέγκας, 20.04.2025)
- Τα 93α γενέθλια της γιορτάζει φέτος η Γιαπωνέζα καλλιτέχνης, τραγουδίστρια, στιχουργός και ακτιβίστρια, περισσότερο γνωστή ως η χήρα του Τζον Λένον, Γιόκο Όνο! Γεννήθηκε στο Τόκιο το 1933!

19 Φεβρουαρίου

- Το 1743 γεννιέται στη Λούκκα ο Ιταλός συνθέτης και βιολοντσελίστας Λουίτζι Μποκερίνι (απεβ. Μαδρίτη, 28.05.1805)
- Το 1763 γίνεται η πρεμιέρα της όπερας Ωρίωνας του Γιόχαν Κρίστιαν Μπαχ στο Kings' Theater του Λονδίνου, με μεγάλη επιτυχία. Οι παραστάσεις διαρκούν τρεις μήνες, ο υιός Μπαχ παραμένει στο Λονδίνο και παραμένει γνωστός ως «Ο Άγγλος Μπαχ».
- Τα 100α του γενέθλια γιορτάζει φέτος ο Ούγγρος συνθέτης σύγχρονης μουσικής και πιανίστας

Γκιόργκι Κούρταγκ! Γεννήθηκε στη Ρουμανία στις 19 Φεβρουαρίου 1926!

20 Φεβρουαρίου

- Το 1877 κάνει πρεμιέρα στο θέατρο Μπολσόι της Μόσχας το μπαλέτο του Τσαϊκόφσκι Η Λίμνη των Κύκνων, και, όπως περιέργως, στέφεται από αποτυχία! Θα περάσουν αρκετά χρόνια για να ξαναανεβεί, και να γνωρίσει δικαιολογημένα την αποθέωση - ένα χρόνο, δυστυχώς μετά το θάνατο του συνθέτη - στις 15 Ιανουαρίου 1895 στο θέατρο Μαρίνσκι της Αγίας Πετρούπολης με νέα χορογραφία από τους Μαριύς Πετιπά και Λεβ Ιβάνωφ.
- Το 1961 φεύγει από τη ζωή στη Νέα Υόρκη ο Αυστραλιανός καταγωγής και μετέπειτα Αμερικανός πολίτης, ο πιανίστας, συνθέτης και ενορχηστρωτής Πέρσι Γκρέιντζερ (γεν. Σίτι οφ Μπράιτον, 08.07.1882).
- Το 1996 φεύγει από τη ζωή στο Τόκιο όπου είχε γεννηθεί στις 8 Οκτωβρίου 1930, ο επί το πλείστον αυτοδίδακτος Ιάπωνας συνθέτης και συγγραφέας θεμάτων αισθητικής και μουσικής θεωρίας, Τόρου Τακεμίτσου.
- Τα 86α του γενέθλια γιορτάζει φέτος ο Γερμανός πιανίστας και μαέστρος Κρίστοφ Έσενμπαχ! Γεννήθηκε στο Βρότσλαβ της Πολωνίας στις 20 Φεβρουαρίου 1940.

21 Φεβρουαρίου

- Το 1791 γεννιέται ο σπουδαίος Αυστριακός πιανίστας και συνθέτης Καρλ Τσέρνι, γνωστός στους σπουδαστές του πιάνου μέσω των Σπουδών του για όλα τα επίπεδα, αλλά και γιατί υπήρξε (ο καλύτερος) μαθητής του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν αλλά και καθηγητής του Φραντς Λιστ! Μάλιστα, τραγική ειρωνία, ενώ ο Μπετόβεν πέθανε φτωχός, ο Τσέρνι πέθανε πλούσιος, καθώς στην ανάγκη τους οι φιλόμουσοι να παίξουν τις απαιτητικές Σονάτες για πιάνο του πρώτου, "αναγκάζονταν" να περάσουν από τις Σπουδές του δεύτερου - ασχέτως αν και κατά πόσο θα τα κατάφερναν, τελικά! Έφυγε από τη ζωή στη Βιέννη όπου γεννήθηκε, στις 15 Ιουλίου 1857.
- Το 1893 γεννιέται στη Λιναρές ένας από τους σπουδαιότερους κιθαριστές όλων των εποχών, καθώς και μουσικοπαιδαγωγός και συνθέτης, ο Αντρές Σεγόβια (απεβ. Μαδρίτη, 02.06.1987)
- Το 1920 κάνει πρεμιέρα στο Παρίσι το μπαλέτο «Ο ταύρος στη στέγη» του Νταριούς Μιγιό.
- Το 1933 γεννιέται στη Βόρεια Καρολίνα η Αμερικανίδα τραγουδίστρια, στιχουργός και πιανίστρια, Νίνα Σιμόν. Το έργο της καλύπτει ένα ευρύ φάσμα, από τη

μπλουζ, την rhythm and blues έως τη σόουλ μουσική.

Τζουζέπε Βέντι ο Ιταλός τενόρος Λουτσιάνο Παβαρότι.

22 Φεβρουαρίου

- Το 1797 γεννιέται στο Langelsheim ο Γερμανοαμερικανός πιανίστας και κατασκευαστής πιάνων, Χένρι Στάινγουεϊ (Heinrich Steinweg). Υπήρξε ο ιδρυτής της εταιρείας Steinway & Sons (απεβ. Νέα Υόρκη, 07.02.1871).
- Το 1890 γεννιέται στην Οδησό ο Ουκρανοβρετανός πιανίστας Μπέννο Μοϊσέιβιτς (απεβ. Λονδίνο, 09.04.1953)

23 Φεβρουαρίου

- Το 1685 γεννιέται στη Ζάαλε ο Γερμανός συνθέτης της ύστερης περιόδου της μπαρόκ μουσικής, Γκέοργκ Φρίντριχ Χέντελ. Έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στην Αγγλία, απέκτησε την αγγλική υπηκοότητα το 1726 και διακρίθηκε κυρίως για τα ορατόριά του (απεβ. Λονδίνο, 14.04.1759).
- Το 1934 φεύγει από τη ζωή στο Ουόρσεστερ ο Άγγλος συνθέτης Σερ Έντουαρντ Έλγκαρ. Είχε γεννηθεί στις 2 Ιουνίου 1857 στο Μπρόαντχιθ.
- Το 1957 φεύγει από τη ζωή στην Αθήνα η Ελληνίδα τραγουδίστρια του ρεμπέτικου Μαρίκα Νίνου (γεν. Σμύρνη, 1922)
- Το 1963 κάνει το ντεμπούτο του στη Βιέννη με την όπερα Τραβιάτα του

24 Φεβρουαρίου

- Το 1607 κάνει πρεμιέρα στη Μάντοβα η όπερα του Κλαούντιο Μοντεβέρντι «Ορφέας». Πρόκειται για την παλαιότερη όπερα που εξακολουθεί να παρουσιάζεται τακτικά.
- Το 1704 φεύγει από τη ζωή στο Παρίσι, όπου γεννήθηκε το 1643, ο Γάλλος συνθέτης της εποχής μπαρόκ Μαρκ-Αντουάν Σαρπαντιέ.
- Το 1771 γεννιέται στη Μάνχαϊμ ο γερμανικής καταγωγής Άγγλος πιανίστας, συνθέτης και μουσικός εκδότης Γιόχαν Μπάπτιστ Κράμερ (απεβ. Λονδίνο, 16.04.1858)
- Το 1998 ο Έλτον Τζον χρίζεται ιππότης από τη Βασίλισσα Ελισάβετ Β' στα Ανάκτορα του Μπάκιγχαμ στο Λονδίνο.

25 Φεβρουαρίου

- Το 1682 δολοφονείται στη Γένοβα ο Ιταλός συνθέτης της Μέσης Μπαρόκ περιόδου, Αλεσάντρο Στραντέλα. Απόλαυσε μια εκθαμβωτική καριέρα ως ανεξάρτητος συνθέτης, έγραφε κατόπιν παραγγελίας και συνεργάστηκε με διακεκριμένους ποιητές, παράγοντας πάνω από τριακόσια έργα σε διάφορα είδη (γεν. Μπολόνια, 03.07.1641)

- Το 1873 γεννιέται στη Νάπολη, όπου απεβίωσε στις 2 Αυγούστου 1921, ο σπουδαίος Ιταλός τενόρος Ενρίκο Καρούζο. Είχε μία μεγάλη, επιτυχημένη καριέρα στην Ευρώπη και την Αμερική (απεβ.
- Επίσης το 1906, την ημέρα θανάτου του Αρένσκι, γεννιέται στο Bad Honnef ο Κροάτης συνθέτης και μαέστρος ελληνικής και ρωσοεβραϊκής καταγωγής, Μπόρις Παπαντόπουλος. Εκτός από συνθέτης, εργάστηκε ως μουσικοκριτικός, δημοσιογράφος και πιανίστας, και θεωρείται ως ένας από τους σημαντικότερους Κροάτες μουσικούς του 20ού αιώνα (απεβ. Ζάγκρεμπ, 16.10.1991)
- Το 1917 γεννιέται η σπουδαία Ελληνίδα πιανίστρια και συνθέτρια, Ρένα Κυριακού (απεβ. Αθήνα, 26.08.1994).
- Το 1922 ερμηνεύεται για πρώτη φορά δημοσίως το Καρναβάλι των Ζώων του Καμίγ Σεν Σανς, λίγο μετά το θάνατο του, καθώς ο συνθέτης είχε σημειώσει στη διαθήκη του να εκδοθεί και να παιχτεί αφότου φύγει από τη ζωή. Λατρεύτηκε από το κοινό και είχε τεράστια επιτυχία.

26 Φεβρουαρίου

- Το 1930 γεννιέται στην Αγία Πετρούπολη ο Ρώσος κλασικός πιανίστας, βραβευμένος ως "Επίτιμος καλλιτέχνης της Σοβιετικής Ένωσης",

Λάζαρ Μπέρμαν, είκοσι ημέρες πριν τα 75α του γενέθλια (απεβ. Φλωρεντία, 06.02.2005)

- Το 2010 η όπερα «Madame White Snake» σε σύνθεση του Zhou Long, κάνει πρεμιέρα στο Θέατρο Cutler Majestic της Βοστώνης και κερδίζει το Βραβείο Πούλιτζερ το 2011.
- Το 2013 φεύγει από τη ζωή στο Λε Πεκ η Γαλλίδα οργανίστρια και μουσικοπαιδαγωγός, Μαρί-Κλερ Αλέν, με σημαντική καριέρα, και τον τίτλο της οργανίστριας με τις περισσότερες ηχογραφήσεις στον κόσμο (260) (γεν. Σεν Ζερμέν αν Λεγιέ, 10.08.1926)
- Τα 80α γενέθλια του γιορτάζει φέτος ο μπάσος Δημήτρης Καβράκος! Γεννήθηκε στην Αθήνα στις 26 Φεβρουαρίου 1946!

27 Φεβρουαρίου

- Το 1814 κάνει πρεμιέρα στη Βιέννη η 8η Συμφωνία του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν.
- Το 1854 ο Γερμανός συνθέτης Ρόμπερτ Σούμαν διασώνεται από απόπειρα αυτοκτονίας του στον ποταμό Ρήνο.
- Το 1887 φεύγει από τη ζωή στην Αγία Πετρούπολη όπου είχε γεννηθεί στις 12 Νοεμβρίου 1833, ο γεωργιανής καταγωγής συνθέτης, Αλεξάντρ Μποροντίν. Υπήρξε, επίσης, γιατρός και εξάίρετος χημικός, και μέλος της περίφημης Ομάδας των Πέντε.

- Το 1907 γεννιέται στο Παρίσι ο Ιταλό-ρωσικής καταγωγής τσελίστας Μάσιμο Αμφιτεάτροφ, γνωστός με το παρατσούκλι "Ο Καρούζο των τσελιστών" (απεβ. Λεβάντο Ιταλίας, 19.12.1990).
- Το 2013 φεύγει από τη ζωή στο Τέξας ο Αμερικανός πιανίστας Χάρβεϊ Βαν Κλάιμπερν. Γεννήθηκε στις 12 Ιουλίου 1934 στο Σρίβπορτ της Λουιζιάνα και υπήρξε ο πρώτος Αμερικανός που κέρδισε τον Διαγωνισμό Τσαϊκόφσκι στη Μόσχα, το 1958, κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου.
- Τα 79α γενέθλια του γιορτάζει φέτος ο Λετονός βιολιστής, και ιδρυτής-καλλιτεχνικός διευθυντής της Kremerata Baltica, Γκίντον Κρέμερ! Γεννήθηκε στη Ρίγα στις 27 Φεβρουαρίου 1947!

28 Φεβρουαρίου

- Το 1877 γεννιέται στο Χάρκοβο ο σοβιετικός και μετέπειτα πολιτογραφημένος Αυστριακός συνθέτης και πιανίστας Σεργκέι

Μπορτκίεβιτς (απεβ. Βιέννη, 25.10.1952).

- Το 1920 γίνεται στο Παρίσι η πρεμιέρα του Le Tombeau de Couperin του Μορίς Ραβέλ.
- Το 1994 γίνεται η παγκόσμια πρεμιέρα του "Winter Lightning" του Ελληνοαμερικανού συνθέτη και μαέστρου Γιώργου Τσοντάκη, του τέταρτου από τα Τέσσερα Συμφωνικά Κουαρτέτα, βασισμένα σε ποιήματα του Τ.Σ. Έλιοτ, από την Συμφωνική Ορχήστρα του Σιάτλ, και τη διεύθυνση του Gerard Schwarz.
- Το 2019 φεύγει από τη ζωή στο Μανχάτταν ο Γερμανοαμερικανός πιανίστας, συνθέτης και μαέστρος Αντρέ Πρεβέν (γεν. Βερολίνο, 06.04.1929)

29 Φεβρουαρίου

- Το 1792 γεννιέται στο Πέζαρο ο Ιταλός συνθέτης Τζοακίνο Ροσσίνι, παγκοσμίως γνωστός για τις όπερές του (απεβ. Παρίσι, 13.11.1868).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσφέρει πάνω από 40.000 δωρεάν ταξιδιωτικές κάρτες DiscoverEU σε νέους και νέες

Πάνω από 40.000 δεκαοκτάχρονοι και δεκαοκτάχρονες θα μπορέσουν να ταξιδέψουν δωρεάν με το τρένο σε όλη την Ευρώπη, εφόσον επιλεγούν στο πλαίσιο του τελευταίου DiscoverEU της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Εκτός από τις ταξιδιωτικές κάρτες, όσοι και όσες συμμετέχουν θα λάβουν και μια εκπαιδευτική κάρτα που προσφέρει χιλιάδες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, διαμονή, τοπικές μεταφορές, σίτιση και άλλες υπηρεσίες. Επίσης, το DiscoverEU θα

προαγάγει και την Πυξίδα Πολιτισμού για την Ευρώπη προωθώντας τις πολιτιστικές διαδρομές DiscoverEU, ένα σύνολο ευρωπαϊκών προορισμών που έχουν επιλεγεί προσεκτικά και απευθύνονται στους λάτρεις του σινεμά, της μόδας, του φαγητού, των καλών τεχνών κ.λπ. Το πρόγραμμά όσων θα συμμετάσχουν θα περιλαμβάνει ενημερωτικές συναντήσεις πριν από την αναχώρηση, αλλά και συναντήσεις στο πλαίσιο του DiscoverEU. Μία από αυτές τις συναντήσεις θα διοργανωθεί στη Λυών της Γαλλίας τον

Ιούλιο, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Νεολαίας 2026, με θέμα την αλληλεγγύη και τη δικαιοσύνη. Εκεί θα συγκεντρωθούν πάνω από 200 νέες και νέοι ταξιδιώτες από όλη την Ευρώπη. Το DiscoverEU αποτελεί βασικό μέρος του προγράμματος Erasmus+ και προωθεί την κινητικότητα των νέων, τα φιλικά προς το περιβάλλον ταξίδια, τις πολιτιστικές ανταλλαγές, και την ευρωπαϊκή ενότητα. Φέτος, το DiscoverEU γιορτάζει επίσης τα 40 χρόνια ταξιδιών σε όλη την Ευρώπη χωρίς σύνορα, χάρη στη συμφωνία του Σένγκεν.

Ο Επίτροπος Διαγενεακής Δικαιοσύνης, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Γκλεν Μικάλεφ, δήλωσε σχετικά: «Το DiscoverEU δίνει σε χιλιάδες νέες και νέους Ευρωπαίους την ευκαιρία να εξερευνήσουν την ήπειρό μας, να γνωρίσουν νέους ανθρώπους και να βιώσουν από πρώτο

χέρι την αξία της ελεύθερης κυκλοφορίας. Αυτή η ειδική έκδοση για την 40ή επέτειο του Σένγκεν μάς θυμίζει ότι η κινητικότητα είναι ένα δικαίωμα που το εκτιμούμε πολύ — ο ακρογωνιαίος λίθος της κοινής μας ευρωπαϊκής ταυτότητας.». Το πρόγραμμα φέτος απευθυνόταν σε άτομα που γεννήθηκαν μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2007 και 31ης Δεκεμβρίου 2007, τόσο από κράτη μέλη της ΕΕ όσο και από συνδεδεμένες χώρες του Erasmus+ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία, Βόρεια Μακεδονία, Σερβία και Τουρκία) και προσέλκυσε 246.782 αιτήσεις. Από το 2018, πάνω από 1,9 εκατομμύρια νέες και νέοι έχουν υποβάλει αίτηση και έχουν δοθεί 431.931 ταξιδιωτικές κάρτες. Όπως και παλιότερα, θα ισχύουν ειδικές ρυθμίσεις για την πρόσβαση όσων ταξιδεύουν από νησιά και εξόχως απόκεντρες ή απομακρυσμένες περιοχές.

Μια νέα εποχή πολιτιστικής εξωστρέφειας ξεκινά για τη Θεσσαλονίκη, μετά την υπογραφή του μνημονίου

Θεσσαλονίκη σε νέα τροχιά

**πολιτισμού: Ισχυρή συμμαχία
δήμου και φεστιβάλ
κινηματογράφου ανοίγει νέα εποχή
εξωστρέφειας για την πόλη**

πολιτιστικής συνεργασίας μεταξύ του δήμου Θεσσαλονίκης και του φεστιβάλ κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Τη συμφωνία υπέγραψαν ο δήμαρχος Στέλιος Αγγελούδης και η γενική διευθύντρια του

φεστιβάλ, Ελίζ Ζαλαντό, παρουσία του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου Σπύρου Βούγια και του αντιδημάρχου πολιτισμού Βασίλη Γάκη. Στόχος του νέου αυτού πλαισίου συνεργασίας είναι η ενίσχυση των μεγάλων διοργανώσεων, η αναβάθμιση των δράσεων του φεστιβάλ και η περαιτέρω προβολή της Θεσσαλονίκης ως μίας πόλης με έντονη πολιτιστική

ταυτότητα, δημιουργικότητα και διεθνή δυναμική.

Στο πλαίσιο της συμφωνίας, ο δήμος Θεσσαλονίκης θα απονέμει βραβείο του δήμου – με χρηματικό έπαθλο – είτε στο διεθνές φεστιβάλ κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, είτε στο διεθνές φεστιβάλ ντοκιμαντέρ, ενισχύοντας έτσι το καλλιτεχνικό κύρος και την υποστήριξη των δημιουργών. Παράλληλα, ο δήμος δεσμεύεται να στηρίζει επικοινωνιακά τις διοργανώσεις και να συνεργάζεται στενά με το φεστιβάλ για τη διοργάνωση μεγάλων πολιτιστικών γεγονότων στην πόλη. Από

την πλευρά του, το φεστιβάλ θα διευκολύνει τον δήμο παραχωρώντας κινηματογραφικές αίθουσες για μονοήμερες ή ολιγοήμερες δράσεις, θα ενισχύει με οπτικοακουστικό εξοπλισμό δημοτικές εκδηλώσεις και θα συμμετέχει ενεργά στην προβολή δράσεων με γαστρονομικό ή πολιτιστικό χαρακτήρα.

Ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης Στέλιος Αγγελούδης χαρακτήρισε το μνημόνιο «επένδυση στο μέλλον της πόλης». Από την πλευρά της, η γενική διευθύντρια του φεστιβάλ, Ελίζ Ζαλαντό, τόνισε ότι η σχέση του φεστιβάλ με την πόλη είναι «ζωντανή και βαθιά». Επίσης, δήλωσε: «Σε όλο τον κόσμο τα φεστιβάλ είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τις

πόλεις τους. Είμαστε τυχεροί που το δικό μας Φεστιβάλ «ανήκει» σε μια τόσο πολυπολιτισμική και ζωντανή πόλη. Η νέα συνεργασία μάς επιτρέπει να διεκδικούμε αυτή τη δημιουργική σχέση».

Το νέο μνημόνιο δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε η Θεσσαλονίκη να συνεχίσει να χτίζει το προφίλ της ως μια πόλη που αγκαλιάζει τον πολιτισμό, υποστηρίζει τη σύγχρονη καλλιτεχνική παραγωγή και παραμένει σημείο αναφοράς για τους λάτρεις του κινηματογράφου σε διεθνές επίπεδο.

Ένα Τετραήμερο Τέχνης

& Πολιτισμού τον Μάρτιο στον Ελληνογαλλικό Σύνδεσμο

Τέσσερις ημέρες όπου η τέχνη συναντά τη σκέψη, η μουσική συνομιλεί με τον λόγο και το φως γίνεται εμπειρία ζωής. Από τις 11 έως τις 14 Μαρτίου 2026, η αίθουσα τέχνης του Ελληνογαλλικός Σύνδεσμος στην Πλατεία Φιλικής Εταιρείας μεταμορφώνεται σε έναν ζωντανό πυρήνα πολιτισμού, διαλόγου και αισθητικής συγκίνησης με πρωτεργάτη την εικαστικό και εκπαιδευτικό κα Αργυρούλα Pappas Τσιώτα η οποία έχει την επιμέλεια της διοργάνωσης του 4ημέρου.

Το 4ήμερο Πολιτιστικών Δρώμενων Τέχνης ανοίγει την αυλαία του την Τετάρτη 11 Μαρτίου, στις 8 μ.μ., με τα εγκαίνια μιας πολυδιάστατης εικαστικής έκθεσης Ζωγραφικής, Αγιογραφίας, Γλυπτικής και Καλλιτεχνικού Κοσμήματος, αφιερωμένης στο βαθιά συμβολικό θέμα «ΦΩΣ – Στη ροή

της ζωής». Κατά τη διάρκεια των εγκαινίων θα πραγματοποιηθεί απονομή αναμνηστικών τιμητικών διπλωμάτων από τον Ελληνογαλλικό Σύνδεσμο, ενώ τη βραδιά θα ντύσει μουσικά στο πιάνο η γνωστή μουσικοσυνθέτρια Πουπέτα Λάππα, δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα εσωτερικής ανάτασης και εορτασμού.

Την Πέμπτη 12 Μαρτίου, στις 8 μ.μ., το κοινό προσκαλείται σε ένα ξεχωριστό κονσέρτο πιάνου από τον βραβευμένο μουσικοσυνθέτη Γιώργος Σταυλάς, με ρεπερτόριο που περιλαμβάνει έργα του Σταμάτης Σπανουδάκης και άλλων σημαντικών δημιουργών, σε μια βραδιά αφιερωμένη στη δύναμη της σύγχρονης μουσικής έκφρασης.

Η Παρασκευή 13 Μαρτίου, στις 8 μ.μ., είναι αφιερωμένη στον στοχασμό και τον διάλογο, με μια ιδιαίτερη εκδήλωση Λόγου και Μουσικής με θέμα «Η Ηθική στην Πολιτική από τον Μακιαβέλλι έως τις μέρες

μας». Συμμετέχουν ο επιστημολόγος Σταύρος Σταματίου και ο Νίκος Σοφιανός, Γενικός Γραμματέας του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης και Πρόεδρος του Πανελλήνιου Πνευματικού Κέντρου «Ο Φίλων.» Την εκδήλωση πλαισιώνουν μουσικά ο πιανίστας Κωνσταντίνος Τσικλέας και η σοπράνο Σοφία Θεοδώρου, με έργα από το λυρικό ρεπερτόριο που ενισχύουν τη δραματουργία και τη φιλοσοφική διάσταση της βραδιάς.

Το Σάββατο 14 Μαρτίου, στις 8 μ.μ., το τετραήμερο κορυφώνεται με ένα ρεσιτάλ

πιάνου υψηλής καλλιτεχνικής στάθμης από τη διεθνούς φήμης, βραβευμένη σολίστ Μαργαρίτα Κολάση, σε μια βραδιά δεξιοτεχνίας, έντασης και βαθιάς συγκίνησης.

Το 4ήμερο Πολιτιστικών Δρώμενων Τέχνης δεν αποτελεί απλώς μια σειρά εκδηλώσεων αλλά μια ανοιχτή πρόσκληση συμμετοχής σε μια εμπειρία όπου το φως, η τέχνη, η μουσική και ο λόγος συνυπάρχουν και ρέουν μαζί, υπενθυμίζοντας ότι ο πολιτισμός παραμένει ζωντανός, αναγκαίος και βαθιά ανθρωπίνος.

ΔΗΜΟΣ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΗΜΕΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ: 18:00

Μια όαση συναυλιών στην καρδιά του χειμώνα
ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

27.01.2026 «Night of the dancing soul»
Ένα επιτυχημένο μέγιστο από ελαφρύ ήχο, μπλουζ, φανκ, ποπ και rock διασκευές με τους "Morning Glory"
Παναγιώτης Παπαδρέου (κιθάρα), Μιχάλης Ντουρλινιάδης (τύμπανο), Βιργινία Ρήγου (φωνητικά), Γιώργος Παπάμης (τρίχτρα), Ιωάννης Καρακατάκας (σάξοφωνο), Ιωάννης Κάρλας (μπάσο)
ΧΟΡΗΓΟΙ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΦΙΛΟΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ»

02.02.2026 «Μάνα μου και Παναγία»
Ένα μουσικό ταξίδι αφιερωμένο στη μητρική μορφή και στη βαθιά πνευματική σχέση του ελληνικού λαού με την Παναγία, μέσα από ύμνους και τραγούδια με διαχρονικό συμβολισμό!
Αθανάσιος Ξανούδης (κανονάκι-τραγουδι), Μανώλης Αυγουστήδης (λαούτο), Γιώργος Αυγουστήδης (βιολί-τραγουδι), Νεκτάριος Βελώνιος (κρουστά)
ΧΟΡΗΓΟΙ: ΤΑΜΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

09.02.2026 «Ελληνικά: Μια πραγματικά ΛΥΡΙΚΗ γλώσσα»
Η ελληνική γλώσσα μέσα από 3000 χρόνια μουσικής. Μια ερμηνεία του ακούσματος της ελληνικής λαλιάς στο πέρασμα των αιώνων με μελωδίες που διασώθηκαν από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.
Νίκος Σανθούλης (αρχαία λύρα), Σοφία Καρακατά (τραγουδι)
ΧΟΡΗΓΟΙ: ANGELAKOS HELLAS & ΙΔΡΥΜΑ ΛΕΟΝΤΩΝ & ΑΣΠΑΣΙΑΣ ΛΕΜΟΥ

16.02.2026 «Οι Τέσσερις Εποχές και το Μυστήριο»
με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών Κουαρτέτο Εγχόρδων «Αετάρια»
Ένα μουσικό ταξίδι στο μπαρόκ, γεμάτο εικόνες και πνευματικότητα.
Γιώργος Μάνδαλας (βιολί), Βασίλης Ισάκας (βιολί), Αντίοχος Τρανός (βιολό), Απρίλιος Παύλης (βιολοντσέλο)
Σε συνδιοργάνωση με την ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ & ΗΜΕΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ

Οι Οινούσσες: "Μουσικός

Φεβρουάριος", πολιτιστική όαση μέσα στο χειμώνα

γενομένης από τις 27 Ιανουαρίου. Οι εκδηλώσεις έχουν τίτλο: «Μουσικός Φεβρουάριος» και τελούν υπό την αιγίδα του Δήμου Οινουσσών.

Μιλώντας για τις Οινούσσες, ο εκ Καλαμάτας ορμώμενος καθηγητής μουσικής – βιολονίστας Φώτης Πέζος, σημειώνει ότι «...η συγκεκριμένη δημοτική αρχή έχει θέσει τον πολιτισμό σε ύψιστη προτεραιότητα για τη σωματική και ψυχική ευεξία των κατοίκων και επισκεπτών του...

Πολιτιστικές εκδηλώσεις για τους κατοίκους και επισκέπτες των Οινουσσών θα πραγματοποιηθούν, αρχής

Στην καρδιά λοιπόν του χειμώνα προσφέρουν μια όαση συναυλιών για τους μόνιμους (κατ' επιλογή) κατοίκους του νησιού αλλά και για τους υπηρετούντες ή σπουδάζοντες σε αυτό» και παρουσιάζει τις δράσεις που έχουν προγραμματιστεί για το 2ο κατά σειρά «Μουσικό Φεβρουάριο». Μάλιστα οι εκδηλώσεις ξεκινούν από την Τρίτη, 27 Ιανουαρίου, όπου ένα νέο και πολλά υποσχόμενο μουσικό σχήμα, οι «Morning Glory», θα αποδώσουν ένα επιτυχημένο μίγμα από ελαφρύ τζαζ, μπλουζ, φανκ, ποπ και ροκ διασκευές που θα ξεσηκώσουν το κοινό.

Η συναυλία ξεκινά στις 6.00 μ.μ. στη σκηνή του Πνευματικού Κέντρου Οινουσσών με ελεύθερη είσοδο και χορηγία το Σύλλογο "Φίλοι Οινουσσών". Συμμετέχουν: Παναγιώτης Παπανδρέου – κιθάρα, Μιχάλης Ντουρλουντάδος – τύμπανα, Βιργινία Ρήγου – φωνητικά, Ιωάννης Κυριακόπουλος – σαξόφωνο, Ιωάννης Χάρλας – μπάσο και Γιώργος Μπάμπης – πλήκτρα, ο οποίος μάλιστα είναι απόφοιτος της ΑΕΝ Πλοιάρχων Οινουσσών!

Στις 2/2/2026 ο Αθανάσιος Ξενούδης – Πρωτοψάλτης Ι.Ν. Οσίας Ξένης, Χαριλάου Θεσσαλονίκης με το κανονάκι του συνομιλεί μουσικά με εξάίρετους Χιώτες μουσικούς,

προσφέροντας ένα μουσικό ταξίδι αφιερωμένο στη μητρική μορφή και στη βαθιά πνευματική σχέση του ελληνικού λαού με την Παναγία, μέσα από ύμνους και τραγούδια που αναδεικνύουν τη δύναμη, τη στοργή και τον διαχρονικό τους συμβολισμό.

Στις 9 Φεβρουαρίου με αφορμή την παγκόσμια ημέρα ελληνικής γλώσσας ο Δρ. Νίκος Ξανθούλης στην αρχαία λύρα μαζί με τη φωνή της Σοφίας Καρακούτας, θα μας ταξιδέψουν στα ακούσματα της ελληνικής λαλιάς στο πέρασμα των αιώνων.

Στις 16/2/2026 η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών θα πραγματοποιήσει την πρώτη της στάση στο ταξίδι για τη νέα χρονιά του εκπαιδευτικού και κοινωνικού προγράμματός της: «Δικαίωμα στη Μουσική» με το κουαρτέτο Εγχόρδων «Αεναση» σε ένα μουσικό ταξίδι στο μπαρόκ μέσα από έργα των Αρκάντζελο Κορέλι, Αντόνιο Βιβιάλντι και Τομάς Λουίς ντε Βικτόρια.

Η εκδήλωση είναι σε συνδιοργάνωση της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του υπουργείου Ναυτιλίας.

Λίνα Μενδώνη: «Νέα εποχή στην ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς»

Η Ελλάδα εγκαινιάζει μία καινοτόμο διαδικτυακή πλατφόρμα που ενώνει αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και μνημεία σε όλη την επικράτεια φιλοδοξώντας να αλλάξει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο οι πολίτες και οι επισκέπτες αντιλαμβάνονται και βιώνουν την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας.

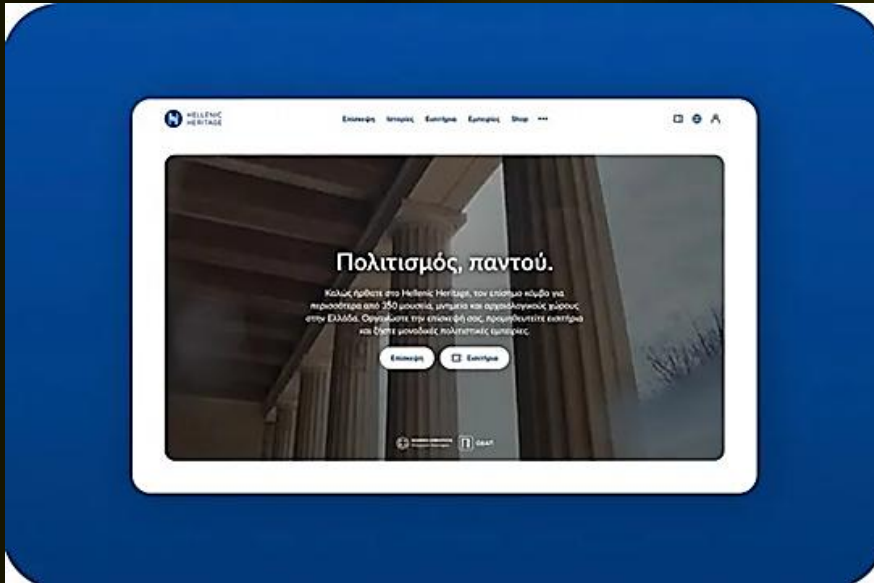
Καινοτόμες υπηρεσίες όπως το ψηφιακό εισιτήριο, ψηφιακοί ξεναγοί και εμπειρίες επαυξημένης (AR) και εικονικής πραγματικότητας (VR), περιλαμβάνει η νέα ψηφιακή πλατφόρμα Hellenic Heritage (hh.gr) που παρουσίασε ο Οργανισμός Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ) στο Ολύμπιον στη

Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο των «Hellenic Heritage – OpenDays #2»..

Για «ένα εμβληματικό έργο προϋπολογισμού 27.000.000 ευρώ με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης που σηματοδοτεί νέα εποχή στην προβολή και ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς», έκανε λόγο κατά την παρουσίαση η υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, επισημαίνοντας ότι «οπολιτισμός μπορεί να συμβάλλει στον εθνικό πλούτο». Μεταξύ άλλων η κ. Μενδώνη τόνισε: «Μουσεία και μνημεία συνδυάζονται, ενοποιούνται, σε μία ενιαία σύγχρονη ψηφιακή πύλη. Μέσα από καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες, όπως το ηλεκτρονικό εισιτήριο, οι ψηφιακές ξεναγήσεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, σε

οκτώ γλώσσες—μεταξύ αυτών και η νοηματική—, οι εφαρμογές για κινητά και web, και με πιστοποιημένο, επιστημονικά τεκμηριωμένο περιεχόμενο, δημιουργείται μία νέα, προσβάσιμη και βιωματική πολιτιστική εμπειρία για όλους, αλλά και για τον καθένα ξεχωριστά».

μετατρέπουν κάθε τόπο σε προορισμό με ξεχωριστή ταυτότητα και ουσιαστική προστιθέμενη αξία. Παράλληλα ο πολιτισμός συμβάλει στη δημιουργία, προώθηση και διάχυση ενός αναγνωρίσιμου brand name, μίας επώνυμης και διακριτής ταυτότητας που λειτουργεί ως ισχυρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα».

Η κ. Μενδώνη έδωσε έμφαση στην προσβασιμότητα και τη συμπερίληψη, που αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία της νέας πλατφόρμας και προσεγγίζονται με ολιστικό τρόπο. Από τον σχεδιασμό και την εμπειρία χρήστη της πλατφόρμας μέχρι τη νέα υπηρεσία ηλεκτρονικής κράτησης για αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και μνημεία,

Η υπουργός Πολιτισμού αναφέρθηκε επίσης στα οφέλη από την αναβάθμιση του πολιτιστικού μας προϊόντος στον τουρισμό και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και βιωσιμότητά του απέναντι σε άλλους ανταγωνιστικούς προορισμούς και τόνισε: «Ιδιαίτερη θέση κατέχει ο πολιτιστικός τουρισμός, από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους τομείς του παγκόσμιου τουρισμού. Σε μία παγκόσμια οικονομία των εμπειριών όπου η ζήτηση επικεντρώνεται όχι μόνο στις υπηρεσίες αλλά στη μοναδικότητα και την ανθεκτικότητα, ο πολιτισμός γίνεται το κεντρικό συστατικό της διαφοροποίησης. Παρέχει εκείνα τα ιδιαίτερα στοιχεία που

κάθε στοιχείο έχει σχεδιαστεί για να εξασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση σε όλους τους επισκέπτες. Όπως επισήμανε η κ. Μενδώνη το πρότζεκτ έχει προϋπολογισμό 27.000.000 ευρώ με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Ως «έργο εθνικής σημασίας που φιλοδοξεί να αλλάξει τον τρόπο που πολίτες και επισκέπτες βιώνουν την πολιτισμική κληρονομιά και αξιοποιεί την τεχνολογία με σεβασμό στην Ιστορία της χώρας», χαρακτήρισε το εγχείρημα ο αντιπρόεδρος του ΔΣ του ΟΔΑΠ Παναγιώτης Μπαρλαμπάς. Όπως είπε ο ίδιος, ο ΟΔΑΠ υλοποιεί μεγάλα αναπτυξιακά έργα

προϋπολογισμού 80 εκατομμυρίων στον πολιτισμό.

Η προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πέλλας και της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλεως Θεσσαλονίκης Μπετίνα Τσιγαρίδα παρουσίασε από την πλευρά της τις «Διαδρομές ανάδειξης του Ανακτόρου της Πέλλας», κάνοντας λόγο για «ένα από τα μεγαλύτερα ανακτορικά συγκροτήματα της αρχαιότητας» και τη συμβολή της ψηφιακής τεχνολογίας για την ανάδειξη των αρχαιοτήτων. Επίσης αναφέρθηκε στην τρισδιάστατη αναπαράσταση του *decumanus maximus* της Θεσσαλονίκης που βρίσκεται σε φάση δημιουργίας και θα περιλαμβάνει στοιχεία από τις ανασκαφές του Μετρό υπό μορφή βίντεο με τη χρήση εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας..

Η νέα ψηφιακή πύλη τέθηκε σε πιλοτική λειτουργία τον περασμένο Σεπτέμβριο και μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2026 θα περάσει σε κανονική λειτουργία, σηματοδοτώντας μια νέα εποχή για την ψηφιακή διαθεσιμότητα του εθνικής μας πολιτιστικής παρακαταθήκης.

Το hh.gr λειτουργεί ως ο επίσημος ψηφιακός οδηγός για περισσότερους από 100 αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία του Υπουργείου Πολιτισμού, προσφέροντας μια ολοκληρωμένη εμπειρία που σχεδιάστηκε εξ ολοκλήρου από την οπτική του επισκέπτη. Η πλατφόρμα παρέχει όλες τις πρακτικές πληροφορίες που απαιτούνται για μια επιτυχημένη επίσκεψη, συμπεριλαμβανομένων ωραρίων λειτουργίας, τιμολογιακής πολιτικής εισιτηρίων, λεπτομερών πληροφοριών προσβασιμότητας και ακριβών οδηγιών τοποθεσίας.

Ενσωματώνει αρμονικά όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του εμπορικού σήματος Hellenic Heritage – Tickets, Experiences και Shop- αποτελώντας το κεντρικό σημείο εισόδου για κάθε επισκέπτη που επιθυμεί να εξερευνήσει εξατομικευμένες υπηρεσίες, μοναδικές πολιτιστικές εμπειρίες και καινοτόμα προϊόντα. Παράλληλα διασφαλίζει την ευελιξία για την προσθήκη νέων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών που θα αναπτυχθούν στο μέλλον.

16,95 εκατομμύρια

ευρώ για την πολιτιστική κληρονομιά σε Δυτ.Μακεδονία και Μεγαλόπολη

Πρόσκληση με τίτλο «Έργα προστασίας και ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) Λιμνών και Ποταμών Δυτικής Μακεδονίας και δήμου Μεγαλόπολης», για την υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, υπέγραψε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης.

Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων στην συγκεκριμένη πρόσκληση ανέρχεται σε 16.950.000 ευρώ.

Με την Πρόσκληση ενεργοποιείται η Προτεραιότητα 5 «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας» του Προγράμματος ΕΣΠΑ- ΔΑΜ και σε πρώτη φάση προβλέπεται να χρηματοδοτηθούν τα ακόλουθα έργα του υπουργείου Πολιτισμού:

- «Αποκατάσταση- Ανάδειξη και προβολή του συγκροτήματος της Ρωμαϊκής Έπαυλης Αμυνταίου»,
- «Ανέγερση νέου εκθεσιακού χώρου και λυόμενων υποστηρικτικών εγκαταστάσεων στο Αμύνταιο Φλώρινας»,
- «Αποκατάσταση- Ανάδειξη της βασιλικής και τμημάτων του βυζαντινού Κάστρου "Κάλε"- Διαμόρφωση πρόσβασης, στην κοινότητα Πετρών του δήμου Αμυνταίου»,
- «Ανέγερση νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Μεγαλόπολης και οργάνωση περιοδικής έκθεσης»,
- «Αποκατάσταση και ανάδειξη αρχαίου θεάτρου Μεγαλόπολης- Β' Φάση».

Ο έρωτας τον Φεβρουάριο: Σημειώσεις για τον έρωτα ως υπαρξιακή εμπειρία *(το κείμενο είναι του Γρηγόρη Μαλεβίτη, μέλος του Φίλωνα)*

Ο Φεβρουάριος είναι ένας μήνας που δεν επιδιώκει την προσοχή. Η διάρκειά του μοιάζει μικρότερη, αλλά το βάρος του συχνά είναι μεγαλύτερο. Το φως λιγοστεύει, οι κινήσεις γίνονται πιο αργές, οι σκέψεις επιστρέφουν

πιο συχνά στον ίδιο τους τον εαυτό. Η ζωή, απαλλαγμένη από εορταστικές κορυφώσεις και προσδοκίες, αποκαλύπτεται στην πιο γυμνή της μορφή. Σε αυτό το περιβάλλον, ο έρωτας δεν εμφανίζεται ως επεισόδιο, αλλά ως υπόγεια κατάσταση της ανθρώπινης

ύπαρξης. Ο έρωτας τον Φεβρουάριο μοιάζει με εσωτερικό κλίμα. Δεν εκδηλώνεται απαραίτητα με πράξεις ή λόγια, αλλά με μια μετατόπιση του βλέμματος προς τα μέσα. Ο άνθρωπος αρχίζει να αντιλαμβάνεται με μεγαλύτερη καθαρότητα τις ρωγμές του, τις σιωπές του, τις περιοχές εκείνες όπου η αυτάρκεια παύει να πείθει. Ο έρωτας

γεννιέται σε αυτή τη συνειδητοποίηση. Ως αίσθηση έλλειψης, ως ανάγκη υπέρβασης, ως κίνηση προς κάτι που δεν έχει ακόμη μορφή. Σε αυτή τη βαθύτερη διάσταση, ο έρωτας δεν αφορά πρωτίστως τον άλλον άνθρωπο. Αφορά τη σχέση του υποκειμένου με τον εαυτό του. Τη στιγμή κατά την οποία η ταυτότητα παύει να είναι συμπαγής και μετατρέπεται σε ερώτημα. Ο άλλος εμφανίζεται ως τόπος προβολής αυτής της εσωτερικής αναζήτησης, ως σημείο συγκέντρωσης μιας επιθυμίας που προϋπήρχε. Η εμπειρία του έρωτα

αποκαλύπτει ότι ο άνθρωπος δεν συμπίπτει ποτέ πλήρως με αυτό που είναι.

Ο Φεβρουάριος εντείνει αυτή την αποκάλυψη. Η εποχική ακινησία λειτουργεί σαν φακός που μεγεθύνει το εσωτερικό τοπίο. Οι εξωτερικές αποσπάσεις περιορίζονται και η σκέψη αποκτά μεγαλύτερη διάρκεια. Μέσα σε αυτή την επιβράδυνση, ο έρωτας αποκτά χαρακτήρα στοχαστικό. Γίνεται τρόπος κατανόησης του χρόνου, της απουσίας, της επιθυμίας. Δεν εμφανίζεται ως λύση, αλλά ως συντροφιά στη συνείδηση της ατελούς ανθρώπινης κατάστασης.

Ο έρωτας φέρει πάντα μέσα του μια γνώση. Όχι γνώση αντικειμενική, αλλά υπαρξιακή. Ανοίγει περιοχές του εαυτού που μέχρι τότε παρέμεναν αδρανείς.

Ενεργοποιεί μνήμες, φαντασιακές δυνατότητες, φόβους και προσδοκίες. Ακόμη και όταν δεν πραγματώνεται, αφήνει ίχνη. Η παρουσία του δεν μετριέται με τη διάρκειά του, αλλά με την ένταση της μεταβολής που επιφέρει στο υποκείμενο. Τον Φεβρουάριο, αυτή η μεταβολή γίνεται πιο εσωτερική. Ο έρωτας αποκτά τη μορφή μιας επίμονης σκέψης, μιας σιωπηλής αναφοράς, ενός εσωτερικού διαλόγου που δεν επιζητεί απαραίτητα απάντηση. Η επιθυμία δεν στρέφεται μόνο προς τον άλλον, αλλά προς μια διαφορετική εκδοχή του εαυτού. Ο άνθρωπος αναγνωρίζει ότι η

επιθυμία δεν στοχεύει στην κατοχή, αλλά στη μεταμόρφωση. Η κοινωνική αναπαράσταση του έρωτα συχνά επιχειρεί να απλοποιήσει αυτή την εμπειρία. Την

εντάσσει σε ημερομηνίες, σε σύμβολα, σε επαναλαμβανόμενες χειρονομίες. Πρόκειται για μια προσπάθεια εξοικείωσης με κάτι που, στην ουσία του, παραμένει ανήσυχο και ακαθόριστο.

Ο έρωτας, ωστόσο, επιβιώνει πέρα από αυτές τις μορφές. Εμφανίζεται στις στιγμές της σιωπής, όταν η συνείδηση δεν αποσπάται, όταν ο χρόνος βαραίνει και η σκέψη αποκτά βάθος. Ο Φεβρουάριος λειτουργεί ως χρόνος ενδιάμεσος. Δεν ανήκει ούτε στην αρχή ούτε στο τέλος. Αυτή η μεταίχμιακή του φύση τον καθιστά ιδιαίτερα πρόσφορο για την εμπειρία του έρωτα ως εσωτερικής διεργασίας. Ο άνθρωπος δεν αναμένει άμεσες εξελίξεις. Παρατηρεί. Υπομένει. Αναστοχάζεται. Ο έρωτας, σε αυτό το πλαίσιο, δεν εξιδανικεύεται, αλλά βιώνεται με νηφαλιότητα και βάθος.

Η σχέση του έρωτα με τον χρόνο γίνεται τότε πιο εμφανής. Η επιθυμία αντιστέκεται στη φθορά, όχι με την έννοια της αιωνιότητας, αλλά με τη μορφή της επιμονής. Παραμένει παρούσα ακόμη και όταν οι συνθήκες δεν ευνοούν την έκφρασή της. Αυτή η επιμονή προσδίδει στον έρωτα μια υπαρξιακή σοβαρότητα. Τον μετατρέπει σε τρόπο κατοίκησης της αβεβαιότητας.

Ίσως γι' αυτό ο έρωτας συνδέεται τόσο συχνά με τη μελαγχολία. Όχι ως θλίψη, αλλά ως βαθιά συνείδηση του ορίου. Ο άνθρωπος ερωτεύεται γνωρίζοντας, έστω και ασυνείδητα, ότι καμία συνάντηση δεν καταργεί πλήρως τη μοναχικότητα. Ο έρωτας δεν εξαλείφει το κενό αλλά του προσδίδει νόημα. Το καθιστά ανεκτό. Ο Φεβρουάριος, με τη λιτότητα και τη σιωπή του, αναδεικνύει αυτή τη διάσταση με ιδιαίτερη καθαρότητα. Ο έρωτας δεν λειτουργεί ως απόδραση, αλλά ως εμβάθυνση. Δεν αποσπά τον άνθρωπο από τον εαυτό του, αλλά τον φέρνει αντιμέτωπο με τις πιο ουσιαστικές του ερωτήσεις. Ποιος είμαι μέσα στην επιθυμία; Ποιος γίνομαι όταν αφήνω χώρο στον άλλον μέσα μου; Σε αυτή την εσωτερική εποχή, ο έρωτας παύει να είναι απλώς ένα γεγονός της ζωής και μετατρέπεται σε τρόπο ύπαρξης. Έναν τρόπο που δεν υπόσχεται λύτρωση, αλλά επίγνωση. Και ίσως αυτή η επίγνωση να αποτελεί την πιο βαθιά του προσφορά: τη δυνατότητα να ζει κανείς με ανοιχτή τη ρωγμή του, χωρίς να επιδιώκει να την κλείσει.

Η μουσική ως

συνάντηση: Ο κόσμος του Περικλή Κούκου

Για να γίνει κατανοητή η θέση του, αξίζει να ιδωθεί στο φόντο δύο εμβληματικών μορφών της προηγούμενης γενιάς. Του ριζοσπαστικού, μεταφυσικού οραματιστή Γιάννη Χρήστου και του στοχαστικού γεφυροποιού Ανατολής και Δύσης Μιχάλη Αδάμη. Ο Χρήστου αμφισβήτησε την ίδια τη φύση της μουσικής πράξης, μετατρέποντάς τη σε τελετουργία και υπαρξιακό γεγονός. Ο Αδάμης ανασύνθεσε τη βυζαντινή παράδοση μέσα από τα εργαλεία της δυτικής πρωτοπορίας, αναζητώντας μια νέα πνευματική ενότητα. Ο Κούκος έρχεται αργότερα, όχι για να αρνηθεί αυτά τα επιτεύγματα, αλλά για να τα αποφορτίσει από το βάρος της ιστορικής αγωνίας και να τα επαναφέρει σε έναν κόσμο όπου η τέχνη αναζητά ξανά επικοινωνία.

Στη μεταπολεμική ιστορία της ελληνικής λόγιας μουσικής, λίγοι συνθέτες κατόρθωσαν να συνομιλήσουν τόσο άμεσα και συνειδητά με το παρόν όσο ο Περικλής Κούκος. Ανήκοντας σε μια γενιά που ωρίμασε μετά την κορύφωση της πρωτοπορίας και την αποδόμηση των «μεγάλων αφηγήσεων» της μοντερνικότητας, δεν αισθάνθηκε ποτέ την ανάγκη να αποδείξει κάτι ούτε να ενταχθεί σε κάποιο αυστηρό αισθητικό στρατόπεδο. Το έργο του κινείται με άνεση σε ένα πεδίο ελευθερίας, όπου η μνήμη, η φωνή, η τονικότητα, το θέατρο και η καθημερινή εμπειρία συνυπάρχουν χωρίς ενοχές και χωρίς ειρωνική απόσταση.

Η στάση αυτή δεν είναι θεωρητική κατασκευή. Εδράζεται σε μια συγκεκριμένη βιογραφική εμπειρία. Γεννημένος στην Αθήνα το 1960, μεγάλωσε σε ένα περιβάλλον όπου η βυζαντινή ψαλτική, η λαϊκή μνήμη και η δυτική μουσική παιδεία συνυπήρχαν οργανικά. Η πρώτη του επαφή με τη μουσική ήταν βιωματική, μέσα από τη φωνή και τη λειτουργική εμπειρία, στοιχείο

που θα αποδειχθεί καθοριστικό σε ολόκληρη τη δημιουργία του. Παράλληλα, η εφηβική του σχέση με τη ροκ και την τζαζ, μακριά από την εικόνα του «παιδιού-θαύματος», του χάρισε μια αίσθηση αμεσότητας και ελευθερίας που δεν εγκατέλειψε ποτέ.

Οι σπουδές του στο Εθνικό Ωδείο, με τον Τώνη Γεωργίου στο πιάνο και τον Δημήτρη Δραγατάκη στα ανώτερα θεωρητικά, του έδωσαν στέρεη

τεχνική βάση. Η μετέπειτα μαθητεία

του στη Βιέννη, κοντά στον Βάλτερ Πάνχοφερ, και η παράλληλη μελέτη σύνθεσης με τον Γιάννη Ανδρέα Παπαϊωάννου, άνοιξαν τον ορίζοντα της σκέψης του. Η πορεία αυτή ολοκληρώθηκε με τις μεταπτυχιακές σπουδές σύνθεσης και διεύθυνσης ορχήστρας στη Βασιλική Μουσική Ακαδημία του Λονδίνου, με υποτροφίες της R.A.M. και του Ιδρύματος Ωνάση, απ' όπου αποφοίτησε με Α' βραβείο και το ανώτατο δίπλωμα Dip. R.A.M. Οι διεθνείς αυτές εμπειρίες δεν τον απομάκρυναν από το ελληνικό του βίωμα. Αντίθετα, του έδωσαν τα εργαλεία για να το επεξεργαστεί δημιουργικά.

Ήδη από τα πρώτα του έργα, στη δεκαετία του 1980, γίνεται φανερό ότι δεν τον

απασχολεί η «καθαρότητα» των συστημάτων. Η γραφή του κινείται σε ένα πεδίο διευρυμένης τονικότητας, όπου οι αρμονικοί πόλοι λειτουργούν ως σημεία προσανατολισμού και όχι ως δεσμευτικοί κανόνες. Η επιλογή αυτή δεν αποτελεί αισθητικό συμβιβασμό, αλλά ιδεολογική στάση καθώς η μουσική, για τον Κούκο, οφείλει να μιλά χωρίς να εγκλωβίζεται στον εαυτό της.

Το αποφασιστικό βήμα

έρχεται με τη στροφή του προς το μουσικό

θέατρο και την όπερα. Στα σκηνικά έργα και ιδιαίτερα στο *Conçois* και τα *Αντίγραφα* του, η τονικότητα επανέρχεται όχι ως νοσταλγία, αλλά ως δραματουργικό εργαλείο. Η φαινομενική αμεσότητα της μελωδίας στηρίζεται σε αυστηρά οργανωμένη δομή και οικονομία μέσων, αποκαλύπτοντας μια βαθιά αρχιτεκτονική σκέψη πίσω από την επιφάνεια. Η ανθρώπινη φωνή αποκτά κεντρική θέση αφού στους κύκλους τραγουδιών, όπως το *Ημερολόγιο για Διαβάτες* στο Τέλος του Αιώνα, γίνεται φορέας μνήμης, αστικής εμπειρίας και συναισθηματικής εγγύτητας. Αναφορές στην τζαζ, στο μπλουζ, στη ροκ ή στην ποπ λειτουργούν ως πολιτισμικά σημεία αναγνώρισης, όχι ως στυλιστικά παιχνίδια.

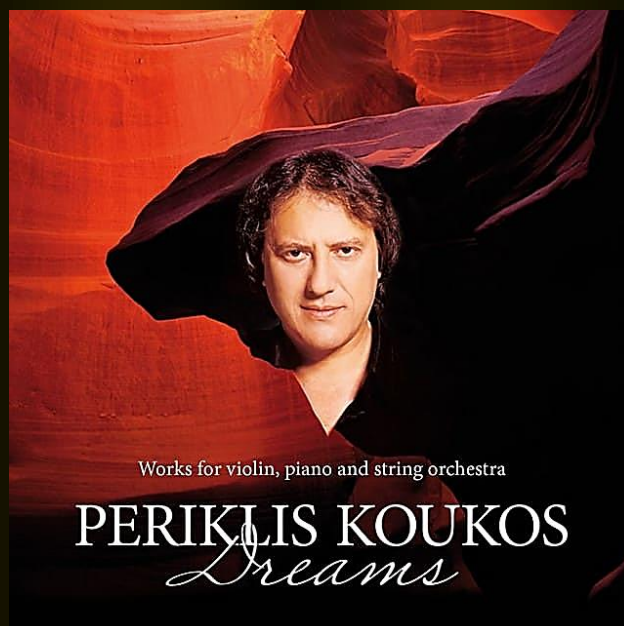
Περικλής Κούκος, Λουκάς Καρυτινός, Σπύρος Ευαγγελάτος

Ο Κούκος επιδιώκει τη «συνάντηση» με τον ακροατή. Δεν απορρίπτει την παράδοση ούτε την αποθεώνει αλλά τη μετακινεί σε νέα συμφραζόμενα, όπου μπορεί να ακουστεί χωρίς το βάρος της ιερότητας. Αυτή η στάση εξηγεί και τη δημόσια παρουσία του σε θεσμικούς ρόλους, ως καλλιτεχνικός διευθυντής της Εθνικής Λυρικής Σκηνής (1997–1999), πρόεδρος του Ελληνικού Φεστιβάλ (2000–2003), αλλά και μέσα από τη συνολική του δράση σε οργανισμούς, φεστιβάλ και πολιτιστικούς φορείς. Για τον Κούκο, η διοίκηση είναι μια άλλη μορφή σύνθεσης, με υλικά τον θεσμό, το ρεπερτόριο και το κοινό.

Η διεθνής παρουσία του επιβεβαιώνει αυτή τη θέση. Έργα του έχουν παρουσιαστεί σε κορυφαίες αίθουσες συναυλιών, από το Carnegie Hall και το Concertgebouw έως το Musikverein και το Royal Festival Hall και από σημαντικές ορχήστρες σε Ευρώπη, Αμερική και Ασία. Έχει εκπροσωπήσει την Ελλάδα σε διεθνή φόρα, όπως το Διεθνές Βήμα Συνθετών της UNESCO, και έχει τιμηθεί για τη συμβολή του στη διεθνή προβολή της χώρας. Παράλληλα, η δισκογραφία και οι ραδιοφωνικές ηχογραφήσεις του έχουν συμβάλει στη διάδοση του έργου του πέρα από τον στενό κύκλο της σύγχρονης μουσικής.

Ιδιαίτερη σημασία κατέχει η παιδαγωγική του παρουσία. Ως καθηγητής ανώτερων θεωρητικών και σύνθεσης και έφορος ανώτερων θεωρητικών του Εθνικού Ωδείου, αλλά και ως καθηγητής ανώτερων

θεωρητικών και σύνθεσης στο Ωδείο Αθηνών, διαμόρφωσε γενιές μουσικών, αντιμετωπίζοντας τη διδασκαλία όχι ως

μετάδοση κανόνων, αλλά ως καλλιέργεια προσωπικοτήτων. Η στάση του απέναντι στην τεχνολογία παραμένει συνεπής με αυτή τη φιλοσοφία καθώς δεν απορρίπτει τα μέσα, αλλά αντιστέκεται στην απώλεια της ανθρώπινης ατέλειας, εκεί όπου κατοικεί η συγκίνηση.

Τελικά, ο Περικλής Κούκος δεν πιστεύει στις ελίτ, αλλά στις προσωπικότητες. Απευθύνεται συνειδητά στην «κοινωνία των μετρίων», όχι με περιφρόνηση αλλά με εμπιστοσύνη, βλέποντας σε αυτήν μια λανθάνουσα δύναμη. Η δημιουργία, για εκείνον, δεν είναι αυτοπροβολή αλλά προσφορά. Και ίσως γι' αυτό το έργο του να αποτελεί σήμερα ένα από τα πιο πειστικά παραδείγματα του πώς η σύγχρονη ελληνική μουσική μπορεί να είναι ταυτόχρονα προσωπική, διεθνής και βαθιά αναγνωρίσιμη, μια μορφή βιωμένης

συνέχειας, όπου το παρελθόν δεν βαραίνει, αλλά τροφοδοτεί το παρόν.

ήθος και ελευθερία, εξακολουθεί να φωτίζει τον άνθρωπο, την κοινωνία και τον χρόνο.

Η μουσική του Περικλή Κούκου υπερβαίνει τα όρια ενός εθνικού καταλόγου έργων ή μιας επιτυχημένης διεθνούς διαδρομής. Αποτελεί μια σπάνια μορφή πολιτισμικής προσφοράς για την Ελλάδα και ταυτόχρονα έναν αυθεντικά παγκόσμιο λόγο. Μια μουσική που συνομιλεί με τη μνήμη χωρίς να την ακινητοποιεί, που

αγκαλιάζει την ιστορία χωρίς να εγκλωβίζεται σε αυτήν, που τολμά να παραμένει βαθιά ανθρώπινη σε έναν κόσμο συχνά αφιλόξενο προς την ευαισθησία. Η αξία της δεν μετρίεται μόνο με έργα, θέσεις ή διακρίσεις, αλλά με κάτι ουσιαστικότερο. Με τη δύναμη να αποδεικνύει ότι η σύγχρονη ελληνική μουσική μπορεί να είναι ταυτόχρονα στοχαστική και άμεση, απαιτητική και συγκινητική, ριζωμένη στον τόπο της και ανοιχτή στον κόσμο. Σε μια εποχή ρευστότητας και αβεβαιότητας, το έργο του Κούκου λειτουργεί ως σημείο προσανατολισμού, μια ζωντανή μαρτυρία ότι η τέχνη, όταν υπηρετείται με γνώση,

Σ' αυτή την διαδρομή, η μουσική προσφορά του Περικλή Κούκου αναδύεται ως κάτι πολύ περισσότερο από μια εντυπωσιακή καλλιτεχνική σταδιοδρομία. Ως μια πράξη πολιτισμικής ευθύνης με διεθνή εμβέλεια. Από την Αθήνα του 1960 και τη μαθητεία του στο Εθνικό Ωδείο, τη Βιέννη και τη Βασιλική Μουσική Ακαδημία του Λονδίνου, έως τις

μεγάλες σκηνές του κόσμου, το Carnegie Hall, το Concertgebouw, το Musikverein, το Royal Festival Hall, η πορεία του χαρτογραφεί έναν δημιουργό που κατόρθωσε να μεταφέρει τον ελληνικό μουσικό λόγο στον παγκόσμιο χάρτη με αυτοπεποίθηση και αυθεντικότητα. Οι πέντε όπερές του, οι σκηνικές καντάτες, τα συμφωνικά και φωνητικά του έργα, οι πολυάριθμες αναθέσεις από κορυφαίους θεσμούς και ορχήστρες, οι διεθνείς παρουσιάσεις και ηχογραφήσεις, η εκπροσώπηση της Ελλάδας σε σημαντικά διεθνή φόρα, αλλά και η μακρόχρονη θεσμική και παιδαγωγική του παρουσία, από την Εθνική Λυρική Σκηνή και το Ελληνικό Φεστιβάλ έως το

Εθνικό Ωδείο και το Ωδείο Αθηνών, συνθέτουν μια μορφή που ξεπερνά το πλαίσιο του συνθέτη με τη στενή έννοια. Η μουσική του Κούκου λειτουργεί ως ζωντανός φορέας μνήμης και σύγχρονου στοχασμού, ως γέφυρα ανάμεσα στην ελληνική παράδοση και τη διεθνή εμπειρία, αποδεικνύοντας ότι η Ελλάδα μπορεί να συνομιλεί ισότιμα με τον κόσμο όχι μέσω

μίμησης, αλλά μέσω μιας προσωπικής, αναγνωρίσιμης και βαθιά ανθρώπινης φωνής. Σε μια εποχή ρευστότητας και αισθητικής αβεβαιότητας, το έργο του στέκει ως σημείο αναφοράς και προσανατολισμού, μια παρακαταθήκη που ανήκει όχι μόνο στη σύγχρονη ελληνική μουσική, αλλά στον ίδιο τον παγκόσμιο πολιτισμό..

Το τετραήμερο στην εκπαίδευση και η συμβολή των ολιστικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για ένα καλύτερο μέλλον *(Το άρθρο είναι του Κωνσταντίνου Τοικλέα, μουσικός, συνθέτης, εκπαιδευτικός και μέλος της Γ.Σ. του Π.Κ.Π. «Ο Φίλων» για το παρόν τεύχος)*

Βιώνουμε μια εποχή με προβλήματα, παραβατική συμπεριφορά, εντάσεις και δύσκολες λύσεις. Τα παιδιά από το πρωί στο σχολείο με ένα εκπαιδευτικό σύστημα, δεν θα το έλεγα ιδανικό, στη συνέχεια μελέτη, φροντιστήριο, ωδείο, μπαλέτο κλπ. που καταλήγουν όλα αυτά;

Εδώ θα ήθελα να μεταφερθούμε βόρεια της Ευρώπης και να επισκεφτούμε την Φινλανδία. Η Φινλανδία έχει ένα από τα καλύτερα εκπαιδευτικά συστήματα του πλανήτη. Δεν υπάρχουν διαγωνίσματα και εξετάσεις, εκτός από μια εξέταση στην τελευταία τάξη του λυκείου. Δεν υπάρχουν βαθμολογίες, συγκρίσεις ή ανταγωνισμός μεταξύ μαθητών και των σχολείων. Η

εκπαίδευση είναι δωρεάν για όλους και η εργασία για το σπίτι ελάχιστη. Τα σχολεία παρέχουν φαγητό, ιατρική περίθαλψη, συμβουλευτική και υπηρεσία ταξί, αν χρειαστεί, όπως και πολλά άλλα. Επίσης άρχισε και πειραματικά η τετραήμερη εκπαίδευση.

Τώρα αναφορικά με τα ολιστικά σχολεία, μιλάμε για σχολεία κυρίως για πρωτοβάθμια εκπαίδευση με ανθρωποκεντρικό προσανατολισμό, δίνοντας δηλαδή μεγάλη έμφαση στην εκπαίδευση μέσα από το βίωμα, την τέχνη, τη φύση και τη χειροτεχνία. Μαθήματα όπως γλώσσα, μαθηματικά και ξένες γλώσσες, λειτουργούν αρμονικά με την ζωγραφική, μουσική, κηπουρική, πλέξιμο, ξυλουργική, γλυπτική, ευρυθμία, παραμύθια και γενικά ιστορίες. Στα ολιστικά σχολεία ο κάθε μαθητής καλλιεργεί τη χαρά για μάθηση και δημιουργεί μια ειλικρινή σχέση με τη ζωή και τον κόσμο.

Ας παραδειγματιστούμε έστω λίγο διότι, η σύγχρονη εκπαίδευση καλείται να ανταποκριθεί σε προκλήσεις που ξεπερνούν τη στενή έννοια της ακαδημαϊκής γνώσης. Η αυξανόμενη ψυχολογική πίεση στους μαθητές, η ανάγκη για ουσιαστική μάθηση και η αναζήτηση ενός πιο ανθρώπινου

σχολικού περιβάλλοντος φέρνουν στο προσκήνιο νέες παιδαγωγικές προτάσεις. Μία από αυτές είναι η εφαρμογή του τετραήμερου σχολικού προγράμματος, σε συνδυασμό με εκπαιδευτικές φιλοσοφίες που δίνουν έμφαση

στην ολιστική ανάπτυξη του ανθρώπου, όπως αυτή των ολιστικών σχολείων που προσφέρουν ολοκληρωμένη παιδαγωγική προσέγγιση.

Το τετραήμερο στην εκπαίδευση δεν συνεπάγεται μείωση της ποιότητας ή της ουσίας της μάθησης. Αντιθέτως, στοχεύει στη βελτίωση της συγκέντρωσης, της ψυχικής ευεξίας και της δημιουργικότητας των μαθητών. Ο επιπλέον ελεύθερος χρόνος προσφέρει τη δυνατότητα για ξεκούραση, προσωπική ανάπτυξη και ουσιαστική ενασχόληση με τη γνώση, χωρίς το άγχος της καθημερινής εξάντλησης.

Έρευνες και πιλοτικές εφαρμογές έχουν δείξει ότι οι μαθητές αποδίδουν καλύτερα όταν το σχολείο σέβεται τις ανθρώπινες ανάγκες τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι αρχές των ολιστικών σχολείων έρχονται να ενισχύσουν το παιδαγωγικό όραμα του τετραήμερου. Η ολιστική και εσωτερικά προσανατολισμένη εκπαίδευση αντιμετωπίζει τον άνθρωπο ως ενιαίο σύνολο σώματος, νου και πνεύματος και προωθεί την καλλιέργεια αξιών όπως η ενσυναίσθηση, η συνεργασία, ο σεβασμός στη φύση και η αυτογνωσία. Η μάθηση δεν περιορίζεται στη στείρα απομνημόνευση, αλλά μετατρέπεται σε βιωματική διαδικασία που βοηθά τον μαθητή να κατανοήσει τον εαυτό του και τον κόσμο γύρω του.

Ο συνδυασμός του τετραήμερου σχολικού μοντέλου με τη ολιστική εκπαιδευτική

φιλοσοφία δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μια πιο ισορροπημένη και ουσιαστική εκπαίδευση. Οι μαθητές αποκτούν χρόνο για στοχασμό, δημιουργική έκφραση και κοινωνική προσφορά, στοιχεία που συμβάλλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων και συνειδητοποιημένων πολιτών. Παράλληλα, το σχολείο μετατρέπεται σε χώρο καλλιέργειας χαρακτήρα και όχι μόνο γνώσεων.

Σε έναν κόσμο που έχει ανάγκη από ανθρώπους με ηθικές αξίες, κριτική σκέψη και πνευματική καλλιέργεια, η αναμόρφωση της εκπαίδευσης είναι απαραίτητη. Το τετραήμερο, σε συνδυασμό με τις αρχές των ολιστικών σχολείων, μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό βήμα προς ένα καλύτερο μέλλον, ένα μέλλον όπου η παιδεία θα υπηρετεί τον άνθρωπο και την κοινωνία στο σύνολό της.

Η Γωνιά του Βιβλίου με τις Εκδόσεις Παπαγρηγορίου - Νάκας

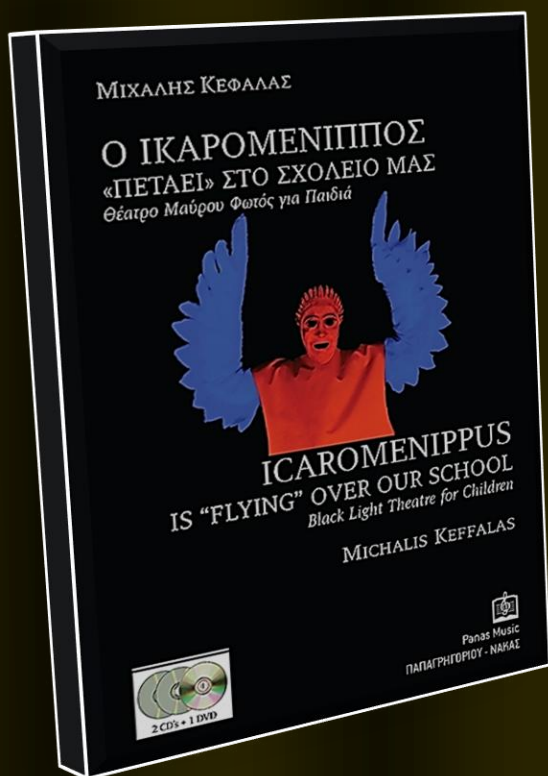

Εκδοτικός Οίκος Παπαγρηγορίου

– Νάκας. Χορηγός των Μουσικών
Διαγωνισμών «Ταλέντα Βραβεία
Φίλωνας»

Ο Εκδοτικός Οίκος Παπαγρηγορίου – Νάκας αποτελεί από το 2018 επίσημο Χορηγό των Διαγωνισμών του Πνευματικού μας Κέντρου «Ταλέντα Βραβεία Φίλωνας» χορηγώντας κάθε χρόνο δωρο-επιταγές στους βραβευθέντες με Α΄, Β΄ και Γ΄ Βραβεία. Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος ο Εκδοτικός Οίκος ήταν στο πλευρό του Φίλωνας μα πάνω απ’ όλα ήταν υποστηρικτής των προσπαθειών όλων εκείνων των παιδιών που μοχθούν για την τέχνη της Μουσικής καλλιτεχνικής παιδείας. Ο Φίλωνας τιμώντας τον Οίκο που τόσα χρόνια έχει σταθεί στο πλευρό του αφιερώνει σε κάθε τεύχος του Magazino «Τέχνη & Πολιτισμός» μία βιβλιοπαρουσίαση που αφορά τις νέες εκδόσεις. Από τον Φίλωνας αλλά και όλους τους νέους που έχουν επωφεληθεί από την μεγάλη αυτή δωρεά αγάπης «Ένα Μεγάλο Ευχαριστώ». Η εταιρία ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΙΟΥ –

ΝΑΚΑΣ (Panas Music), ιδρύθηκε το 1980 από τους Κώστα Παπαγρηγορίου και Χαρίλαο Νάκα. Δραστηριοποιήθηκε αρχικώς στο χώρο των μουσικών εκδόσεων εκδίδοντας τους περισσότερους Έλληνες Συνθέτες κάτι που έως τότε δεν υπήρχε στην Ελληνική Μουσική Εκδοτική αγορά. Κάλυψε το κενό σε βιβλία μουσικής ξένων εκδοτικών οίκων εισάγοντας μεγάλο αριθμό από την παγκόσμια εκδοτική δημιουργία, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στον τομέα της κλασικής κιθάρας. Πολύ σύντομα επεκτάθηκε στην εμπορία μουσικών επαγγελματικών και ερασιτεχνικών οργάνων. Στον τομέα των μουσικών εκδόσεων έδωσε μεγάλη προσοχή στην ποιότητα, κάτι που μέχρι τότε δεν καλυπτόταν επαρκώς. Σήμερα, με την πολύχρονη πείρα της και χρησιμοποιώντας την σύγχρονη τεχνολογία έχει ανεβάσει κατά πολύ την ποιότητα των υπηρεσιών της και προσδοκά στο μέλλον να προσφέρει ό,τι καλύτερο σε αυτόν το τομέα.

Κεφάλας Μιχάλης - Ο

Ικαρομένιππος «Πετάει» στο Σχολείο μας

Στην εποχή της βαθιάς οικονομικής και πνευματικής κρίσης που διανύουμε οποιαδήποτε ενασχόληση με τις τέχνες θεωρείται από πολλούς, «ειδικούς» και μη, ανούσια και περιττή. Ακριβώς σε αυτό το σημείο βρίσκεται η αιτιολόγηση της έκδοσης ενός τέτοιου βιβλίου, στο οποίο καταγράφεται η εμπειρία μας στο 91ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών από το ανέβασμα του Ικαρομένιππου, παρουσιάζοντας κείμενα, βιογραφίες, συνεντεύξεις, παρτιτούρες, ηχογραφήσεις, φωτογραφίες, βιντεοσκοπήσεις. Πιστέψαμε ότι είναι εφικτό α) να συστήσουμε στα παιδιά τον

μεγάλο σατιρικό της αρχαιότητας, τον Λουκιανό, β) να τους γνωρίσουμε το είδος της επιστημονικής φαντασίας, μέσα από το γοητευτικό διαστημικό ταξίδι του Ικαρομένιππου και γ) να χρησιμοποιήσουμε τη –μάλλον άγνωστη– θεατρική τεχνική του μαύρου φωτός. Θεωρούμε ότι τα παραπάνω αποτελούν τρεις καινοτομίες για ελληνικό δημόσιο δημοτικό σχολείο, στο μέτρο της ενημέρωσης που έχουμε ως τώρα. Σε κάθε περίπτωση, μπορεί να συμβάλουμε ώστε συνάδελφοι εκπαιδευτικοί να γεννήσουν άλλες ιδέες, να δημιουργήσουν ποικίλα διδακτικά σενάρια, επιστρατεύοντας τη δική τους επινοητικότητα και φαντασία. Στόχος παραμένει η ανάπτυξη και καλλιέργεια των δεξιοτήτων των μαθητών, η δημιουργία πολιτών με ολοκληρωμένη προσωπικότητα και κοινωνική συνείδηση, που δουλεύουν σε ένα δημιουργικό περιβάλλον συλλογικότητας, αλληλεγγύης και δημοκρατικής σκέψης..

Πανόραμα Τέχνης, Πολιτισμού & Αισθητικής

Ο Κώστας Κρυστάλλης και

**η λογοτεχνία της επιστροφής
στο λαϊκό βίωμα (Το άρθρο
επιμελήθηκε η Κατερίνα Ζώτου)**

Ο Κώστας Κρυστάλλης —ή Κρυστάλλης, όπως έγραφε το οικογενειακό του όνομα— ήρθε στον κόσμο το 1868, ψηλά στο Συρράκο της Ηπείρου, εκεί όπου η πέτρα συναντά τον άνεμο και οι φωνές των κοπαδιών αντηχούν στις χαράδρες. Πρωτότοκος γιος του Δημήτρη Κρυστάλλη, εμπόρου κτηνοτροφικών προϊόντων με έδρα τα Ιωάννινα και δραστηριότητα σε όλη την Ήπειρο, και της Ιωάννας Ψαλλίδα, μεγάλωσε μέσα σε μια πολυμελή οικογένεια με άλλα τέσσερα αδέλφια. Τα πρώτα του γράμματα τα έμαθε στο μεικτό δημοτικό σχολείο του χωριού του, προτού, το 1880, περάσει το κατώφλι της Ζωσιμαίας Σχολής στα Ιωάννινα. Την ίδια χρονιά η μητέρα του έφυγε από τη ζωή, αφήνοντας ένα κενό που θα σιωπούσε μέσα του σαν πληγή. Στη Ζωσιμαία φοίτησε στις τέσσερις τάξεις του Ελληνικού Σχολείου και

στην Α΄ τάξη του Γυμνασίου· το 1885 έμεινε επανεξεταστέος και σύντομα διέκοψε τις σπουδές του, πιθανότατα εξαιτίας της ασθενικής του υγείας. Κατά άλλους βιογράφους, ο πατέρας του τον κράτησε κοντά του ως υπάλληλο στο μαγαζί του.

Η πρώτη δημόσια ανάσα της ποιητικής του φωνής ακούστηκε το 1887, με το ποίημα «Αισκιάί του Άδου», όπου αντήχησαν επεισόδια της Επανάστασης του 1821. Το ποίημα αυτό στάθηκε αιτία δίωξης από τις τουρκικές αρχές. Τον Ιανουάριο του 1889 ο νεαρός ποιητής κατέφυγε στην Αθήνα, ενώ τα τουρκικά δικαστήρια τον καταδίκασαν ερήμην σε εικοσιπενταετή εξορία στη Βαγδάτη. Στην πρωτεύουσα άλλαξε το οικογενειακό του όνομα σε Κρυστάλλης, σαν να ήθελε να δώσει στη μοίρα του μια καινούρια, πιο διαφανή όψη. Δούλεψε αρχικά στο τυπογραφείο των εκδόσεων «Φέξη», τυπώνοντας λέξεις άλλων την ώρα που έγραφε τις δικές του, και δημοσίευε ποιήματα. Το 1891 προσλήφθηκε ως

συντάκτης στο περιοδικό Εβδομάς του Ιωάννη Δαμβέργη· η συνεργασία έληξε την ίδια χρονιά, ύστερα από διαφωνίες με τη διεύθυνση. Ακολούθησε ο διορισμός του ως υπαλλήλου στους σιδηροδρόμους της Πελοποννήσου. Οι δύσκολες συνθήκες ζωής, όμως, τον έφεραν αντιμέτωπο με τη φυματίωση.

Μετακόμισε στην Κέρκυρα, ελπίζοντας σε μια ανάσα υγείας, μα η αρρώστια προχώρησε.

Τελικά, στις 22 Απριλίου 1894, πέθανε στην Άρτα, στο σπίτι όπου έμενε η αδελφή του. Ήταν μόλις είκοσι έξι χρονών.

Τα πρώτα του ποιήματα, οι «Αι σκιαί του Άδου» (1887) και «Ο Καλόγηρος της Κλεισούρας του Μεσολογγίου» (αρχές του 1890), είχαν επικό χαρακτήρα και έφεραν την επίδραση του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη. Όμως οι δύο ποιητικές συλλογές που ακολούθησαν τον έφεραν καθαρά στο πνευματικό κλίμα της Νέας Αθηναϊκής Σχολής, με τη στροφή στο δημοτικό τραγούδι και τη λαογραφική θεματολογία. Τα «Αγροτικά» (Μάιος 1891) απέσπασαν έπαινο στον Δεύτερο Φιλαδέλφειο Ποιητικό Διαγωνισμό, όπου το βραβείο κέρδισε το πεζογράφημα του Κωστή Παλαμά «Τα μάτια της ψυχής μου». Η δεύτερη και τελευταία του συλλογή, «Ο τραγουδιστής

του χωριού και της στάνης» (1893), διακρίθηκε επίσης με έπαινο στον ίδιο διαγωνισμό, με το βραβείο να απονέμεται στο ποίημα του Γεωργίου Στρατήγη «Έρωσ και ψυχή». Παράλληλα, το πεζογραφικό του έργο, συγκεντρωμένο στον τόμο «Πεζογραφήματα», κινήθηκε στο κλίμα της

γενιάς του 1880:

δημοτική
γλώσσα,
ηθογραφία,
καλλιέργεια του
διηγήματος. Το
«Ηλιοβασίλεμα»
συγκαταλέγεται
στα κείμενα
όπου υμνείται η

ομορφιά της

υπαίθρου και η αγνότητα των ανθρώπων του αγροτικού μόχθου.

Ο Κρυστάλλης δεν αρκέστηκε στο τραγούδι· έγινε συλλέκτης μνήμης. Κατέγραψε ήθη και έθιμα, δημοτικά τραγούδια, παραδόσεις. Το πρώτο του πεζογράφημα, το «Vie De Montage», εκδόθηκε στο Παρίσι το 1895 και σατίριζε τα ελληνικά πολιτικά έθιμα, ενώ έδινε σκηνές από τη ληστοκρατία στην Ελλάδα. Η ενασχόλησή του με τη λαογραφία αποτυπώθηκε και σε άρθρα του στους Γ' και Δ' τόμους του Εγκυκλοπαιδικού Λεξικού των Μπαρτ και Χριστ (1892 και 1893), όπου δημοσίευσε πενήντα οχτώ ηπειρωτικά άρθρα. Στα αφηγηματικά του πεζογραφήματα και διηγήματα —όπως «Ο γάμος της στάνης», με την περιγραφή των

γαμήλιων εθίμων στα τσελιγγάτα της Ηπείρου και την παράθεση τραγουδιών, ή «Το πανηγύρι της Καστρίτσας», με τις εκτενείς ενδυματολογικές πληροφορίες— η λαογραφία γίνεται αφήγηση. Το ίδιο

συμβαίνει και στις ειδικότερες εργασίες του, όπως «Οι Βλάχοι της Πίνδου», «Γραμμενοχώρια», «Τρεις Δρακολίμναι» στις κορφές της Πίνδου, καθώς και στις σημειώσεις του νεανικού ποιήματος «Αι σκιαί του Άδου» και στις επιστολές προς φιλικά του πρόσωπα.

Οι επιδράσεις που διασταυρώθηκαν στο έργο του έρχονται από το δημοτικό τραγούδι και από τους κλασικούς —τον Όμηρο, τον «Ερωτόκριτο»—, από

σύγχρονους όπως ο Βαλαωρίτης, ο Ζαλοκώστας και ο Βηλαράς, καθώς και από τους ρομαντικούς της Αθηναϊκής Σχολής, με τον Αχιλλέα Παράσχο να ξεχωρίζει. Την ώρα που το κοινό υμνούσε κυρίως τα τραγούδια του, ο Γρηγόριος Ξενόπουλος διέκρινε έγκαιρα τη μεγάλη σημασία του πεζογραφικού έργου του «ποιητή του βουνού και της στάνης». Ο Κρυστάλλης υπήρξε από τους πρώτους που έγραψαν σταθερά στη δημοτική, όταν ακόμη οι περισσότεροι αλληθώριζαν προς την καθαρεύουσα, παραπαίοντας ανάμεσα στις δύο γλώσσες. Στα ελάχιστα χρόνια που του δόθηκαν, άφησε δείγματα γραφής ενός γεννημένου πεζογράφου: στα διηγήματά του ξεχειλίζει, βιάζεται να τα πει όλα, σαν να προαισθάνεται πως ο χρόνος δεν του δίνεται με πίστωση. Οι περιγραφές της φύσης έχουν ζωντάνια που αιφνιδιάζει· οι διάλογοι κρατούν την απλότητα και τη σοφία του λαϊκού λόγου.

Η ποίησή του δεν έμεινε χωρίς αντίλογο. Κριτικοί, όπως ο Γιάννης Αποστολάκης, τη θεώρησαν νεκρή ή δουλική μίμηση του δημοτικού τραγουδιού, με σχοινοτενείς και αδιάφορες περιγραφές. Ο Παλαμάς, αντίθετα, είδε εκεί μια λεπτή συνύφανση: «[Στα ποιήματα του Κρυστάλλη] πλέκουν στίχοι της δημώδους ποιήσεως και στίχοι δημώδεις του ποιητή· δύσκολα ξεχωρίζονται αυτοί από εκείνους· κατά τρόπον τοιούτον ο ποιητής συχνά συναρμόζει τα άσματα του, όμοια προς ανθοδέσμες των οποίων τα άνθη και τα φύλλα, στίχοι του λαού και στίχοι κατά τον

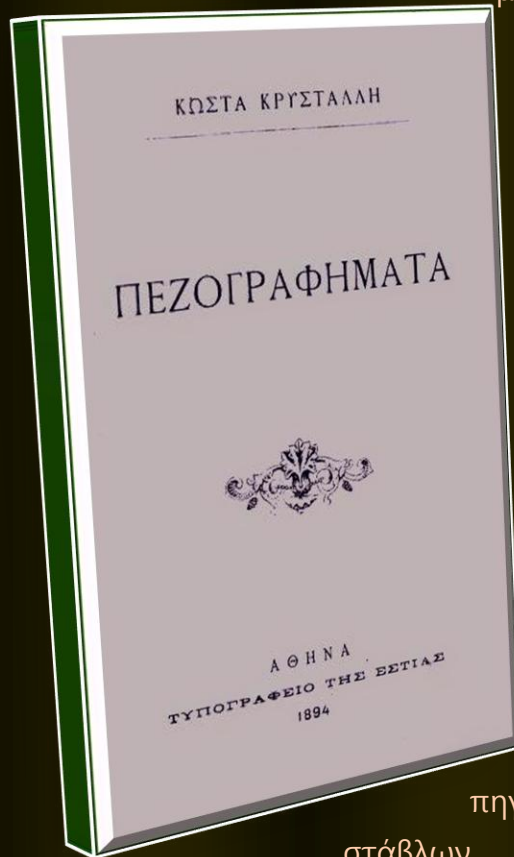
λαόν, στενώς αναμιγνύονται, ώστε να απαρτίζουν μακρόθεν ένα αδιαχώριστον σύνολον». Ο ίδιος ο Παλαμάς έγραψε και ομότιτλο ποίημα για τον Κρυστάλλη.

Σε έναν μεταβατικό καιρό, όταν οι λαογραφικές καταγραφές του Νικολάου Πολίτη όπλιζαν την αξία μιας επιστροφής στην παραμερισμένη λαϊκή παράδοση, στα ήθη και τις δοξασίες της, ο Κρυστάλλης και αρκετοί ηθογράφοι της εποχής αποτέλεσαν τον ασθενή αλλά αναγκαίο κρίκο μιας επανασύνδεσης με ό,τι μόλις είχε αποκοπεί. Η απήχηση του έργου του και οι έπαινοι που το συνόδευσαν αντανακλούν τη γενικότερη ανάγκη του κοινού της εποχής, όπως τη διέγινωσε με δημοσιογραφικό αισθητήριο ο Βλάσης Γαβριηλίδης: την ανάγκη να ξαναβρεί καταστάσεις οικείες, την ώρα που ζούσε μέσα σε ένα νόθο αστικό περιβάλλον και σε μια νοοτροπία ευθυγράμμισης με ευρωπαϊκά πρότυπα. Η μνήμη του βρήκε υλική μορφή στις 5 Μαΐου 1940, όταν στήθηκε προτομή του στην Πεντέλη Αττικής με πρωτοβουλία της Ομοσπονδίας Εκδρομικών Σωματείων Ελλάδος, η τελετή κινηματογραφήθηκε και

προβλήθηκε σε τοπικά σωματεία. Από το 2002, το πατρικό του σπίτι στο Συρράκο Ιωαννίνων λειτουργεί ως λαογραφικό μουσείο στο ισόγειο και βιβλιοθήκη στον όροφο. Έτσι, ο «τραγουδιστής του χωριού και της στάνης» εξακολουθεί να μιλά, όχι πια με τη φωνή του, αλλά με τη φωνή των τόπων που αγάπησε.

Το λογοτεχνικό ύφος του Κώστα Κρυστάλλη μοιάζει να αναβλύζει από το τοπίο που τον γέννησε. Δεν είναι ύφος «κατασκευασμένο» στο γραφείο, αλλά ύφος βιωμένο: φέρει τη σκόνη των μονοπατιών, τη δροσιά των πηγών, τον βραδινό καπνό των στάβλων. Η γλώσσα του, σταθερά προσανατολισμένη προς τη δημοτική, δεν λειτουργεί απλώς ως ιδεολογική επιλογή αλλά ως οργανικό μέσο έκφρασης ενός κόσμου που μιλά λαϊκά και αισθάνεται συλλογικά. Οι λέξεις του έχουν την τραχύτητα και τη διαφάνεια του βουνού: δεν επιδιώκουν τη ρητορική λάμψη, αλλά τη φυσική εγγύτητα.

Το αφηγηματικό του χρώμα είναι έντονα βιωματικό και συγχρόνως λυρικό. Ακόμη και όταν καταγράφει έθιμα, σκηνές καθημερινότητας ή λαογραφικές λεπτομέρειες, δεν παραμένει ψυχρός παρατηρητής. Το βλέμμα του διαπερνά τα πράγματα και τα μεταμορφώνει σε εικόνες

φορτισμένες συναισθηματικά: το πανηγύρι δεν είναι απλώς κοινωνικό γεγονός, αλλά ρυθμός ζωής· ο γάμος της στάνης δεν είναι μόνο έθιμο, αλλά τελετουργία μύησης στον κοινό βίο· το ηλιοβασίλεμα δεν είναι φυσικό φαινόμενο, αλλά στιγμή συμφιλίωσης ανθρώπου και κόσμου. Το τοπίο λειτουργεί ως καθρέφτης της ανθρώπινης ψυχής και η ανθρώπινη μορφή προβάλλεται ως φυσική προέκταση του τοπίου.

Η τεχνική του, ιδίως στην πεζογραφία, χαρακτηρίζεται από μια πληθωρικότητα που συχνά αγγίζει τα όρια της βιασύνης. Ο Κρυστάλλης σωρεύει εικόνες, παρατηρήσεις, λεπτομέρειες, σαν να φοβάται μήπως κάτι χαθεί αν δεν ειπωθεί τώρα. Οι περιγραφές του είναι εκτεταμένες, σχεδόν εικονογραφικές: βλέπουμε ρούχα, χειρονομίες, εργαλεία, ακούμε τραγούδια, μυρίζουμε καπνό και χώμα. Οι διάλογοι, λιτοί και άμεσοι, φέρουν την απλότητα του προφορικού λόγου, χωρίς λογοτεχνικό στολίδι, αλλά με μια σοφία που αναδύεται από τη συλλογική εμπειρία της κοινότητας. Η αφήγησή του συχνά κινείται με παλμό

προφορικό, σαν ιστορία ειπωμένη γύρω από τη φωτιά.

Οι εικόνες που μεταφέρει είναι κυρίως εικόνες αρμονίας ανάμεσα στον άνθρωπο και τη φύση, αλλά όχι εξιδανικευμένης ειδυλλιακότητας. Η ύπαιθρος του Κρυστάλλη είναι χώρος μόχθου, στέρησης και σκληρότητας, όμως συγχρόνως χώρος καθαρότητας, μέτρου και ηθικής απλότητας. Τα πρόσωπα του κόσμου του δεν εξυψώνονται σε

ηρωικά σύμβολα· μένουν γειωμένα, καθημερινά, φθαρτά, κι όμως μέσα σε αυτή την απλότητα αναδεικνύεται μια σιωπηλή αξιοπρέπεια. Το φως που πέφτει πάνω τους δεν είναι το θεατρικό φως της ρητορείας, αλλά το φυσικό φως του απογεύματος, που απαλύνει τις γραμμές και ενώνει τα πράγματα σε μια κοινή αναπνοή.

Τελικά, το έργο του Κρυστάλλη στέκει σε ένα μεταίχμιο: ανάμεσα στη λαογραφική καταγραφή και τη λογοτεχνική μεταμόρφωση, ανάμεσα στην ανάγκη διάσωσης ενός κόσμου που χάνεται και

στην επιθυμία να τραγουδηθεί αυτός ο κόσμος πριν σωπάσει. Η αίσθηση της επείγουσας αφήγησης, η λυρική του ματιά και η εμμονή στη λεπτομέρεια συνθέτουν ένα ύφος νεανικό, ανήσυχο, συχνά ατελές, αλλά γι' αυτό ακριβώς ζωντανό: ένα ύφος που δεν προλαβαίνει να παγώσει σε τελειότητα, επειδή γράφεται με τον πυρετό της ζωής.

Πόθοι

Ἦθελα νᾶμουν σταυραητός, νὰ πέταγα τ'
ἀψήλου,
ν' ἀνέβαινα στὴ Λιάκουρα, κατάκορφα στὴ
ράχη,
νᾶριχνα ἐκεῖθε μία ματιά, ν' ἀγνάντευα τὸν
Πίνδο,
νὰ ἰδῶ πῶς μοῦ τὸν ἔκαμαν τὰ χρόνια κ' ἡ
σκλαβιά του.
Ποιὸς λέει δὲν κλαῖνε τὰ βουνά; Ποιὸς λέει
πῶς δὲν γεράζουν;...
Χιόνια καὶ κρούσταλλα παλιά, γεράματα
γιομάτα,
σκεπάζουνε τὸν Πίνδο μου, καὶ καταχνιές
τὸν πνίγουν·
κι ἀκούγω, ἀκούγω ἀπὸ μακριά, ἀκούγω
ἀπὸ τὰ ξένα

τῆς γερατειᾶς του τὸ σκουσμό, τὸ κλάμμα
τῆς σκλαβιάς του.

Ἄχ! πότε αὐτὸ τὸ σκούξιμο, τρανὴ κραυγὴ
θὰ γίνει,
κραυγὴ ἀνήμερου θεριοῦ, ἐκδίκηση γιομάτη,
νὰ μάσει ἀπὸ τὴν ξενιτιὰ τὰ ἔρμα τὰ παιδιὰ
σου,
τ' ἀστροπελέκια σου ἄρματα, Πίνδε, νὰ μᾶς
μοιράσεις,
μία μέρα, ν' ἀναστήσουμε τὴ δόλια μας
πατρίδα!...
Ἄχ! πότε ἡ καταχνιά σου αὐτὴ κ' ἡ τόση σου
θολούρα,
ποῦ τώρα στὸ ἀτέλειωτο σάβανο σὲ τυλίγει,
πότε νὰ γίνει θὰ τὴν δῶ καπνούρα ἀπὸ
ντουφέκια!...
Καὶ πότε αὐτὸς ὁ ἥλιος σου, ποῦναι νεκρὸς
καὶ κρύος,
πότε μία μέρα θὲ νὰ βγεῖ ζεστὸς μέσ' στές
κορφές σου,
νὰ λυώσουνε τὰ κρούσταλλα καὶ τὰ πολλὰ
σου χιόνια,
καὶ φυτρώσουν, μία ἄνοιξη, μαζί μὲ τὰ
λουλούδια,
ἄρματωμένα, Πίνδε μου, τὰ νιάτα τὰ παλιά
σου!...

Ἀττικὸν Μουσεῖον, τόμος 3, ἀρ. 14 (1890), σ.
143.

Θεόδωρος Ράλλης και το

φως της Ανατολής (Το κείμενο επιμελήθηκε ο Ιωάννης Λάσκαρης)

Οι φωτογραφίες του τον δείχνουν σαν έναν νεαρό Παριζιάνο δανδή: με καλλιτεχνικό σκούφο, γιλέκο με χρυσά περιγράμματα και βλέμμα ανοιχτό, γεμάτο περιέργεια και ευγένεια. Στις συναναστροφές του ήταν χαριτωμένος και αβρός, μιλούσε με ενθουσιασμό για την Ελλάδα και γοήτευε τους συνομιλητές του με μια ευγένεια σχεδόν παλαικού τύπου. Δεν ήταν τυχαίο το παρατσούκλι που του έδωσαν στο Παρίσι: «Δον Ζουάν». Μα πίσω από τη γοητεία κρυβόταν μια σιδερένια θέληση. Αγάπη για τις όπερες του Βάγκνερ, αδυναμία στους ακουαρελίστες, αλλά πάνω απ' όλα ένα πείσμα να γίνει αυτό που ονειρευόταν: ζωγράφος.

Θεόδωρος Ιακώβου Ράλλης, γνωστός στα σαλόνια της Ευρώπης ως Théodore Jacques Ralli, υπήρξε μια μορφή που έμοιαζε να ανήκει ταυτόχρονα σε δύο κόσμους: στον κόσμο της αυστηρής γαλλικής ακαδημίας του ύστερου 19ου αιώνα και στον κόσμο των μυστικών φωτός της Ανατολής και της ελληνικής επαρχίας. Γεννημένος στην Κωνσταντινούπολη το 1852, σε εύπορη οικογένεια με ρίζες από τη Χίο, κουβαλούσε από νωρίς μέσα του τη νοσταλγία του ταξιδιώτη και την ανησυχία του καλλιτέχνη που αναζητά την εικόνα εκείνη που θα συμφιλιώσει την ψυχή με τον κόσμο.

Οι πρώτες του σπουδές τον βρήκαν στη Χάλκη και κατόπιν στο Λονδίνο, όπου εργάστηκε για λίγο στις οικογενειακές επιχειρήσεις. Όμως η καρδιά του δεν άντεχε τα γραφεία. Το 1875 εγκαθίσταται στο Παρίσι και μαθητεύει στη Σχολή Καλών Τεχνών, στο εργαστήριο του Ζαν-Λεόν Ζερόμ, του μεγάλου δασκάλου των ιστορικών και οριενταλιστικών σκηνών. Την ίδια χρονιά εμφανίζεται για πρώτη φορά στο Salon του Παρισιού. Από τότε και μέχρι τον θάνατό του, η παρουσία του εκεί θα

είναι σχεδόν αδιάλειπτη, σαν μια ήρεμη αλλά σταθερή υπόσχεση ότι η ζωγραφική του έχει βρει τον δρόμο της.

εξωτικότητα, αλλά ως ζωντανή, σύγχρονη πραγματικότητα, την οποία παρατηρεί με ρεαλισμό και σχεδόν ανθρωπολογική

Το 1876 επιστρέφει στην Ελλάδα και περιδιαβαίνει τη Θήβα, την Αράχοβα, τα τοπία της Στερεάς Ελλάδας. Εκεί, ανάμεσα σε αυλές, εκκλησιές και καθημερινές χειρονομίες απλών ανθρώπων, ανακαλύπτει ένα από τα πιο σταθερά μοτίβα του, τη λατρευτική και καθημερινή ζωή του ελληνικού κόσμου. Λίγα χρόνια αργότερα, παρακινημένος και από τον φίλο του Lecomte de Nouÿ, ταξιδεύει για πρώτη φορά στην Αίγυπτο. Το φως της ερήμου, οι σκιές των παζαριών, τα πρόσωπα των ανθρώπων της Ανατολής θα σημαδέψουν τη ζωγραφική του. Από εκείνη τη στιγμή, η Ανατολή γίνεται ένας δεύτερος εσωτερικός τόπος για τον Ράλλη, όχι ως φαντασιακή

επιμονή.

Τα οριενταλιστικά του έργα θα κυριαρχήσουν για χρόνια στις συμμετοχές του στο Salon. Κι όμως, ο Ράλλης δεν εγκαταλείπει ποτέ την Ελλάδα. Το 1885 επιστρέφει σε ελληνικά θέματα και εκθέτει τη «Χριστιανή Εστία», έργο που του χαρίζει τιμητική διάκριση. Την ίδια χρονιά ανηφορίζει στο Άγιον Όρος, μένει για δύο εβδομάδες ανάμεσα στους μοναχούς, μελετά τη βυζαντινή τέχνη, παρατηρεί τη σιωπή των κελιών, το φως που πέφτει στα πρόσωπα των προσευχόμενων. Οι καρποί αυτού του ταξιδιού θα τον συνοδεύουν για

χρόνια, σαν μια εσωτερική δεξαμενή σιωπής και κατάνυξης.

Από το 1890 έως το 1904 περνά τους χειμώνες του στο Κάιρο. Εκεί, μαζί με άλλους καλλιτέχνες, συμβάλλει στη δημιουργία του Salon du Caire, ενός τόπου συνάντησης της ευρωπαϊκής ματιάς με την ανατολική καθημερινότητα. Είναι πια ένας αναγνωρισμένος ζωγράφος, μέλος της Société des artistes français, τιμημένος με εύφημο μνεία και αργυρό μετάλλιο, ιππότης της Λεγεώνας της Τιμής, μέλος της κριτικής επιτροπής της Παγκόσμιας Έκθεσης του Παρισιού το 1900. Κι όμως, η ζωή του δεν παύει να έχει ρωγμές. Ο πρώτος του γάμος με την Ιουλία Μαυροκορδάτου σφραγίζεται από τον πρόωρο θάνατό της, ο δεύτερος, σύντομος και εύθραυστος, δεν του

προσφέρει τη γαλήνη που ίσως αναζητούσε. Η ζωγραφική μένει ο σταθερός του συνομιλητής.

Στους πίνακές του, οι θρησκευτικές σκηνές του ορθόδοξου ελληνισμού αποδίδονται με μια ευλάβεια σχεδόν παιδική. Πρόσωπα γεμάτα αθωότητα, χειρονομίες απλές, βλέμματα στραμμένα προς ένα φως που δεν είναι μόνο φυσικό. Κάποτε, όμως, αυτή η ευλάβεια αγγίζει τα όρια της ρομαντικής κοινοτοπίας του 19ου αιώνα. Στη «Λεία», για παράδειγμα, το δράμα της βεβηλωμένης εκκλησίας και της δεμένης γυναίκας σκηνοθετείται με έναν τρόπο που αποκαλύπτει όχι μόνο την ευαισθησία του καλλιτέχνη, αλλά και τις ιδεολογικές αγκυλώσεις της εποχής του.

Ο πρώτος του ενυπόγραφος πίνακας, «Ο Αιγύπτιος στρατιώτης» του 1878, φανερώνει ήδη τη δεξιοτεχνία της ακαδημαϊκής παιδείας και την έντονη επίδραση του Ζερόμ. Μα εκείνο που ξεχωρίζει στον Ράλλη είναι ότι δεν ζωγραφίζει μια Ανατολή φανταστική ή αρχαϊκή, ζωγραφίζει την Ανατολή του καιρού του, με τα ρούχα της καθημερινότητας, με την κούραση και τη σιωπή των προσώπων της.

Ο θάνατός του στη Λοζάνη το 1909, σε ηλικία μόλις πενήντα επτά ετών, έκοψε απότομα μια πορεία που ακόμη είχε να δώσει πολλά. Με τη διαθήκη του χάρισε στην Εθνική Πινακοθήκη τα ελληνικά του έργα, συμβάλλοντας στη συγκρότηση του πρώτου πυρήνα της συλλογής της. Η

μητέρα του, θέλοντας να κρατήσει ζωντανό το όνομά του, θέσπισε βραβείο για νέους Έλληνες καλλιτέχνες, μια χειρονομία μνήμης που έδενε το παρελθόν με το μέλλον.

δηλαδή της εικόνας, που περπάτησε ανάμεσα στο Παρίσι, την Ελλάδα και την Ανατολή, κρατώντας στο χέρι του το ίδιο πινέλο και στην καρδιά του τρεις πατρίδες.

Για δεκαετίες, το έργο του έμεινε σε μια ιδιότυπη σιωπή. Ο οριενταλισμός του ίσως επισκίασε άλλες πλευρές της δημιουργίας του. Κι όμως, όταν οι πίνακές του άρχισαν να εμφανίζονται στις μεγάλες δημοπρασίες του Λονδίνου, η διεθνής αγορά τέχνης αναγνώρισε εκείνο που η ελληνική μνήμη είχε εν μέρει λησμονήσει: τη δύναμη ενός ζωγράφου που έμαθε να βλέπει ανάμεσα σε πολιτισμούς. Η «Αιχμάλωτη», που πουλήθηκε σε τιμή-ρεκόρ, δεν είναι απλώς ένα ακριβό έργο αλλά η απόδειξη ότι ο Ράλλης επιστρέφει, αργά αλλά επίμονα, στη θέση που του αναλογεί στην ιστορία της νεοελληνικής ζωγραφικής, ως ένας ποιητής

Επίμετρο – Για το ύφος και τη ζωγραφική γλώσσα του Θεόδωρου Ράλλη

Το καλλιτεχνικό ύφος του Θεόδωρου Ράλλη κινείται με άνεση πάνω στο τεντωμένο σκοινί ανάμεσα στην ακαδημαϊκή πειθαρχία και στη λυρική αφήγηση της εικόνας. Μαθητής του Ζαν-Λεόν Ζερόμ, κληρονόμησε την αυστηρότητα του σχεδίου, την καθαρότητα των περιγραμμάτων και τη σχεδόν γλυπτική απόδοση της ανθρώπινης μορφής. Οι φιγούρες του στέκονται στον χώρο με σταθερότητα, έχουν βάρος και όγκο, σαν να μπορούν να εξέλθουν από τον καμβά και να

συνεχίσουν τη χειρονομία τους στον πραγματικό κόσμο. Η σύνθεσή του είναι προσεκτικά ισορροπημένη, με μια αίσθηση σκηνοθεσίας που προδίδει τη θεατρικότητα της ακαδημαϊκής παράδοσης του 19ου αιώνα.

Η χρωματική του παλέτα δεν είναι κραυγαλέα· αντιθέτως, κινείται συχνά σε γήινους τόνους, ώχρες, καστανά, βαθείς ερυθρούς και θερμά χρυσά, που δημιουργούν μια αίσθηση υλικής εγγύτητας με τα πρόσωπα και τους χώρους. Στα οριενταλιστικά του έργα, τα χρώματα βαθαίνουν και θερμαίνονται, σαν να έχουν εμποτιστεί από το φως της ερήμου και τη σκόνη των δρόμων. Εκεί, το λευκό δεν είναι ποτέ ουδέτερο, γίνεται υποδοχέας φωτός,

αντανακλά την καύτρα του ήλιου, δημιουργεί αντιθέσεις με τα σκοτεινά βάθη των εσωτερικών χώρων. Στα ελληνικά και θρησκευτικά θέματα, η παλέτα γαληνεύει: κυριαρχούν οι ήπιοι τόνοι, τα υποτονικά μπλε και τα ζεστά καφέ, σαν η ζωγραφική

να χαμηλώνει τη φωνή της μπροστά στο ιερό.

Ο φωτισμός αποτελεί έναν από τους πιο χαρακτηριστικούς δραματουργικούς μηχανισμούς του Ράλλη. Το φως του δεν είναι απλώς φυσικό· είναι σκηνοθετημένο. Συχνά εισέρχεται από ένα παράθυρο, από μια ανοιχτή πόρτα, από μια αδιόρατη πηγή έξω από το κάδρο, και λούζει επλεκτικά πρόσωπα και αντικείμενα. Έτσι, ο θεατής

οδηγείται εκεί όπου ο ζωγράφος θέλει, σε ένα βλέμμα, σε μια χειρονομία, σε μια στιγμή σιωπής. Το φως δημιουργεί νησίδες συγκίνησης μέσα στη σκιά, μετατρέποντας το καθημερινό σε σχεδόν τελετουργικό. Στις

αόρατο πινέλο. Η πινελιά του δεν επιδιώκει να δηλώσει την παρουσία της· υπηρετεί την ψευδαίσθηση της πραγματικότητας. Οι υφές των υφασμάτων, το γυάλισμα του μετάλλου, το θαμπό της πέτρας,

σκηνές εσωτερικού χώρου, οι αντιθέσεις φωτός και σκοταδιού εντείνουν το αίσθημα εγκλεισμού ή κατάνυξης ενώ στις εξωτερικές σκηνές της Ανατολής, το φως διαχέεται πιο άγρια, σχεδόν εκτυφλωτικά, τονίζοντας τη σκληρότητα του κλίματος και την υλικότητα του χώρου.

Τεχνικά, ο Ράλλης παραμένει πιστός στην ακαδημαϊκή δεξιοτεχνία. Λεία επιφάνεια, προσεκτικά περάσματα χρώματος, σχεδόν

αποδίδονται με υπομονετική ακρίβεια. Σε αυτή τη σχολαστικότητα κρύβεται και η δύναμή του: η εικόνα δεν διαλύεται σε χειρονομίες, αλλά συγκροτείται σε μια ενιαία, πειστική σκηνή, όπου κάθε λεπτομέρεια έχει τον ρόλο της στη συνολική αφήγηση.

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό του έργου του είναι η αφηγηματικότητα. Οι πίνακές του δεν είναι στιγμιότυπα χωρίς παρελθόν ή

μέλλον. Μοιάζουν να έχουν προηγούμενη και επόμενη σκηνή. Ο θεατής νιώθει ότι εισέρχεται σε μια ιστορία ήδη σε εξέλιξη. Οι μορφές του συχνά κοιτούν προς τα έξω ή προς ένα σημείο εκτός κάδρου, σαν να απευθύνονται σε κάτι που δεν βλέπουμε. Αυτή η ανοιχτότητα της αφήγησης δημιουργεί μια ήπια δραματική ένταση, έναν υπαινιγμό γεγονότων που δεν αποκαλύπτονται πλήρως.

Παράλληλα, το έργο του Ράλλη φέρει αναπόφευκτα το αποτύπωμα της εποχής του. Η Ανατολή του, όσο ρεαλιστική κι αν είναι σε σχέση με άλλους οριενταλιστές, παραμένει σε κάποιο βαθμό σκηνοθετημένη μέσα από το βλέμμα του Ευρωπαίου καλλιτέχνη. Στα ελληνικά του θέματα, η ευλάβεια και ο συναισθηματισμός αγγίζουν κάποιες φορές την ιδεαλιστική απλοποίηση. Αυτές οι εντάσεις δεν μειώνουν τη σημασία

του, αντίθετα, αποκαλύπτουν το ιστορικό του βάθος, έναν ζωγράφο που εργάστηκε μέσα στα όρια και τις αντιφάσεις του 19ου αιώνα, προσπαθώντας να συμφιλιώσει την ακαδημαϊκή τάξη με την προσωπική του συγκίνηση.

Τελικά, η ζωγραφική του Ράλλη δεν είναι απλώς τεχνική αρτιότητα ή θεματογραφική επιλογή. Είναι μια ήρεμη, επίμονη απόπειρα να δοθεί μορφή στη συνάντηση πολιτισμών, στο φως που πέφτει πάνω σε ξένα και οικεία πρόσωπα, στη σιωπή που γεννιέται ανάμεσα στην πίστη, το ταξίδι και την ανθρώπινη μοναξιά. Αν το έργο του συγκινεί ακόμη, είναι επειδή κάτω από την ακαδημαϊκή του επιφάνεια διακρίνεται μια βαθιά, ανθρώπινη ανάγκη για αφήγηση και νόημα....